

Budget 2018-2021

**Holbæk
Kommune**

Forord fra Borgmesteren.....	3
Budgettet og fordelingen af indtægter og udgifter.....	4
Indtægter	6
Driftsudgifter.....	11
Renter	12
Anlægsudgifter	13
Pris- og lønfremskrivning (PL)	14
Finansiering	14
Kassebeholdning.....	16
Økonomiudvalget.....	18
Politisk Organisation.....	21
Administration	22
Erhverv og turisme	26
Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge.....	29
Skoler	32
Almene dagtilbud	37
Børn, unge og familier med særlige behov	41
Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg.....	47
Sundhedsområdet.....	51
Ældreområdet	56
Voksenspecialområdet	64
Udvalget "Uddannelse og Job"	71
Skoler	74
Børn, unge og familier med særlige behov	76
Voksenspecialområdet	79
Uddannelse og beskæftigelse	84
Udvalget for Klima og Miljø	92
Miljø og planer.....	94
Ejendomme.....	96
Kommunale veje og trafik	98
Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab	101
Kultur og fritid	102
Læsevejledning til totaloversigten og budgettet.....	106
Totaloversigten.....	106

Forord fra borgmesteren

Det var et bredt flertal på 29 ud af 31 medlemmer af Holbæk Byråd, der i oktober måned indgik en aftale om budgettet for 2018-2021.

Budgettet bygger videre på det seneste års hårde arbejde for at sikre en genopretning af den økonomiske situation. Vi bruger alle de penge på velfærd, som vi har mulighed for inden for den ramme Folketinget giver os, vi øger niveauet for anlæg, og nedbringer gælden over budgetperioden 2018-2021, samtidig med at der lægges penge i kommunekassen.

Dermed er budgettet med til at sikre ro, stabilitet og et solidt økonomisk fundament ved overleveringen til et nyt byråd i 2018 og fremadrettet.

Jeg er samtidig glad for, at der med budgetaftalen sker et løft på småbørnsområdet, og at der etableres en udviklingspulje, der skal styrke de lokale fællesskaber i hele kommunen.

De seneste års økonomiske udfordringer bunder i, at kommunens indtægter ligger væsentligt under landsgennemsnittet, samtidig med at kommunens udgiftsbehov ligger over landsgennemsnittet. For at få enderne til at mødes har partierne bag budgettet derfor gjort brug af muligheden for at sætte skatten op med 43,5 mio. kr. samt valgt at optage de lån som Økonomi- og Indenrigsministeriet har givet mulighed for i 2018.

For at sikre en sund økonomi fremadrettet indeholder budgettet også iværksættelse af en effektiviseringsstrategi samt en pulje til uforudsete udgifter. Effektiviseringsstrategien skal fra 2019 og frem være med til at sikre et politisk råderum i de fremtidige budgetter, og puljen til de uforudsete udgifter skal sikre budgetoverholdelse også hvis der skulle komme en større ekstraregning i løbet af året.

Den lave kassebeholdning i Holbæk Kommune har været genstand for meget opmærksomhed, men snart vil kommunen igen komme over det anbefalede minimum. Det forventes at vi kommer ud af 2017 med en gennemsnitslikviditet på over 1000 kr. pr indbygger, og med det nye budget vil likviditeten i foråret komme indenfor det politisk fastsatte pejlemærke på 100-150 mio. kr.

Jeg ønsker dig god fornøjelse med at dykke ned i budgettets detaljer.

Venlig hilsen

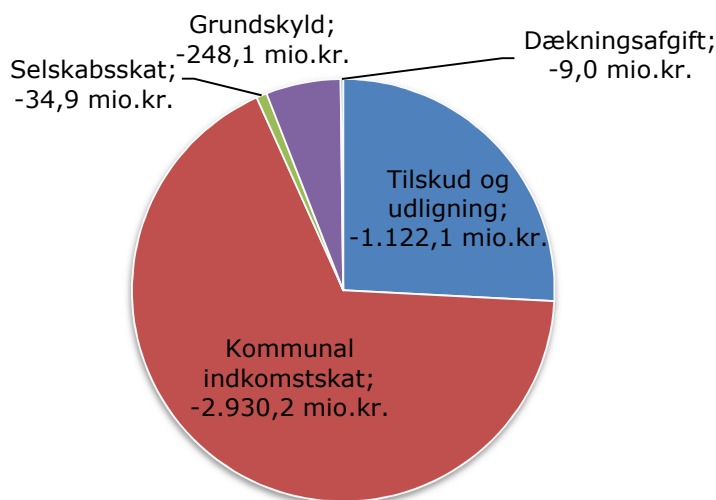
Søren Kjærsgaard

Borgmester

Budgettet og fordelingen af indtægter og udgifter

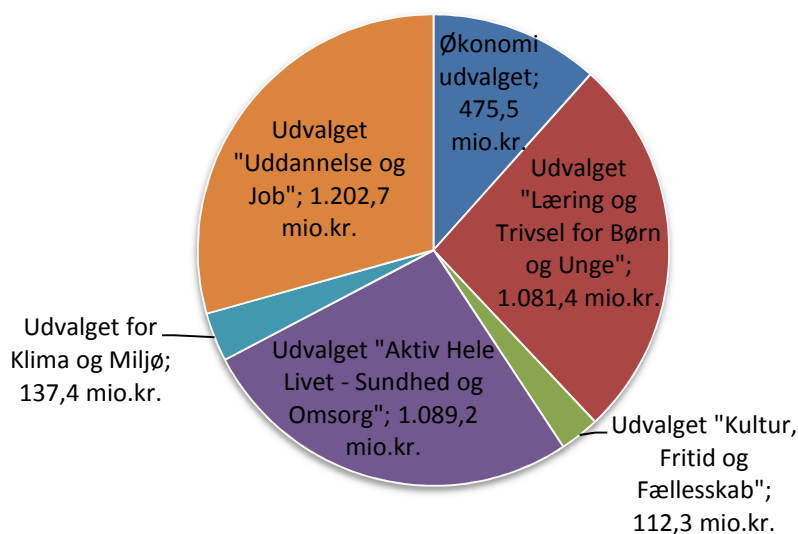
Holbæk Kommunes samlede indtægter forventes i 2018 at være godt 4,3 mia. kr. Størstedelen af indtægterne kommer fra borgerne i form af indkomstskat. En anden stor kilde til indtægter er tilskud og udligning fra staten (jf. nedenstående figur)

Fordeling af indtægter. 2018 (mio. kr.)

Holbæk Kommune har udgifter for godt 4,3 mia. kr. 94 pct. af de samlede udgifter, svarende til 4,1 mia. kr., er driftsudgifter (jf. nedenstående figur). De sidste 6 pct. er udgifter til renter, afdrag og anlæg. Figuren nedenfor viser, hvordan driftsudgifterne fordeler sig på kommunens stående udvalg.

Driftsudgifter, netto, fordelt på udvalg. 2018 (mio. kr.)

Totaloversigt

Totaloversigten viser udgifter og indtægter for budgettet i 2018 og for overslagsårene 2019, 2020 og 2021. Derudover vises også regnskabet for 2016 og budgettet for 2017 i totaloversigten.

I det følgende beskrives Holbæk Kommunes samlede udgifter og indtægter i den rækkefølge, som de indgår i totaloversigten. Læs evt. "Læsevejledningen totaloversigten og budgettet" for en nærmere forklaring.

Totaloversigt

Emne		R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
		----- i mio. kr. -----					
		lb priser	lb priser	2018pl	2018pl	2018pl	2018 pl
1	INDTÆGTER I ALT	-4.158,4	-4.211,7	-4.344,5	-4.396,0	-4.489,4	-4.595,4
	Skatter	-3.013,3	-3.077,9	-3.222,4	-3.349,4	-3.477,4	-3.609,1
	Tilskud og udligning	-1.145,1	-1.133,8	-1.122,1	-1.046,6	-1.012,0	-986,3
2	DRIFTSUDGIFTER I ALT	4.058,0	3.959,9	4.098,6	4.082,8	4.066,9	4.066,9
	Økonomiudvalget	435,2	469,0	475,5	465,6	451,7	451,0
	Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge"	1.087,1	1.054,1	1.081,4	1.071,7	1.074,8	1.074,0
	Udvalget "Aktiv Hele Livet - Sundhed og Omsorg"	1.054,5	1.041,2	1.089,2	1.099,3	1.106,0	1.113,0
	Udvalget for Klima og Miljø	128,4	147,8	137,4	137,4	137,2	137,2
	Udvalget "Uddannelse og Job"	1.238,1	1.135,3	1.202,7	1.184,8	1.168,4	1.168,4
	Udvalget "Kultur, Fritid og Fællesskab"	114,6	112,6	112,3	124,0	128,8	123,3
3	RENTER M.V.	18,0	16,2	21,7	22,0	20,4	20,8
4=1+2+3	Resultat af primære drift	-82,4	-235,6	-224,2	-291,2	-402,1	-507,8
5	ANLÆGSUDGIFTER I ALT	275,8	134,7	154,2	135,2	169,4	172,0
	Økonomiudvalget	55,6	19,0	59,4	38,0	76,4	120,5
	Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge"	47,1	2,0	1,8	43,5	66,0	25,5
	Udvalget "Aktiv Hele Livet - Sundhed og Omsorg"	101,4	5,8	3,0	0,5	0,0	0,0
	Udvalget for Klima og Miljø	53,8	19,5	19,0	29,6	22,5	25,5
	Udvalget "Kultur, Fritid og Fællesskab"	24,7	88,4	60,9	23,6	4,5	0,5
	Byggemodning	6,3	2,2	10,1	0,0	0,0	0,0
	Køb og salg af grunde og bygninger	-13,1	-2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
6	FORSYNING I ALT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Drift og anlæg for affaldsområdet	-11,4	-7,2	7,0	7,0	7,0	7,0
	Mellemværende for affaldsområdet	11,4	7,2	-7,0	-7,0	-7,0	-7,0

7	Pris- og lønregulering (PL)	0,0	0,0	0,0	92,3	188,0	285,3
8=4+5 +6+7	Resultat	193,4	-100,9	-70,0	-63,8	-44,7	-50,5
	FINANSIERING I ALT	43,4	109,3	31,1	64,7	41,2	43,1
9	Optagelse af lån	-91,0	-31,0	-102,0	-25,0	-25,0	-25,0
10	Afdrag på lån	61,0	61,0	72,2	76,2	78,1	80,0
11	Finansforskydninger	73,5	79,3	60,9	13,5	-11,9	-12,0
12=9+ 10+11	Resultat i alt (over- /underskud)	236,9	8,4	-38,9	1,0	-3,6	-7,4
13=÷1 2	Ændring af kassebeholdning¹	-236,9	-8,4	38,9	-1,0	3,6	7,4

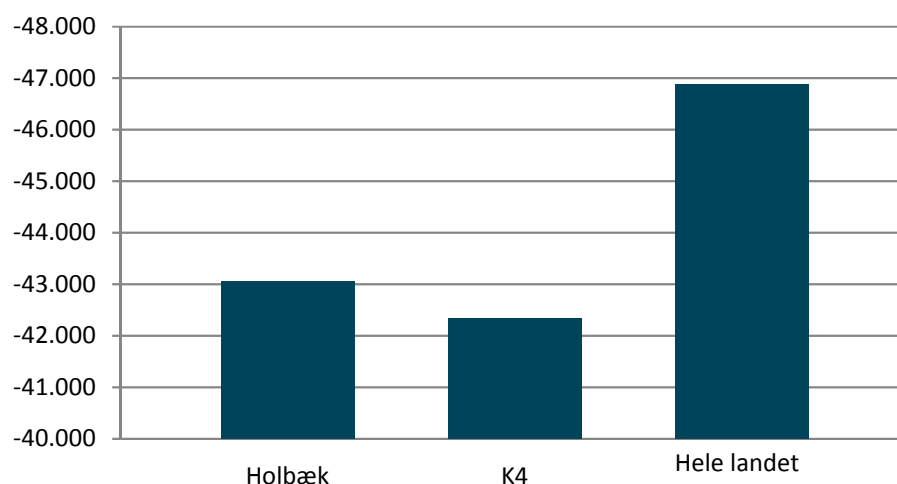
Note 1: forøgelse (+) / forbrug (-)

INDTÆGTER

Indtægter består af *skatter* (kommunal indkomstskat, grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat mv.) samt *tilskud* (statstilskud, beskæftigelsestilskud og andre særtilskud) og *udligning* (kommunal udligning og udligning vedr. udlændinge og udligning vedr. selskabsskat).

I nedenstående figur bliver skatterne pr. indbygger i seneste regnskab sammenlignet. Kommunen sammenlignes med K4-kommunerne (Holbæk, Næstved, Slagelse og Køge) og landsgennemsnittet. Holbæk Kommune har skatteindtægter på godt 43.000 kr. pr. indbygger og derved lidt flere skatteindtægter end K4-kommunerne, men markant lavere end landsgennemsnittet, der er på 46.900 kr. pr. indbygger.

Sammenligning af skatter pr. indbygger, 2016

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK31 & FOLK1

Skatter

Indkomstskat

Indkomstskat er skat af den personlige indkomst. Indkomstskatterne er beregnet på baggrund af udskrivningsgrundlaget, som viser den indkomst, som kommunen forventer, at borgerne får i budgetåret.

I Holbæk Kommune anvendes det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2018. For 2018 budgetterer Kommunen med et udskrivningsgrundlag på 11.600 mio.kr., hvilket giver en skatteindtægt på 2.934,8 mio. kr. ved en skatteprocent på 25,3.

Udskrivningsgrundlaget for overslagsårene 2019, 2020 og 2021 er beregnet på baggrund af de faktiske skatteindtægter i 2015. Skatteindtægterne er fremskrevet med KL's skøn over den forventede vækst i udskrivningsgrundlaget.

Indtægterne fra indkomstskatten bliver reduceret af det skrå skatteloft. I 2018 reduceres indkomstskatten med 4,7 mio. kr. I 2019 og 2020 reduceres den med 4,8 mio. kr. og i 2021 med 4,9 mio. kr.

Selskabsskat

Selskabsskat er den skat selskaberne, der hører hjemme i Holbæk Kommune, betaler. Det er ikke kommunen selv, der beregner skatten, men staten. I 2018 modtager Holbæk Kommune 34,9 mio. kr.

Grundskyld

Grundskyld er det, vi kender som "ejendomsskat". Der betales grundskyld på grundens værdi afhængig af om den bruges til bolig eller erhverv, eller om det er landbrugsjord eller skov.

Den afgiftspligtige grundskyld på ejendomme er skønnet til 9.326 mio. kr., og til 1.895 mio. kr. på land/skov.

Dækningsafgift

Dækningsafgift for erhvervsejendomme genindføres i budget 2018-2021, med 2 promille af et politisk fastsat grundlag på 4,5 mia. kr. Dermed budgetteres med et provenu på 9 mio. kr.

Skatter

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i mio. kr. -----			
I ALT	-3.222,4	-3.349,4	-3.477,4	-3.609,1
Indkomstskat	-2.930,2	-3.043,0	-3.158,1	-3.276,2
Selskabsskat	-34,9	-36,9	-36,9	-37,0
Anden skat pålignet visse indkomster	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Grundskyld	-248,1	-260,2	-273,1	-286,6
Dækningsafgift	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning udgør et sammenhængende system, hvor der dels omforderes penge imellem kommunerne, og dels overføres penge fra staten til kommunerne.

Tilskud

Tilskud er den finansiering som kommunerne ikke selv står for, det er penge som kommer fra staten.

Udligning

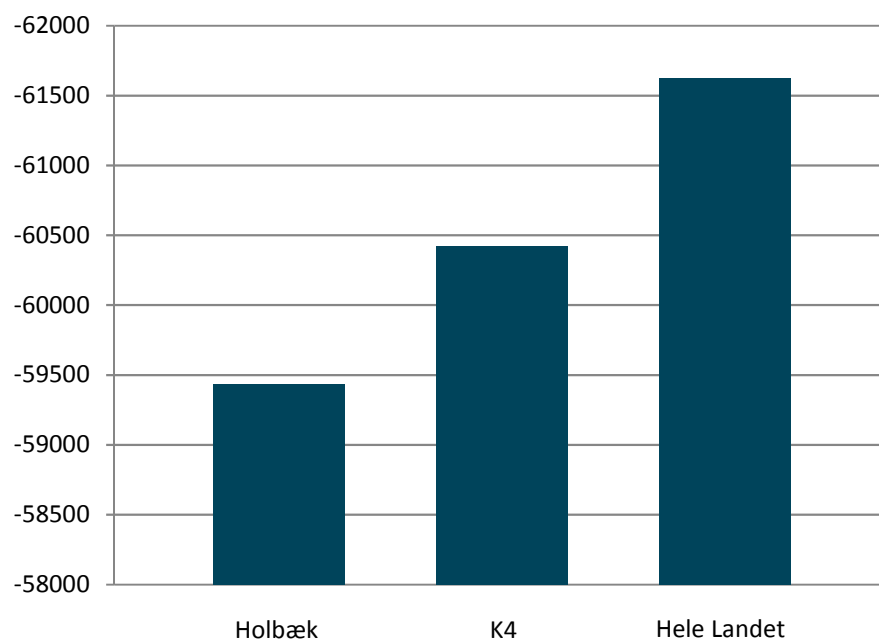
Udligning er omfordeling af penge mellem kommunerne. Udligning sigter mod at jævne de forskelle i kommunernes økonomiske muligheder, som skyldes forskelle i skattegrundlag, forskelle i alderssammensætning og forskelle i den sociale struktur.

Tilskud og udligning

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i mio. kr. -----			
I ALT	-1.122,1	-1.046,6	-1.012,0	-986,3
Udligning og generelle tilskud	-959,8	-924,6	-890,0	-863,7
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	9,1	9,2	9,6	9,5
Kommunale bidrag til regionerne	9,4	9,6	9,9	10,1
Særlige tilskud	-181,5	-141,6	-142,2	-142,9
Refusion af købsmoms	0,7	0,7	0,7	0,7

Tilskud og udligning er med til at mindske den forskel der sås ovenfor ved en sammenligning af Holbæk kommunes skatteindtægter med landsgennemsnittet. Tabellen herunder viser indtægter fra både skat, tilskud og udligning pr. indbygger for Holbæk Kommune, K4-kommunerne og hele landet.

Sammenligning af indtægter pr. indbygger, 2016

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK31 & FOLK1

Holbæk Kommune har samlet set indtægter for godt 59.400 kr. pr. indbygger, mens gennemsnittet på landsplan er omtrent 61.600 kr. pr. indbygger.

Således er de totale indtægter pr. indbygger i Holbæk Kommune 2.200 kr. lavere end landsgennemsnittet. Kommunens indtægter pr. borger er også lavere end K4-kommunernes, når alle indtægter medtages.

Fremtidens fundament for indtægterne

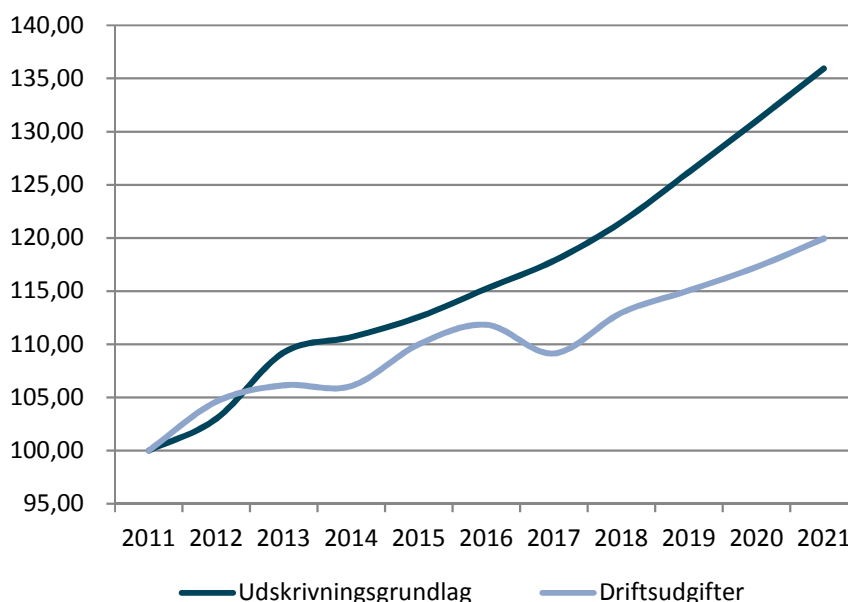
Nedenstående figur viser udviklingen i udskrivningsgrundlag og driftsudgifter fra 2011 til 2021, heraf er 2011-2016 baseret på regnskaber, mens 2017-2021 er baseret på budgetter.

I perioden 2011-2012 steg driftsudgifterne mere end udskrivningsgrundlaget. I 2013/2014 fik kommunen reduceret væksten i driftsudgifterne, så de matchede væksten i udskrivningsgrundlaget. I 2015 og 2016 overhalede væksten i driftsudgifterne igen udskrivningsgrundlaget.

Ved budget 2017 vendte udviklingen, og udskrivningsgrundlaget steg mere end driftsudgifterne. Denne udvikling skyldtes dels, at Holbæk Kommune har haft en befolkningstilvækst i de senere år, der på sigt har bidraget positivt til at øge udskrivningsgrundlaget. Dels har Kommunen arbejdet for at reducere driftsudgifterne gennem omstillinger med bl.a. Holbæk i Fællesskab, og budgetreduktioner.

Med budget 2018-2021 stiger driftsudgifterne. Det skyldes dels, at udgifter til forsørgelsesydelse (som f.eks. kontanthjælp, fleksjob og revalidering) er øget i budgettet, men også at kommunen udnytter det vejledende mål for serviceudgifter fuldt ud. Samtidig stiger væksten i udskrivningsgrundlaget fortsat, som følge af at kommunen har oplevet vækst i antallet af borgere.

Udviklingen i udskrivningsgrundlag og driftsudgifter, løbende priser (indeks 2011=100)

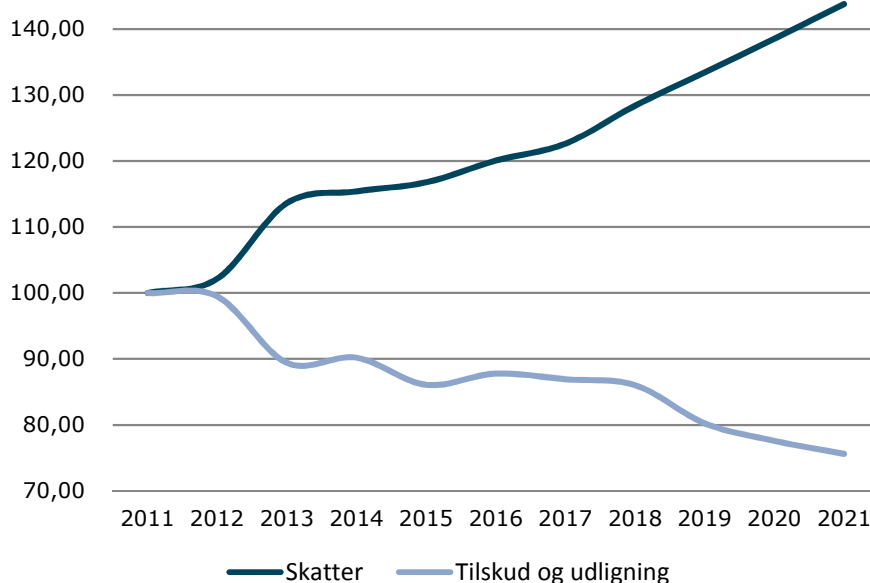
Kilde: Holbæk Kommune

Figuren nedenfor viser forholdet mellem skatteindtægter og indtægter fra tilskud og udligning i perioden 2011-2021. I de senere år er tilskud og udligning faldet, mens skatteindtægterne er steget. Reglerne for tilskud og udligning betyder, at jo mere kommunen får i indkomstskat, des mindre får den i tilskud og

udligning. På grund af befolkningstilvæksten vil skatteindtægterne i Holbæk Kommune fortsat vokse og dermed vil tilskud og udligning også fortsat falde.

Dette fremgår af figuren nedenfor, der viser udviklingen i skatteindtægter og indtægter fra tilskud og udligning fra 2011-2021. Indtægterne fra tilskud og udligning falder markant, men ikke i samme omfang som væksten i skatteindtægterne stiger.

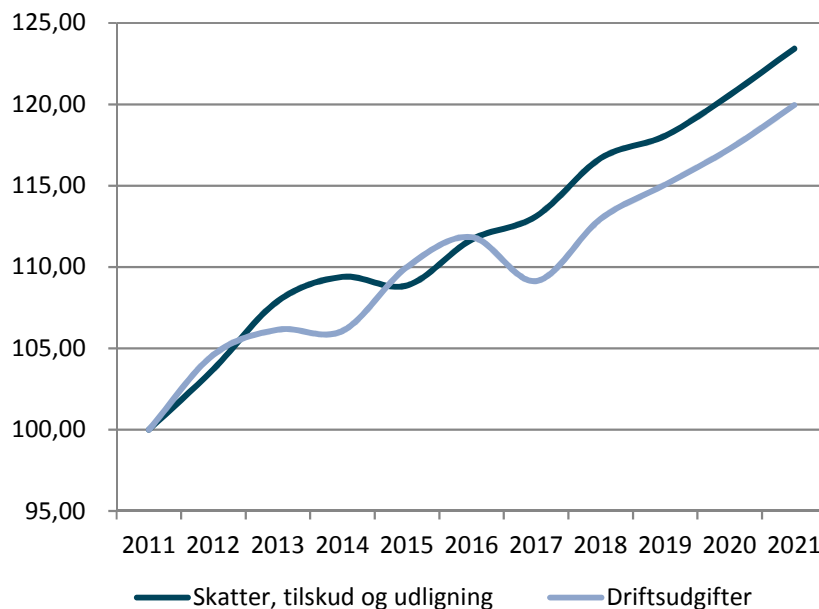
Udviklingen i skatter, tilskud og udligning, løbende priser (indeks 2011=100)

Kilde: Holbæk Kommune

Figuren nedenfor viser, at kommunens samlede indtægter og driftsudgifter svinger relativt meget i perioden fra 2011 til 2021. Perioder hvor kommunens driftsudgifter er vokset mere end indtægterne efterfølges af perioder, hvor væksten i driftsudgifterne bremses. Indtægterne er sværere for kommunen at påvirke direkte, men den befolkningstilvækst, der har været i kommunen de seneste år, kan ses i den tydelige stigende profil i figuren. For budget 2018-2021 stiger driftsudgifter og indtægterne med omtrent samme vækst.

Udviklingen i skatter, tilskud og udligning og driftsudgifter, løbende priser (indeks 2010=100)

Kilde: Holbæk Kommune

DRIFTSUDGIFTER

Driftsudgifter er udgifter til drift af kommunens institutioner, til service for borgere og virksomheder, og til forsørgelsesudgifter og medfinansiering af sygehuse.

Forudsætninger

Når budgettet udarbejdes, tages der i udgangspunktet højde for en række faktorer, som betyder at næste års budget bliver dannet på baggrund af de bedst mulige skøn. Faktorerne er:

- Pris- og lønfremskrivning (jf. nedenstående kapitel)
- Pris x mængde
- Befolkningsprognose
- Ny lovgivning
- Politiske beslutninger

Pris x mængde

I et ønske om stram styring af økonomi og aktiviteter, er budgettet de fleste steder bygget op omkring pris x mængde. Dette betyder, at vi beregner en pris pr. enhed, for eksempel prisen pr. elev i folkeskolen.

Når pris x mængde findes, foregår der et stort arbejde med at kortlægge antallet af ydelser på forskellige områder og beregne gennemsnitspriser. På nogle områder – skoler, daginstitutioner og ældreområdet – bruges kommunens befolkningsprognose til at fastsætte mængden.

Befolkningsprognose

Befolkningsprognosen viser, hvordan vi forventer befolkningen udvikler sig fordelt på alder og antal.

Samlet set bliver vi flere borgere i Holbæk Kommune. Andelen af personer 68 år og derover stiger fra 16,6 pct. i 2017 til 19,6 pct. frem til 2021, mens antallet af personer yngre end 68 år tilsvarende falder. Andelen af personer i den arbejdsdygtige alder (16 år til 64 år) stiger med omtrent 2% i perioden 2015-2021.

Befolkningsudviklingen (i % af i alt)

Alder	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I ALT (antal pers.)	69.034	69.970	70.954	71.637	72.313	72.916	73.525
0-17	21,77%	21,54%	21,40%	21,18%	21,06%	20,90%	20,76%
18-25	8,66%	8,77%	8,77%	8,79%	8,69%	8,64%	8,57%
26-40	15,45%	15,45%	15,37%	15,44%	15,58%	15,64%	15,76%
41-60	29,50%	29,46%	29,41%	29,22%	28,99%	28,81%	28,53%
60+	24,62%	24,77%	25,05%	25,37%	25,68%	26,02%	26,39%

Kilde: Fra 2013-2016: statistikbanken.dk, tabel FOLK1A, fra 2017 og frem: Kommunens egen prognose.

Note 1: Pensionsalderen er 68 år hvis du er født 1963 eller senere.

Ny lovgivning

Lovgivningen er det fundament kommunen arbejder ud fra og som fortæller, hvad man må og hvad man skal. Implikationer af ny lovgivning er indarbejdet i budgettet på de områder, hvor ny lovgivning er med til at påvirke udgifterne.

Politiske beslutninger

Byrådet beslutter, hvordan ressourcerne prioriteres og derved, hvordan budgettet bliver anvendt.

Byrådet fastsætter serviceniveauerne og aktiviteterne. For eksempel, om der skal være flere dansktimer i folkeskolen, eller hvor mange timers hjemmehjælp de ældre skal have.

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet har byrådets partier mulighed for at fremsætte ændringsforslag og påvirke budgettet på den måde.

RENTER

Holbæk Kommune har udgifter til renter, fordi anlægsudgifter igennem tiden er finansieret via lånoptagelse. Derudover har kommunen renteindtægter, som hovedsageligt stammer fra indestående i banken.

Renter				
	2018	2019	2020	2021
	----- i mio. kr. -----			
I alt	21,7	22,0	20,4	20,8
Renteudgifter	27,6	27,9	26,3	26,6
Renteindtægter	-5,9	-5,9	-5,9	-5,9

ANLÆGSUDGIFTER

Udgifter til anlæg er investering i nybyggeri og renoveringsarbejde. Det kan f.eks. være opførelse af en børnehave, istandsættelse af Seminariet, køb af en færge eller renovering af en bro. Almindelig vedligeholdelse er "driftsudgifter".

Anlægsudgifter fordelt på udvalgsområde, (2018 priser)

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i mio. kr. -----			
Økonomiudvalg	59,4	37,9	76,4	120,5
Rammereduktion		-36,9	-2,6	
Pulje til lokaludvikling	2,0	2,0	2,0	2,0
Pulje til understøttelse af strukturtiltag med henblik på Arealoptimering		7,9	6,0	47,5
Energirenovering, pulje		10,0	11,0	11,0
Almindelig renovering	52,5	50,0	55,0	55,0
Projektomkostninger til opstart af anlæg, pulje	4,9	5,0	5,0	5,0
Udvalget Læring og Trivsel	1,8	43,5	66,0	25,5
Fornyelse af legepladser - daginstitutioner og skoler	1,8	1,5	1,5	1,5
Pulje til nye børnehuse		42,0	64,5	24,0
Udvalget Aktiv Hele Livet	3,0	0,5		
Boligstrategi (Afsluttende projektomkostninger)	2,5			
Stenhusbakken - ændring af tilkørselsforhold	0,5			
Stenhusbakken - plejehotel køkken		0,5		
Udvalget for Klima og Miljø	19,0	29,6	22,5	25,5
Fjordstien - Tuse Næs, Audebo (Egenfinansiering/Færdiggørelse)	1,9			
Fjordstien slidlag og permanent afstribning i 2019 Byrådsbeslutning d.13./9.		0,5		
Trafiksikkerhedsforanstaltninger /Cykelstier	3,1	5,0	5,0	5,0
Nettoændring trafiksikkerhedsforanstaltninger/ cykelstier og Fjordstien (reguleres i 2019-2021 via rammereduktion på Økonomiudvalget)		2,6	-1,0	2,0
Klimatilpasningsplaner		1,0	1,0	1,0
Undersøgelse - Nyttiggørelse af overskudsjord og byggeaffald		0,9		
Oprensning af olieforurening		2,5		
Landsbyfornyelse		1,0	1,0	1,0
Kortlægning af dræn		1,0		
Broer og bygværker	12,6	10,0	15,0	15,0
Veje og stier	1,4	5,1	1,5	1,5

Udvalget for Kultur, Fritid og Fællesskab	71,0	23,6	4,5	0,5
Holbæk Museumsbygning, renovering	0,5	0,5	0,5	0,5
Brorfelde	3,0	3,0	3,0	0,0
Holbæk Sportsby	39,2	0,0	0,0	0,0
Sportsbyen - byggemodning	10,1			
Vipperød kunstgræsbane		2,0		
Bro Holbæk Havn			1,0	
Vandkulturhus og udvikl. initiativer for Holbæk Havn		10,6		
Renovering af eksisterende idrætsfaciliteter udenfor Holbæk by	18,2	7,5	0,0	0,0
Anlæg i alt	154,2	135,1	169,4	172,0

PRIS- OG LØNFREMSKRIVNING (PL)

PL er et skøn over udviklingen i priser og lønninger. Når vi adskiller stigning i priser og lønninger fra resten af budgettet, skyldes det et ønske om at kunne identificere, om en given stigning i udgifterne skyldes ændringer i mængden og/eller i service/ydelse, eller om stigningen blot er et udtryk for generelle pris- og lønændringer. KL (Kommunernes Landsforening) skønner over vækst i priser og lønninger på forskellige områder.

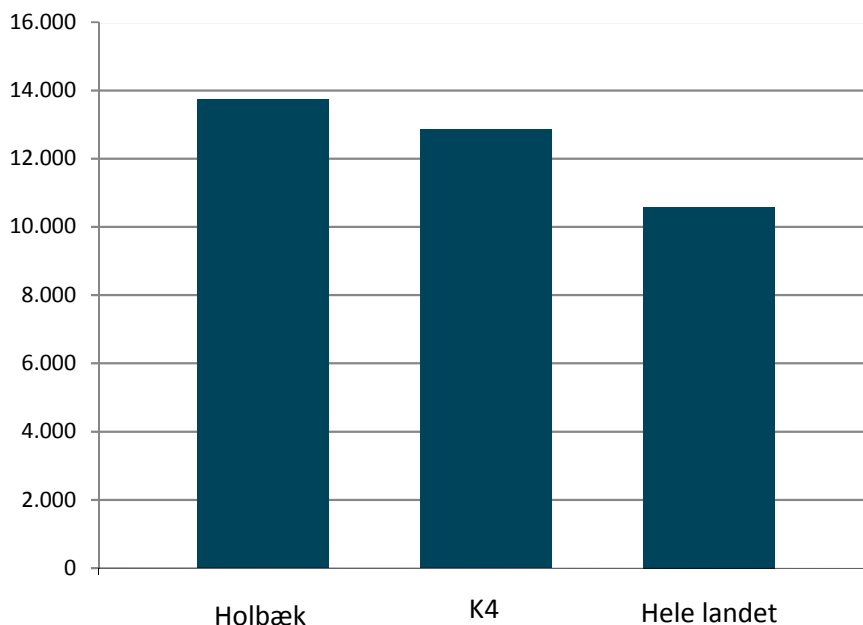
Pris- og lønfremskrivning

	2016-2017	2017-2018
Løn	1,95	1,52
Brændstof	4,00	2,13
Øvrige varer og anskaffelser	0,70	0,91
Entreprenør og håndværkerydelser	1,69	2,38
Øvrige tjenesteydelser	0,96	2,40
Samlet	1,70	1,70

Kilde: KL

FINANSIERING

Man opdeler finansiering i: optagelse af lån, afdrag på lån og finansforskydninger. Nedenstående figur sammenligner Holbæk Kommunes langfristede gæld pr. borger med K4-kommunerne (Holbæk, Næstved, Slagelse og Køge) og gennemsnittet på landsplan. I Holbæk Kommune er den gennemsnitlige gæld knap 13.700 kr. pr. indbygger og vi har således højere gæld pr. indbygger end K4-kommunerne og gennemsnittet på landsplan.

Sammenligning af langfristet gæld pr. indbygger. 2016¹

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK4 & FOLK1

Note 1: Gælden er eksklusiv "Langfristet gæld vedr. ældreboliger"

Optagelse af / afdrag på lån

Som hovedregel kan kommunerne ikke optage lån uden tilladelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Der er dog visse undtagelser. For eksempel, hvis man låner til energibesparende foranstaltninger.

Når kommunen har optaget lån, nedbringes gælden igen ved løbende afdrag. Nedenstående tabel viser hvilke lån kommunen har modtaget dispensation på i 2018, og forventningerne til lån i overslagsårene.

Optagelse af lån

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Lav likviditet	-84,0			
Ordinære lånepulje	-13,0	-15,0	-15,0	-15,0
Energibesparende foranstaltninger	-5,0	-10,0	-10,0	-10,0
Lånoptagelse i alt	-102,0	-25,0	-25,0	-25,0

Tabellen herunder viser de afdrag kommunen betaler i budgetperioden.

Afdrag på lån

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Afdrag	72,2	76,2	78,1	80,0

Pr. 1. januar 2017 var gælden 960 mio. kr. (ekskl. ældreboliger). Forventet låneoptag i 2017 er 82,6 mio. kr., mens afdrag i 2017 er 61 mio. kr. Dermed er den forventede gæld pr. 1.1.2018 på 981,6 mio. kr. I 2018 optager kommunen lån for 102 mio. kr. og afdrager 72,2 mio. kr. Dermed forventes den samlede langfristede gæld pr. 1.1.2019 at være 1.011,4 mio. kr. Med de nuværende forventninger til lån og afdrag, vil gælden blive nedbragt med samlet 130 mio. kr. i budgetperioden. Nedenstående tabel viser udviklingen i den langfristede gæld ekskl. ældreboliger.

Udover gæld (ekskl. Ældreboliger) kommer i 2019 leasing forpligtelsen til Holbæk Sportsby som vil udgøre 195 mio. kr.

Langfristet gæld

	2018	2019	2020	2021
	-----i mio. kr.-----			
I ALT	982	1011	960	905

Finansforskydninger

Finansforskydninger er ændringer i vores midlertidige mellemværende – tilgodehavender, udestående/kortfristet gæld – med private og offentlige institutioner; både det mellemværende kommunen har med andre, men også det mellemværende andre har med kommunen. Derudover indgår også forventning om indskud i Landsbyggefonden i finansforskydningerne.

Indskud i Landsbyggefonden

	2018	2019	2020	2021
	-----i mio. kr.-----			
I alt	3,0	24,8	3,0	3,0

KASSEBEHOLDNING

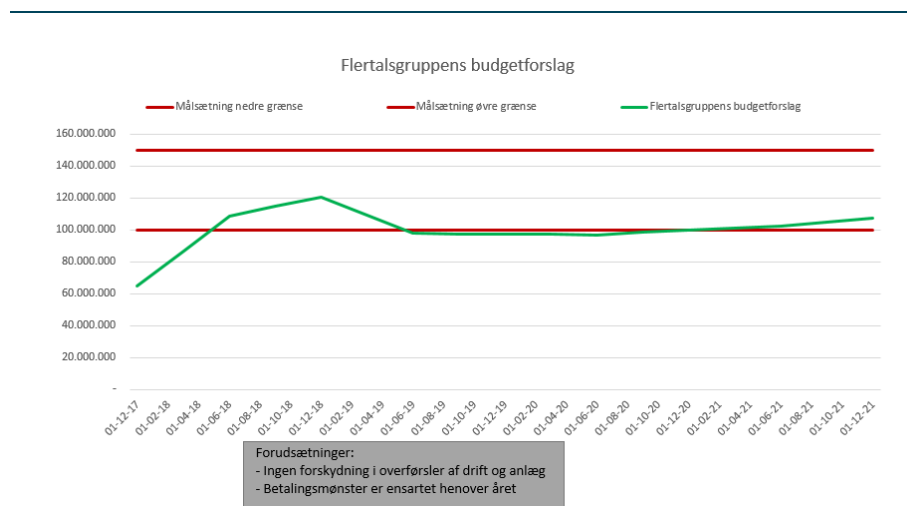
Kassebeholdningen er de penge, Holbæk Kommune har liggende i kassen. Ændring af kassebeholdningen er udtryk for de samlede udgifter og indtægters påvirkning af kassen – dog under hensyntagen til evt. periodeforskydninger, som vil fremgå af finansforskydninger.

Budgetteret resultat i alt (- = styrkelse, + = kassetræk)

	2018	2019	2020	2021
	-----i mio. kr.-----			
I alt	-38,9	1,0	-3,6	-7,4

Henover året falder udgifter og indtægter på forskellige tidspunkter. Det betyder, at kommunens kassebeholdning en gang imellem er negativ. Kommuners gennemsnitlige likviditet de seneste 365 dage skal være positiv.

Byrådet har besluttet at kassebeholdningen i gennemsnit, over de seneste 365 dage, skal være på 1.500-2.000 kr. pr. borger, svarende til 100-150 mio. kr. I 2018 er der budgetteret med, at vi overholder målsætningen fra medio 2018, og gennemsnitslikviditeten dermed ligger i spændet imellem 100-150 mio. kr.

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget omfatter blandt andet byrådet, kommunens administration og bygninger, samt erhvervsservice.

Politisk organisation

Omfatter udgifter til aflønning af og mødeudgifter til byrådets medlemmer, tilskud til politiske partier, udgifter til kommissioner, råd og nævn – herunder lokalfora – samt udgifter til afholdelse af valg.

Administration

Omfatter udgifter til administrationsbygninger, administrativt personale både i forhold til borgerrettede aktiviteter og den administrative drift af kommunen, og fællesudgifter til for eksempel IT. Hertil kommer forskellige puljer til specifikke formål; barsel, tjenestemandspensioner og trepartsmidler.

Finansiering

Omfatter renter, tilskud, udligning og skatter, samt balanceforskydninger. Specifikationerne findes i de generelle bemærkninger (som udarbejdes efter den endelige vedtagelse af budgettet).

Erhverv og turisme

Omfatter aktiviteter i relation til erhvervsservice, væksthushus, turistfremme og landdistriktsprogrammet.

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområder

Politikområde	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Politisk organisation	9,9	11,6	13,9	13,3	13,3	13,3
Administration	432,4	455,4	454,3	445,0	431,1	430,4
Erhverv og turisme	8,1	7,9	7,4	7,4	7,4	7,4
I alt	450,4	475,0	475,5	465,6	451,7	451,0

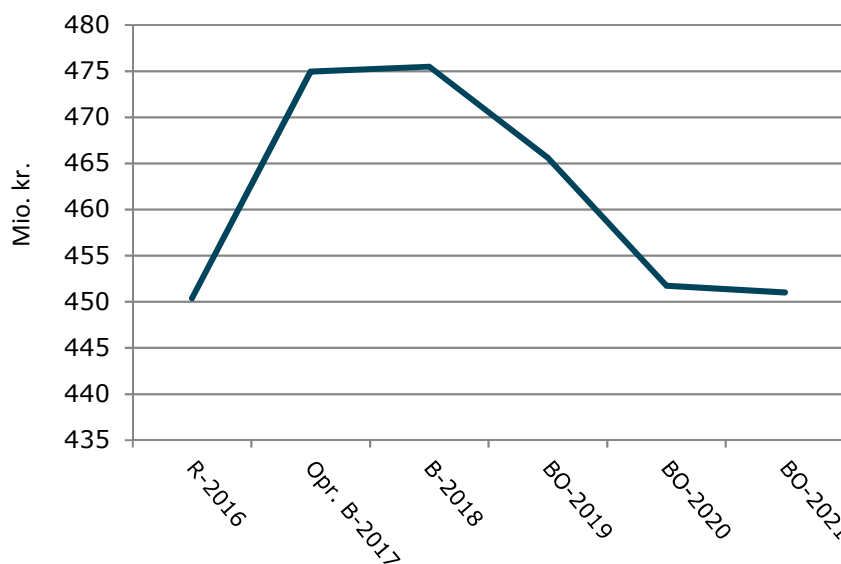
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på de tre politikområder.

På Administration er placeret en række puljer som fordeles i løbet af året, blandt andet digitaliseringspuljen og barselsmidlerne. Puljerne fordeles ud til andre politikområder i løbet af året, og derfor vil Administrationens regnskab i alle år være 40 og 45 mio. kr. lavere end budgettet.

Den stigning der ses fra regnskab 2016 til budget 2017, kommer fra forskellige ændringer. Den største andel i stigningen kommer fra negative puljer (altså puljer som reducerer budgettet) som midlertidigt blev placeret hos Økonomiudvalget, og som blev fordelt ud på andre udvalg i forbindelse med dannelse af budget 2017. Derudover blev der givet en ekstra bevilling til sagsbehandlere til Vækst og Bæredygtighed, og der blev lavet en pulje i forbindelse med, at der ikke blev prisfremskrevet, til at hjælpe på områder med faste kontrakter. Der blev også lagt trepartsmidler ind. Trepartsmidler bliver brugt til kompetenceudvikling af organisationen.

I forbindelse med budgetforhandlingerne for 2018 blev Administrationen reduceret sammen med Vækstpuljen og Projektudvalget, mens puljerne under generelle reserver blev tilrettet.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2018-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger der er truffet efter vedtagelse af budgetrammen for 2018, har betydet for budget 2018 og overslagsårene 2019, 2020 og 2021.

Tabel 2a Dannelse af budget

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Budgetramme	459,8	459,3	459,8	459,8
Almindelige budgetændringer				
Budgetrevision I				
Øget vederlag til borgmester	0,24	0,24	0,24	0,24
Budgetdannelse				
Udfordringen hos Aktiv hele livet og Læring og trivsel – som i 2017 blev dækket af blandt andet Administration og Vækstudvalget i forbindelse med direktionens handleplan	8,8	8,8	8,8	8,8
Stigende udgifter til Udbetaling Danmark	1,5	1,5	1,5	1,5
Stigende udgifter til arbejdsskader	2,0	2,0	2,0	2,0
Budget inklusive udfordringer	472,3	471,8	472,3	472,3
Løsninger så budgetrammen overholdes				
Helårsvirkning reduktion af medarbejdere i stabsfunktioner	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Ikke disponerede midler fra Vækstudvalget	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0

Reduktion af digitaliseringspulje	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Sum = Ramme (I alt budgetramme)	462,8	462,3	462,8	462,8
Direktionens anbefalinger				
Pulje til kompetenceudvikling	5,0	5,0	5,0	5,0
Effektiviseringsstrategi (1 pct. årligt af serviceudgiftsrammen)	-	-28,0	-56,0	-84,0
Pulje til organisatorisk arbejde med effektiviseringsstrategien	-	5,0	5,0	5,0
Pulje til politisk prioritering	-	18,8	32,4	59,7
Forøgelse af pulje til uforudsete udgifter	6,2	6,2	6,2	6,2
Sum = Ramme (Efter direktionens anbefalinger)	474,0	469,3	455,4	454,7
Omplacering				
Omplacering til Aktiv hele livet og Læring og trivsel til at dække udfordringer fra byrådsmødet 8. marts 2017	-11,0	-11,0	-11,0	-11,0
P-pulje omplaceret til Vækst og Bæredygtighed	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Diverse mindre omplaceringer	0,7	0,7	0,7	0,7
Reduktion på administrationen hos Uddannelse til Alle unge, som er omplaceret i forbindelse med reduktion af fagpersonale	1,3	1,3	1,3	1,3
Reduktion af ledelse hos Kultur og Fritid omplaceret fra Økonomiudvalget til primært bibliotek og musikskole	1,1	1,1	1,1	1,1
Reduktion af Uddannelsesvejledning til unge over 25 år	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5
Udvalgets budgetramme	464,8	460,0	446,1	445,3
Oprindelig pulje til uforudsete udgifter	13,8	13,8	13,8	13,8
Pris og lønfremskrivning	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Nulstilling af det takstfinansierede område	0,4	0,4	0,4	0,4
Rammebesparelse på midler til Erhvervsfremme	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Udviklingspulje til lokalområder	8,0	8,0	8,0	8,0
Omprioritering som følge af decentralisering	-5,0	-10,0	-10,0	-10,0
Byggesagsgebyr genindføres	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Udvalgets budgetforslag	475,5	465,6	451,7	451,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Table 2b Løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år

Ud over det som fremgår af tabel 2a (dannelse af budget), er der en stigning i budgetreduktioner i Administrationen fra 2017 til 2018 på ca. 19 mio. kr., der primært kommer fra: Holbæk i fællesskab, reduktion i ledelse, fra fravær til fremmøde samt stigning i gevinster fra digitalisering og udbud.

Ud over udfordringen på 19,3 mio. kr. er budgettet reduceret i forbindelse med dannelse af rammen for budget 2018 og puljen til politisk prioritering med i alt 4,2 mio. kr.

For at løse overstående udfordringer er der administrativt reduceret i antallet af både administrative medarbejdere og myndighedspersoner hos stabe og i sekretariater. Resultatet af disse reduktioner vil være

lavere serviceniveau både i og uden for organisationen og vil derfor kunne mærkes både i organisationen og af borgerne.

POLITISK ORGANISATION

Tabel 3a er opdelt på aktiviteter og viser regnskab, budget og budgetoverslag for perioden 2016 til 2021.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktiviteter

Aktivitet	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Andre kulturelle opgaver	0,0	0,0	0,7	0,7	0,7	0,7
Fællesudgifter og administration	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	8,0	8,2	9,8	9,2	9,2	9,2
Kommissioner, råd og nævn	1,5	1,6	1,4	1,4	1,4	1,4
Valg med videre	0,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
I alt	9,9	11,6	13,9	13,3	13,3	13,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

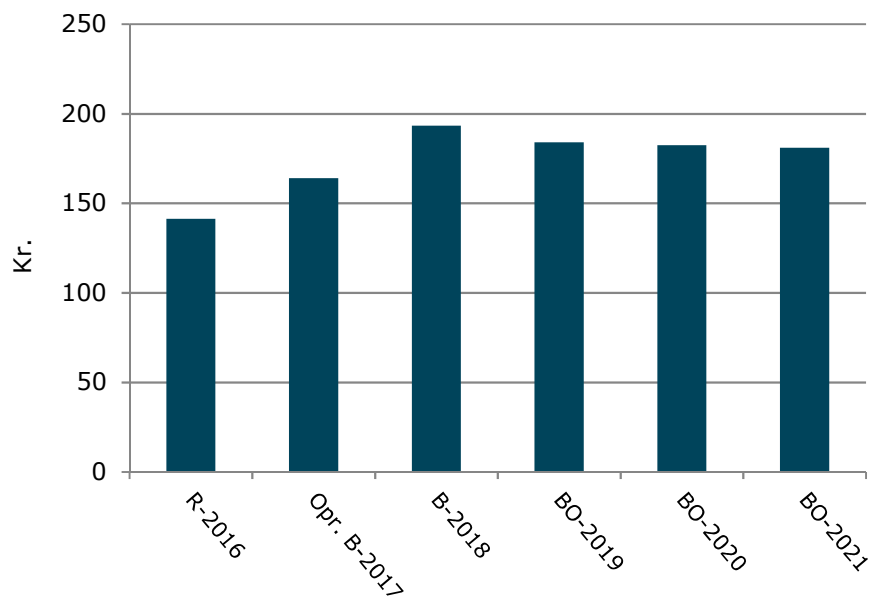
Tabel 3a og nedenstående figur 2 viser udviklingen i udgifterne på politikområdet Politisk Organisation.

Budgettet for 2018 er højere end de øvrige år på grund af valg til byrådet i 2017, og historisk set har der været øgede udgifter til uddannelse i året efter et kommunalvalg.

I 2016 blev der ikke afholdt valg og der var derfor ikke udgifter på det område.

Fra 2018 ligger de puljer, som administreres af Fælles-skaberne (de tidligere frivillighedspuljer og udviklingspuljen), samlet på politikområdet under: Andre kulturelle opgaver. Det er blandt andet derfor at udvalgets samlede budget er højere fra 2018 og frem.

Figur 2 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i kr.)	Mio. kr.
Andre kulturelle opgaver				0,7
Partistøtte				
Partistøtte – afgivne stemmer ved kommunalvalg (2013)	Antal stemmer	38.209	9,1	0,4
Kommunalbestyrelsesmedlemmer				9,8
Lønninger				6,9
Godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste				1,0
Uddannelse, kørsel				0,4
Møder og repræsentation				1,1
Kontorartikler, IT				0,4
Kommissioner, råd og nævn				1,4
Valg				1,5
I alt				13,9

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Politisk organisation

Tabel 3c viser organiseringen på politikområdet og de primære myndighedsopgaver som enhederne udfører. Budgettet på området administreres primært af kommunens ledelsessekretariat.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Ledelsessekretariat	
	Udbetaling af tilskud til politisk arbejde efter partistøtteloven
	Løn, diæter, uddannelse samt møde- og repræsentationsudgifter i relation til byrådets medlemmer
	Mødeudgifter med videre vedrørende huslejenævn og beboerklagenævn
	Udgifter i forbindelse med afholdelse af valg
Øvrige	
	Udgifter vedrørende kommissioner, råd og nævn, herunder: lokalfora, skolebestyrelser, hegnssyn, ældreråd, klageråd og handicapråd

ADMINISTRATION

Tabel 4a er opdelt på aktivitet og viser regnskab, budget og budgetoverslag for perioden 2016 til 2021.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktiviteter

Aktivitet	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Administrationsbygninger	19,4	22,4	22,4	22,4	22,4	22,4
Sekretariat & Forvaltninger	206,7	177,9	182,8	185,2	184,3	184,3
Fælles IT & Telefoni	33,9	40,4	31,4	31,4	31,4	31,4
Jobcentre	55,1	57,7	52,5	52,5	52,5	52,5
Naturbeskyttelse	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6
Miljøbeskyttelse	6,9	6,4	7,8	7,8	7,8	7,8

Byggesagsbehandling	5,2	5,4	3,5	3,5	3,5	3,5
Voksen-, Ældre- og Handicapområdet	15,0	18,7	19,8	19,7	19,7	19,7
Det specialiserede børneområde	26,9	22,4	22,6	22,6	23,0	23,0
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark	10,9	10,3	11,8	11,8	11,8	11,8
Løn- og barselspuljer	0,0	14,1	14,1	14,1	14,1	14,1
Tjenestemandspension	41,3	40,3	40,0	40,0	40,0	40,0
Interne forsikringspuljer	9,5	5,9	7,9	7,9	7,9	7,9
Generelle reserver	0,0	31,8	36,0	24,5	11,1	10,4
I alt	432,4	455,4	454,3	445,0	431,1	430,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Ovenstående tabel 4a og nedenstående figur 3 viser udviklingen i udgifterne.

I forbindelse med dannelsen af budget 2018 er der lavet en række tiltag som indgår i de Generelle reserver. Her er både placeret besparelser og puljer. Da disse udligner hinanden, og fordi reduktionerne stiger hen over perioden, så falder budgettet på Generelle reserver i budgetperioden.

Der er indlagt besparelser i forbindelse med omprioritering som følge af decentralisering, samt effektiviseringsstrategien. Effektiviseringsstrategien skal skabe et råderum til politisk prioritering på årligt 1 % af serviceudgifter og derfor stiger denne reduktion hen over perioden. Der kan først disponeres over provenuet når pengene er fundet ved hjælp af konkrete effektiviseringsforslag. Der er etableret en pulje som skal understøtte arbejdet med effektiviseringer. En anden pulje er oprettet til at imødekomme udfordringer på budgettet, så der ikke skal laves justeringer hen over året.

Derudover er der afsat ekstra midler til kompetenceudvikling af organisationen og en pulje der skal bruges til udvikling af lokalområderne.

Der har de senere år været et merforbrug til arbejdsskader, derfor er den interne forsikringspulje øget fra 2018.

Fra 2016 til 2017 er flere puljer reduceret eller fjernet fra de Generelle reserver. Bufferpuljen som har styrket likviditeten er udfaset, digitaliseringspuljen er reduceret og samtidig er dele af den permanent omplaceret til andre områder. Vækstpuljen blev også reduceret. Fra 2018 er der lavet en pulje til politisk prioritering, som vil blive fordelt i forbindelse med budgetforhandlingerne, således at de samlede Generelle reserver vil blive reduceret inden budgetvedtagelsen.

I forbindelse med at løse udfordringer opstået i løbet af 2017, er der lagt reduktioner ind på Fælles IT og Telefoni, hvor der er reduceret i systemafgifter. Samtidig er Sekretariat & Forvaltninger herunder stabene reduceret, så der i dag er både færre stabe og færre medarbejdere i de stabe der er tilbage.

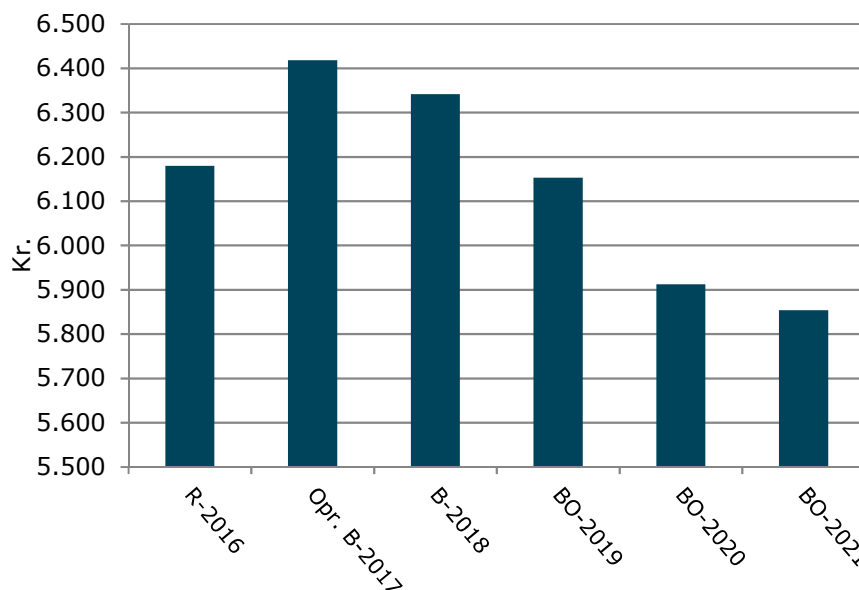
På Administration er placeret en række puljer som fordeles i løbet af året, blandt andet digitaliseringspuljen og barselsmidlerne. Puljerne fordeles ud til andre politikområder i løbet af året, og derfor vil administrationens regnskab i alle årene være 40 og 45 mio. kr. lavere end budgettet.

Den stigning der er i budgettet fra 2016 til 2017, kommer fra forskellige områder. Den største andel i stigningen kommer fra negative puljer (altså puljer som reducerer budgettet) som blev midlertidigt placeret hos udvalget, og som blev fordelt ud på andre udvalg i forbindelse med dannelsen af budget 2017. Derudover blev der givet en ekstra bevilling til sagsbehandlere til Vækst og Bæredygtighed, og der blev lavet en pulje i forbindelse med at der ikke blev prisfremskrevet, for at kunne hjælpe områder med faste

kontrakter. Der blev også lagt trepartmidler ind. Trepartmidler bliver brugt til kompetenceudvikling af organisationen.

I forbindelse med budgetforhandlingerne blev Administrationen reduceret sammen med Vækstpuljen og Projektudvalget, mens puljerne under Generelle reserver blev tilrettet.

Figur 3 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Administration

I de senere år har der været flere forskellige tiltag som har reduceret Administrationen, blandt andet Holbæk i Fællesskab.

I budget 2017 blev der indlagt reduktioner på 11,3 mio. kr. og i løbet af 2017 er lavet en handleplan til at løse udfordringer hos Aktiv hele livet og Læring og Trivsel, som også har reduceret Administrationen permanent.

Derudover er der en stigning i tidligere indlagte reduktioner, blandt andet reduktion i ledelse, fra fravær til fremmøde samt stigning i gevinster fra digitalisering og udbud

Der vil fortsat forekomme udmøntning af reduktioner i budgettet på Administrationen. Hertil er der øvrige tiltag, som skal sikre en rationalisering af de administrative udgifter, således at udgiftsniveauet kan fastholdes eller sænkes.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 4b viser pris og mængde på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris	Mio. kr.
Administrationsbygninger				22,4
Sekretariat & Forvaltninger				182,8
Sekretariat & Forvaltninger, myndighed				61,1
Sekretariat & Forvaltninger, øvrig administration				121,7
Fælles IT & Telefoni				31,4
Administration vedr. Jobcentre				52,5
Administration vedr. Naturbeskyttelse				1,6
Administration vedr. Miljøbeskyttelse				7,8
Bygesagsbehandling				3,5
Voksen-, ældre - og handicapområdet				19,8
Det specialiserede børneområde				22,6
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark				11,8
Løn- og barselspuljer				14,1
Tjenestemandspension				40,0
Interne forsikringspuljer				7,9
Generelle reserver				36,0
I alt				454,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Administration

Politikområdet Administration omfatter en bred vifte af forskelligartede opgaver, der er fordelt på et stort antal af kommunens organisatoriske enheder. Det er karakteristisk, at aktiviteterne i ganske stort omfang går på tværs af kommunens organisatoriske opdeling. Der gives her en oversigt over de væsentligste opgaver, enheder og aktiviteter.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Administrationsbygninger
Administrationsbygningerne huser såvel borgerrettede funktioner som Borgerservice, Borgervejleder og Beskæftigelse som kommunens administrative funktioner, herunder rådhuset. Størstedelen af budgettet er placeret hos Vækst og bæredygtighed.
Sekretariater og Forvaltninger
Heri indgår såvel kommunens direktion som de administrative funktioner for kommunens organisation. Der indgår såvel myndighedsopgaver vedrørende blandt andet borgerrådgivning og børneområdet, som den egentlige administration for resten af organisationen.
Stabe
Koncernservice
Koncernservice består af administrative områder, som dækker hele kommunen, herunder understøttelse af den politiske og administrative ledelse. Koncernservice arbejder på tværs af aktiviteterne på Administration og medvirker til, at der sikres en fælles retning og bidrager til at organisationen lykkes med kerneopgaverne. Afdelingen medvirker til at skabe helhed og sammenhæng i ledelse og udvikling, samtidig med en sikker daglig drift på henholdsvis Løn og Regnskab, Indkøb, IT og Digitalisering.
Økonomi
Udarbejder kommunens overordnede budget samt koordinerer opfølgninger for hele kommunes samlede budget.

Kultur og fritid (se beskrivelse under udvalgets bemærkninger)
Kerneområderne
Alle kan bidrage (se beskrivelse under udvalgets Uddannelse og Jobs bemærkninger)
Vækst og bæredygtighed (se beskrivelse under udvalgets bemærkninger)
Uddannelse til alle unge (se beskrivelse under udvalget Uddannelse og Jobs bemærkninger)
Læring og trivsel (se beskrivelse under udvalgets bemærkninger)
Aktive hele livet (se beskrivelse under udvalgets bemærkninger)

ERHVERV OG TURISME

Tabel 5a er opdelt på aktivitet og viser regnskab, budget og budgetoverslag for perioden 2016 til 2021.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktiviteter

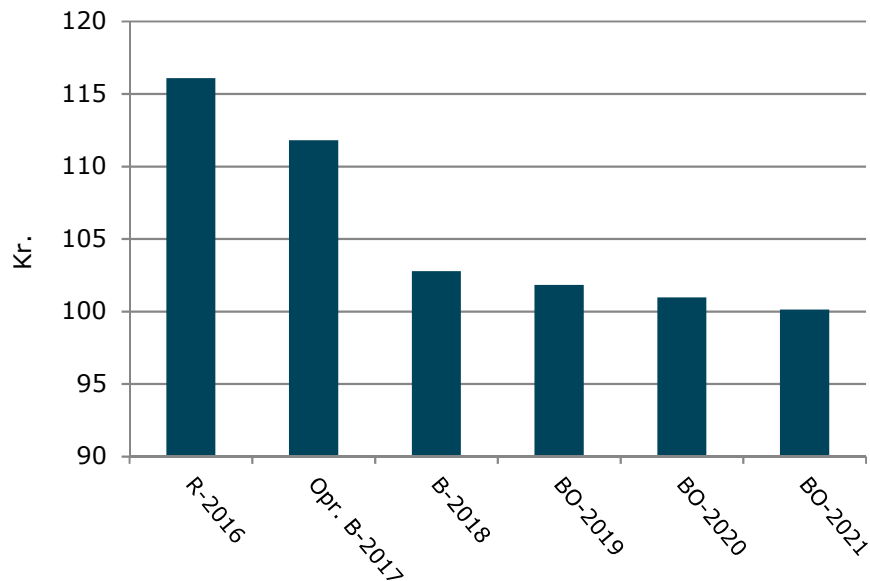
Aktivitet	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Diverse udgifter og indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Turisme	2,1	2,1	1,2	1,2	1,2	1,2
Erhvervsservice og iværksætteri	5,8	5,7	5,9	5,9	5,9	5,9
Udvikling af landdistrikter	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
I alt	8,1	7,9	7,4	7,4	7,4	7,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Budgettet for 2018 fortsætter næsten uændret i forhold til budget 2017, og videreføres i overslagsårene. Budget 2018 er reduceret med 0,3 mio. kr. i forhold til regnskab 2016 og 0,1 mio. kr. i forhold til budget 2017, hvilket dels skyldes beslutningen om ikke at prisfremskrive budgetterne fra 2016 til 2017 og dels, at tilskudsperioden til EU-projektet med Vækstfabrikken er ophørt.

I forbindelse med budgetaftalen 2018 er der indlagt en rammebesparelse, som har reduceret budgettet til Erhverv og turisme med en halv mio. kr. fra 2018 og frem.

Ovenstående tabel og nedenstående figur viser udviklingen i udgifterne på politikområdet.

Figur 4 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr.)

Kilde: Danmarks statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Vi skaber vækst

Prioriteringen på området bygger på, at der skal skabes vækst i Holbæk Kommune. I Vækstpolitikken fremgår det, at vækst betyder flere nye arbejdspladser og flere borgere. For at understøtte de ambitioner er der fortsat et behov for at understøtte bedre rammebetingelser for de erhvervsdrivende i kommunen. Ligesom turismeindsatsen kan bidrage til, at besøgende, borgere og virksomheder tilsammen kan skabe en levende kommune i udvikling. Den samlede effekt af området: Erhverv og Turisme skal derved gerne underbygge, at virksomheder vokser og udvikler sig – så der bliver flere arbejdspladser, mere udvikling og stærkere økonomi – som igen kan tiltrække flere borgere.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på områdets aktiviteter.

Tabel 5b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris	Mio. kr.
Diverse indtægter og udgifter				0,0
Turisme				1,2
Erhvervsservice og iværksætteri				5,9
Tilskud til Vækstfabrikken, drift				0,1
Tilskud til Holbæk Erhvervsforum				4,6
Medfinansiering af Væksthus Sjælland (DUT)				1,3
Udvikling af yder- og landdistriktsområder				0,2
I alt				7,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Erhverv og turisme

Politikområdet dækker to hovedområder: "Erhvervs- og turismeudvikling" og "Udvikling af landdistrikter".

"Erhvervs- og turismeudviklingen" dækker primært det kommunale tilskud til Holbæk Erhvervsforum, som varetager den lokale erhvervsservice og indsatsen på at udvikle detailhandlen i kommunen (By-forum). Endvidere får Holbæk Erhvervsforum tilskud til at drive "Turismeforum" med henblik på at udvikle turismeområde og turismeerhvervet. Via bloktilskudsmidlerne gives der tilskud til Væksthus Sjælland med henblik på den specialiserede erhvervsservice.

"Udvikling af landdistrikter" indeholder et mindre tilskud, som Holbæk Kommune yder til "LAG Midt-Nord-Vestsjælland", som er en forening, der fremmer den lokale udvikling i kommunerne Odsherred, Kalundborg, Sorø, Lejre og Holbæk. "LAG Midt-Nord-Vestsjælland" administrerer EU's program til udvikling af landdistrikterne som Lokal Aktionsgruppe, LAG.

Tabel 5c viser organiseringen på politikområdet og de primære ydelser.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Vækst og bæredygtighed – Ansvar for fremtiden Koordinerer og følger op på de politiske og administrative aftaler, der indgås med bl.a. Holbæk Erhvervsforum og Væksthus Sjælland.
Ydelsesenhed til Borger og ydelsesservice Køb og salg af trafikbøger til taxavognmænd.

Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge

Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge medvirker til, at det enkelte barn trives, lærer og bliver parat til at kunne gennemføre en kompetencegivende uddannelse. Udvalget varetager størstedelen af de samlede indsatser i forhold til børn og unge i alderen 0-17 år og omfatter følgende områder:

- **Skoler**
 - Folkeskolens 0.-9. klasse, friskoler og efterskoler
 - SFO, fritidshjem og klubtilbud
- **Dagtilbud til børn i førskolealderen**
 - Dagpleje
 - Daginstitutioner
 - Sprogvurdering
 - Ressourcepædagoger
- **Børneindsatsen i relation fra 0 år – til afsluttet 9. klasse**
 - Rådgivning, forebyggende foranstaltninger, anbringelser og andre indsatser i medfør af serviceloven
 - Pædagogisk, psykologisk rådgivning
 - Specialpædagogisk bistand
- **Sundhed**
 - Sundhedsmæssig rådgivning i relation til 0-16-årige
 - Kommunal tandpleje i relation til 0-17-årige

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Skoler	666,0	621,3	607,5	592,3	590,2	584,1
Almene dagtilbud	276,7	269,6	300,3	305,4	309,6	314,8
Børn, unge og familier med særlige behov	182,7	177,6	173,5	174,0	175,0	175,0
I alt	1.125,4	1.068,5	1.081,4	1.071,7	1.074,8	1.074,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

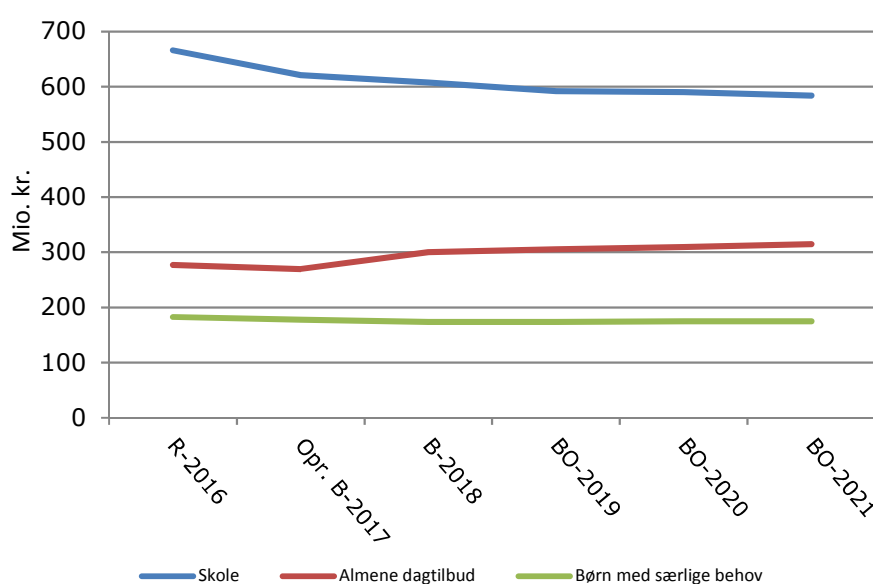
Ovenstående tabel og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på Læring & Trivsel, fordelt på politikområder.

På politikområdet Skoler skyldes den økonomiske udvikling primært et fald i antallet af 6-16-årige børn, udmøntning af budgetreduktioner fra Holbæk i Fællesskab (HIF), rammereduktion på specialundervisning samt stigende udgifter til privatskoler. I budgetaftalen for 2018 er brugen af pædagoger på skoleområdet omprioriteret, således at de i højere grad medvirker til en tidlig og forebyggende indsats. Pædagogerne vil ikke længere være bundet til mellemtrinnet. Halvdelen af den ressource der i 2017 var afsat til pædagoger på mellemtrinnet, forbliver i folkeskolen til styrkelse af inklusionen, og den anden halvdel anvendes til finansiering af flere pædagoger i daginstitutionerne.

På politikområdet Almene dagtilbud er budgettet øget med cirka 30,7 mio. kr. fra 2017 til 2018. I budgetaftalen for 2018 er det besluttet at afsætte 20 mio. kr. til flere medarbejdere på småbørnsområdet. Derudover er der flere børn end forudsat ved udarbejdelsen af budget 2017 og overslagsår, samt øgede udgifter til fripladstilskud som følge af ny lovgivning. Det er primært på de private institutioner, at der ses en stigning i antal børn.

På politikområdet Børn, unge og familier med særlige behov, ses et fald i den økonomiske udvikling på 9,2 mio. kr. fra 2016 til budget 2018. I realiteten er dette fald væsentlig større. En ændret snitflade mellem Udvalget "Læring & Trivsel for Børn og Unge" og Udvalget "Uddannelse og Job" betød, at Læring & Trivsel har ansvaret for den unge indtil denne har afsluttet 9. klasse. Det betyder en større målgruppe fra 1. august 2016 med et indfasningsforløb frem til august 2018, før den fulde indfasning er sket. Økonomisk betyder det, at "Læring og Trivsel for Børn og Unge" har fået tilført budgetmidler fra Udvalget "Uddannelse og Job" i takt med indfasningsforløbet. De tilførte budgetmidler burde vise en stigning i budgetet, men som det ses i figur 1, er der sket et lille fald. Det skyldes, at der samtidig er foretaget en rammereduktion i 2018 som følge af budgetaftalen for 2017.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2018-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger der er truffet efter vedtagelse af budgetrammen for 2018, har betydet for budget 2018 og overslagsårene 2019, 2020 og 2021.

Tabel 2a Dannelse af budget

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Budgetramme	1.038,9	1.033,2	1.033,3	1.033,3
Almindelige budgetændringer				
Budgetrevision II				
Omplacering fra ØU, UJU og KFFU til at dække udfordringer, besluttet ved byrådsmødet 8. marts 2017	3,5	3,5	3,5	3,5

DEL III Specielle bemærkninger Læring og Trivsel for Børn og Unge

Budgetdannelse				
Demografi Skoler	-1,3	0,4	1,9	-3,5
Demografi SFO	-0,6	-	-	-
Demografi FØR SFO	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Privatskoler	6,0	9,0	9,0	9,0
Demografi dagpleje	-0,4	-0,2	-0,0	-0,0
Demografi daginstitutioner	-0,7	0,7	1,4	5,4
Demografi private institutioner	7,3	7,3	7,3	7,3
Driftstilskud til børn i privat dagpleje	0,4	0,4	0,4	0,4
Fripladstilskud private institutioner	1,0	1,0	1,0	1,0
Søskenderabat private institutioner	1,3	1,3	1,3	1,3
Tilskud til forældre der vælger privat pasning	0,7	0,7	0,7	0,7
Søskenderabat dagpleje	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Søskenderabat daginstitutioner	0,2	0,2	0,2	0,4
Friplads dagpleje	0,3	0,3	0,3	0,3
Friplads daginstitutioner	4,2	4,4	4,4	4,8
Betaling andre offentlige Myndigheder	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Færre PAU-elever end forudsat	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Nulstilling af takstfinansierede områder	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Budget inklusive udfordringer	1.057,3	1.058,7	1.061,2	1.060,4
Løsninger så rammen overholdes				
Løsninger som præsenteret i udvalget	-3,5	-1,8	-1,3	-1,3
Øget effekt af løsninger fra 2017 - skolerne (a)	-3,5	-1,8	-1,3	-1,3
SUM=Ramme (i alt budgetramme)	1.053,8	1.056,9	1.059,9	1.059,1
Direktionens anbefalinger				
Nedlæggelse af "en god start"	2,2	2,2	2,2	2,2
Nedsat takst på egne specialskoler/specialtilbud	0,7			
Holbæk By Skole	6,0			
SUM=Ramme (Efter direktionens anbefalinger)	1.062,8	1.059,1	1.062,1	1.061,4
Budgetaftale 2018	27,8	21,7	21,7	21,7
Flere medarbejdere på småbørnsområdet	20,0	20,0	20,0	20,0
Omprioritering af pædagoger på mellemtrinnet	-3,1	-7,5	-7,5	-7,5
Annullerede besparelser til 2. behandlingen	10,9	9,2	9,2	9,2
Omplacering til/fra andre udvalg	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5

Omplacering fra Økonomiudvalget	0,2	0,2	0,2	0,2
Omplacering Ejendomme (Klima og Miljø)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Omplacering Kultur, Fritid og Fællesskab	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Pris - og løn fremskrivning	-8,7	-8,6	-8,6	-8,6
Udvalgets budgetforslag	1.081,4	1.071,7	1.074,8	1.074,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 2b Løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Løsninger som præsenteret i udvalget	-22,5	-24,2	-24,7	-24,7
Nedsat takst på egne specialskoler/specialtilbud	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Reduktion i antallet af elever på dagbehandlingsskoler	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Ændringer i anbringelser (døgnophold, opholdssteder og plejefamilier)	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Ændring af forebyggende indsatser (mindre brug af ekstern bistand)	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Øget effekt af løsninger fra 2017 - skolerne (b)	-8,3	-10,0	-10,5	-10,5
Øget effekt af løsninger fra 2017 - Børneindsatsen	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
I alt løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år	-22,5	-24,2	-24,7	-24,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

SKOLER

På skoleområdet er budgettet i 2018 og overslagsårene fortsat faldende, hvilket vil betyde at der kræves en række ændringer for at holde budgettet.

Nedenstående tabel 3a viser udgifterne på politikområdet fordelt på aktiviteter. Fra regnskab 2016 til budget 2017 ses et fald på 44,7 mio. kr. og et yderligere fald på 13,8 mio. kr. fra budget 2017 til budget 2018. Faldet ligger primært på kommunale specialskoler, samt et lille fald på almene folkeskoler. Samtidig ses en stigning i bidrag til statslige og private skoler på grund af stigning i antal elever og stigning i taksten.

I 2016 havde skolerne et merforbrug på cirka 12 mio. kr. I forbindelse med overførslerne fra 2016 til 2017, fik skolerne udskudt 7 mio. kr. af deres overførsel til 2018. Det betød at det merforbrug de skulle hente fra 2016, blev delt op i to. Holbæk By Skoles andel var på 6 mio. kr., som de fik udskudt til 2018. I forbindelse med budget 2018 er det besluttet at tilføje 6 mio. kr. til Holbæk By Skole, for at afhjælpe den udfordring.

I budget 2018 og overslagsårene falder budgettet yderligere, hvilket skyldes udmøntede budgetreduktioner (Holbæk i Fællesskab og budgetreduktioner på specialundervisning), et forventet fald i børnetallet og en stigning i udgifterne til statslige og private skoler.

Midlerne til specialundervisning er fordelt på flere aktiviteter, og på nogle aktiviteter indgår de sammen med de øvrige midler på skoleområdet. De områder, hvor der udelukkende indgår midler til specialundervisning, er:

- Specialundervisning i regionale tilbud, kommunale specialskoler og særlige dagtilbud og klubber.

De områder, hvor specialundervisningsmidler indgår som en andel, er:

- Folkeskoler, skolefritidsordninger, befordring af elever i grundskolen og ungdomsskolevirksomhed.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Folkeskoler	415,6	381,9	372,1	354,4	350,6	344,6
Syge- og hjemmeundervisning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skolefritidsordninger	30,0	28,9	29,2	28,4	28,0	28,0
Befordring af elever i grundskolen	20,4	22,0	20,9	20,9	20,9	20,9
Specialundervisning i regionale tilbud	2,7	2,7	1,9	1,9	2,0	2,0
Kommunale specialsoler	76,8	72,1	63,9	63,8	64,7	64,7
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	5,3	-1,2	-0,5	0,8	1,5	1,5
Bidrag til statslige og private skoler	90,3	91,6	96,7	98,3	98,3	98,3
Efterskoler og ungdomskostskoler	9,3	9,0	9,1	9,1	9,1	9,1
Ungdomsskolevirksomhed	3,3	2,2	3,7	3,7	3,7	3,7
Særlige dagtilbud og særlige klubber	12,3	12,0	10,6	10,9	11,4	11,4
I alt	666,0	621,3	607,5	592,3	590,2	584,1

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Et område under stor udvikling

Skoleområdet er i disse år præget af stor forandring og kapacitetstilpasning i takt med faldende børnetal og budgetreduktioner.

De væsentligste fokusområder:

- Økonomisk og fagligt bæredygtige skoler
- Kompetenceudvikling
- Det fortsatte arbejde med inklusion af børn med udfordringer

På den pædagogiske front arbejder skolerne med følgende udviklingsområder:

- Program for læringsledelse
- Fuld undervisningskompetence i fagene

Begge projekter er støttet af A.P. Møller Fonden og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling med økonomiske midler. Samtlige støttebeløb er givet til kursusgebyrer i forbindelse med kompetenceudvikling. Støttebeløbet omfatter ikke frikøb af lærere og pædagoger. I skoleåret 2017/18 gennemføres ikke uddannelsesforløb i linjefag grundet økonomiske prioriteringer.

Økonomisk og fagligt bæredygtige skoler og børnehuse på dagtilbudsområdet

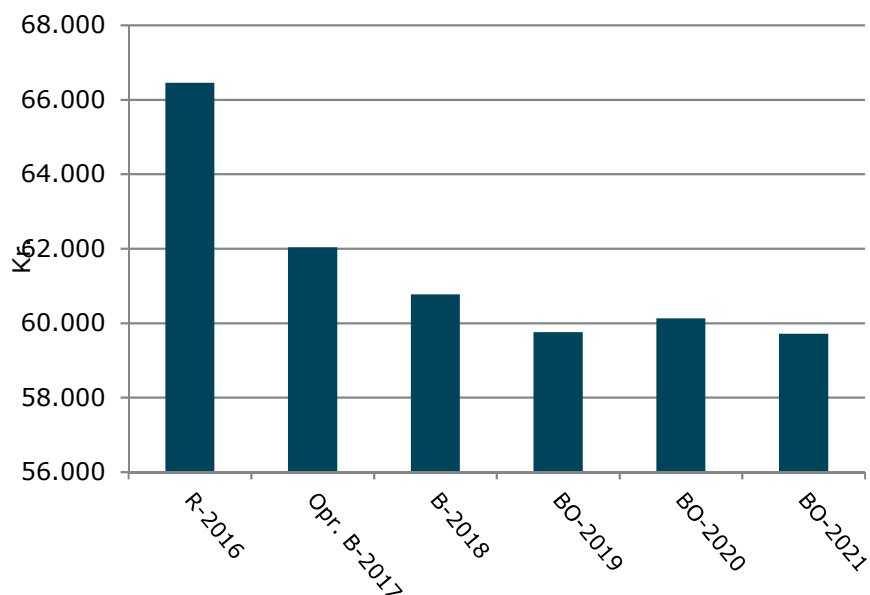
Der er fortsat fokus på at få implementeret en robust, fleksibel og bæredygtig område- og ledelsesstruktur, der understøtter, at alle børn i kommunens dagtilbud og skoler indgår i et sammenhængende læringsforløb i hele deres dagtilbuds- og skoletid.

Inklusion

Der er vedvarende fokus på at reducere udgifterne til specialundervisning. Læring & Trivsel arbejder med at styrke det tværgående samarbejde om børns læring og trivsel. Formålet er bl.a. i højere grad at forebygge og at kunne iværksætte en tidlig indsats.

Nedenstående figur viser udgifterne på skoleområdet pr. 6-16-årig.

Figur 2 Udgifter pr. 6-16 årig (2018-priser, kr.)

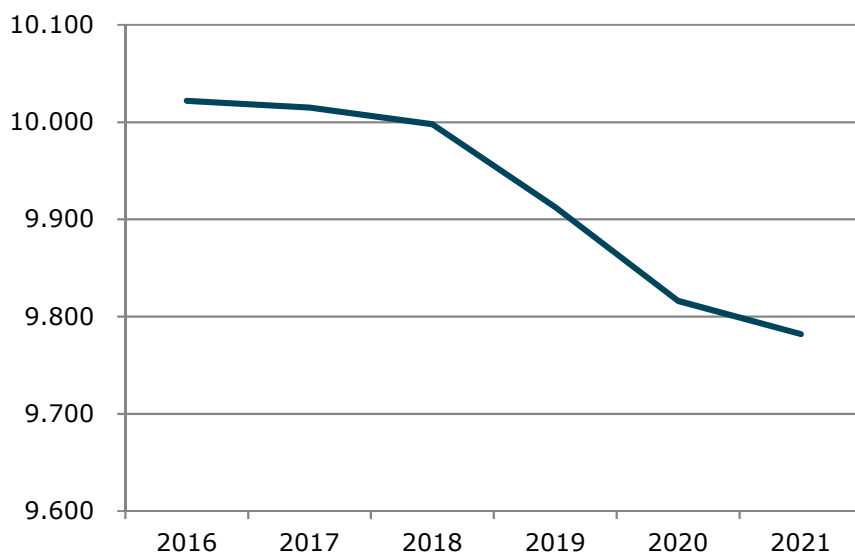
Kilde: Holbæk Kommune

Befolkningsprognose

Fra år 2017 til 2021 forventer Holbæk Kommune et fald på 233 børn i alderen 6-16 år. Den økonomiske konsekvens af det forventede fald i børnetallet er indarbejdet i budgettet. Det stiller forsat krav om fokus på at nedbringe udgifterne, samt at udvikle og effektivisere eksisterende tilbud på skolerne.

I Holbæk Kommune har der de seneste par år været en tendens til, at elevtallet har været faldende på folkeskolerne og tilsvarende stigende på privatskolerne. I budgettet er det derfor forudsat, at faldet fra 2017 til 2021 på 233 børn alene vil være på folkeskoleområdet svarende til 2%. Derudover er der i budgettet forudsat, at der samtidig vil være en stigning i antallet af elever fra folkeskolen, der vælger private skoler.

Figur 3 Udviklingen i antal 6-16 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose 2018-2021

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 3b Pris x mængde¹

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. Pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Folkeskoleområdet				372,1
Almen undervisning inkl. særlig tilrettelagt undervisning UNDER 9 klokketimer pr. uge ²	Elever	6.213,0	52,2	324,1
Særlig tilrettelagt undervisning OVER 9 klokketimer pr. uge ³	Årspersoner	268,1	178,9	48,0
Skolefritidsordninger				29,2
Skolefritidsordninger	Elever	2.903,0	18,5	53,7
Forældrebetaling				-47,8
Søskendetilskud				9,8
Friplads				12,6
Øvrige				0,9
Befordring af elever i grundskolen				20,9
Befordring af elever i almindelige folkeskoler				8,6
Befordring af elever i regionale specialundervisningstilbud				0,6
Befordring af elever i kommunale specialskoler				11,7
Specialundervisning i regionale tilbud				1,8
Objektiv finansiering				
Køb af pladser				1,5

Øvrige				0,4
Kommunale specialskoler (§20.2 og §20.5)				63,9
Undervisning i egne specialskoler				37,0
Undervisning ved køb af pladser i andre kommuner				4,5
Undervisning i interne skoler på opholdssteder				17,1
Fritidstilbud til elever med særlig støtte				5,2
Øvrige				0,1
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen				-0,5
Bidrag til statslige og private skoler	Elever	2.665,0	36,3	96,7
Efterskoler og ungdomskostskoler	Elever	268,0	34,0	9,1
Ungdomsskolevirksomhed				3,7
Særlige dagtilbud og særlige klubber				10,6
Særlige klubtilbud under folkeskolen §36				11,4
Forældrebetaling – særlige behov				-0,8
I alt				607,4

Note 1: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Beskrivelse af Skoler

Politikområdet Skoler omfatter:

- Kommunens skolevæsen (0.-9. klasse) der indeholder aktiviteter i relation til folkeskoleloven og serviceloven.
- Skolefritidsordning, som tilbydes til elever i indskoling (0.-3. klasse) og elever på mellemtrinnet (4.-6. klasse).
- Privatskoler, efterskoler og ungdomskostskoler.

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Katrinédalskolen	
Afdelinger:	
	Svinninge (0.-9. klasse, 433 elever)
	Gislinge (0.-6. klasse, 166 elever)
	Tuse (0.-9. klasse, 663 elever)
	Udby (0.-6. klasse, 127 elever)
Skovvejens Skole	
Afdelinger:	
	Jernløse (0.-9. klasse, 523 elever)
	Undløse (0.-6. klasse, 144 elever)
	Knabstrup (0.-6. klasse, 65 elever)
	Jyderup (0.-9. klasse, 491 elever)
	Kildebjerg (0.-9. klasse, 349 elever)

Skole- og behandlingshjemmet Undløse	
Behandlingstilbud for børn i alderen 7-16 år med psykosociale og/eller indlæringsmæssige vanskeligheder med behov for et struktureret og sammenhængende behandlingstilbud	
Kildedamsskolen	
Afdelinger:	
	Tølløse (0.-9. klasse, 531 elever)
	Stestrup (0.-6. klasse, 133 elever)
	St. Merløse (0.-6. klasse, 118 elever)
	Ugerløse (0.-6. klasse, 133 elever)
	Vipperød (0.-9. klasse, 406 elever)
	Ågerup (0.-6. klasse, 125 elever)
Holbæk By Skole	
Afdelinger:	
	Bjergmarken (0.-9. klasse, 1.132 elever)
	Absalon (0.-9. klasse, 629 elever)
	Orø (0.-6. klasse, 45 elever)

ALMENE DAGTILBUD

Tabel 4a viser udgifterne på politikområdet fordelt på aktiviteter. Fra 2017 til 2018 er budgettet steget med 30,7 mio. kr. Stigningen skyldes flere børn end forudsat ved budgetudarbejdelsen for 2017 og overslagsår, og øgede udgifter til fripladstilskud som følge af ny lovgivning. Det er primært på de private institutioner at der ses en stigning i antal børn. Derudover er budgettet forøget med 20 mio. kr. som følge af budgetaftalen for 2018. De 20 mio. kr. er afsat til flere medarbejdere på småbørnsområdet.

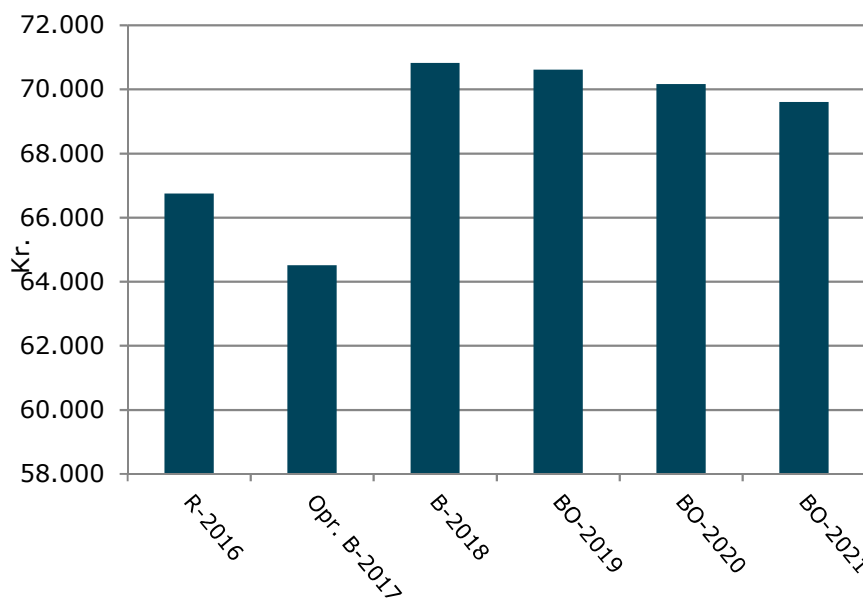
Tabel 4a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Fælles formål	34,9	32,7	30,5	30,7	30,9	31,1
Dagpleje	31,9	30,2	29,7	29,5	29,5	29,5
Daginstitutioner	168,0	169,9	190,9	195,9	199,9	205,0
Private institutioner	42,0	36,9	49,3	49,3	49,3	49,3
I alt	276,7	269,6	300,3	305,4	309,6	314,8

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur viser udgifterne pr. 0-5-årige.

Figur 4 Udgifter pr. 0-5 årige (2018-priser, kr.)

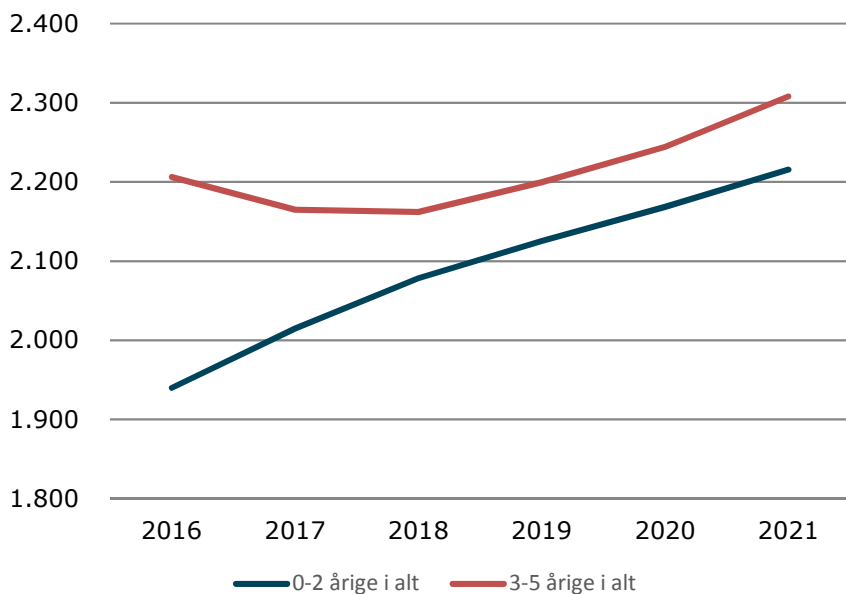

Kilde: Holbæk Kommune

Befolkningsprognose

Der er en konstant stigning i antallet af 0-2-årige fra 2016 og frem mod 2021. Stigningen udgør cirka 2 pct. fra år til år. Hos de 3-5-årige var der et fald fra 2016 til 2017, som forventes at fortsætte i 2018. Fra 2018 og frem er der en stigning på cirka 2 pct. pr. år.

Figur 5 Udviklingen i antal 0-2 årige og 3-5 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose 2018-2021

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde¹

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Fælles formål				30,5
Pædagogisk assistent (PA) elever				5,0
Børneindsatsen - sprogvurdering og ressourcepædagoger				13,0
Administration				0,6
Søskendetilskud				6,1
Privat pasning				8,0
Betaling offentlige myndigheder				-2,2
Dagpleje				29,7
Dagpleje, drift (inkl. bygninger)	Enhed	620,0	59,7	37,0
Friplads				2,3
Forældrebetaling				-9,6
Daginstitutioner				190,9
Daginstitutioner, drift (inkl. bygninger)	Enhed	3.258,0	73,4	239,2
Børn med særlige behov				0,0
Friplads				17,8
Forældrebetaling inkl. madordning				-66,1
Private Institutioner				49,3
Tilskud til private institutioner	Enhed	750,0	65,7	49,3
I alt				300,3

Note 1: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Note 2: 0-2 årige børn tæller dobbelt, dvs. 1 barn = 2 enheder

Beskrivelse af Almene dagtilbud

Politikområdet Almene dagtilbud omfatter drift af kommunens dagtilbud til 0-5-årige børn, tilskud til private pasningsordninger og private daginstitutioner samt de fælles udgifter, der knytter sig hertil.

Området drives i overensstemmelse med bestemmelserne i dagtilbudsloven. Driften skal fremme følgende formål:

- Fremme børns trivsel, udvikling og læring
- Give familien fleksibilitet og valgmuligheder gennem forskellige typer tilbud og tilskudsmuligheder
- Forebygge negativ social arv og eksklusion
- Skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene, samt gøre overgange mellem tilbud spændende og alderssvarende for barnet

Der gives tilskud til børn i 12 private daginstitutioner. I aldersgruppen 0-2 år går ca. 145 børn i en privat institution, og i aldersgruppen 3-5 år ca. 460 børn. Der er ca. 110 børn i ca. 30 private pasningsordninger.

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af, hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Dagtilbud Holbæk By	
Dagpleje:	33 dagplejere med i alt 113 børn (0-2 år)
Daginstitutioner:	12 børnehuse fordelt i Holbæk by (0-2 år: 338 børn og 3-5 år: 635 børn)
Dagtilbud Kildedam	
Dagpleje:	6 dagplejere med i alt 28 børn (0-2 år)
Daginstitutioner:	7 børnehuse fordelt på Vipperød, Ågerup, Tølløse, Ugerløse, St. Merløse og Stestrup (0-2 år: 148 børn og 3-5 år: 328 børn)
Dagtilbud Skovvejen	
Dagpleje:	24 dagplejere med i alt 87 børn (0-2 år)
Daginstitutioner:	7 børnehuse fordelt på Jyderup, Mørkøv, Jernløse, Undløse og Knabstrup (0-2 år: 133 børn og 3-5 år: 367 børn)
Dagtilbud Katrinedal	
Dagpleje	20 dagplejere med i alt 82 børn (0-2 år)
Daginstitutioner:	6 børnehuse fordelt på Svinninge, Gislinge, Tuse, Tuse Næs og Hagedsted (0-2 år: 113 børn og 3-5 år: 256 børn)
Orø – del af Holbæk By Skole (Folkeskoleloven §24a)	
Daginstitution (0-2 år: 11 børn og 3-5 år: 15 børn)	
1 børnehus på Orø	
Dragebakken – selvejende daginstitution	
Daginstitution (0-2 år: 50 børn og 3-5 år: 71 børn)	
1 børnehus	

Forudsætninger for budgettet i 2018

Nedenstående tabel viser budgetforudsætningerne for dagplejen og daginstitutioner.

Tabel 4d Forudsætninger for budgettet i 2018

Budgetforudsætninger		
Dagpleje		
Ugentlig åbningstid i timer		48
Antal lukkedage		19
Antal kommunalt ansatte dagplejere		84
Antal private dagplejere		29
Gennemsnitsløn pr. dagplejer		352.303
Beløb pr. dagplejer til børnerelaterede udgifter		2.036
Tilsyn pr. dagplejer (såvel kommunalt som privat ansat)		9.057
Ledelse pr. område		400.000
Sociale kriterier til fordeling på hele området		763.000
Daginstitutioner		
Antal matrikler i 2017		34
Ugentlig åbningstid i timer		52
Antal lukkedage		19
Beløb pr. område		1.344.000

Beløb pr. hus	300.000
Beløb pr. enhed	44.479
Beløb pr. barn til børnerelaterede udgifter	1.552
Bæredygtighedstillæg pr. enhed op til 80 enheder	9.282
Sociale kriterier til fordeling på hele området	4.500.000

Børn, unge og familier med særlige behov

Nedenstående tabel 5a viser udgifterne fordelt på aktiviteter. Fra regnskab 2016 til budget 2017 er budgettet reduceret med 5,1 mio.kr. Fra 2017 til 2018 er budgettet reduceret yderligere med 4,1 mio.kr. I budget 2018 ligger reduktionerne hovedsageligt på området for Udsatte Børn og Unge.

Budgetreduktionerne på området er større end det fremgår af tabel 5.a. Det skyldes den nye snitflade mellem Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" og Udvalget "Uddannelse og Job". Læring og Trivsels område for udsatte børn og unge har overtaget arbejdsopgaver fra Uddannelse og Job, som betyder at der er tilført budgetmidler til Læring og Trivsel i 2017 for 17,5 mio. kr. og i 2018 yderligere 5,6 mio. kr.

Budgetreduktionerne er primært udmøntet på anbringelsesområdet og de forebyggende foranstaltninger for børn og unge. De forebyggende foranstaltninger anvendes inden det kommer så vidt, at barnet eller den unge skal anbringes. Indsatsen er vigtig i arbejdet med at undgå anbringelse, og handleplanen for at komme i mål med denne budgetreduktion er via effektivisering og en mere målrettet indsats. Såfremt det kommer til en anbringelse, bliver der fortsat lagt vægt på hvilken type anbringelse der visiteres til.

Der er også fokus på nedbringelse af antallet af anbringelser og på at reducere perioden for anbringelsen. Dette er helt i tråd med børne- og ungepolitikken om mindst mulig indgriben, og samtidig skal det sikre en overholdelse af det reducerede budget på området.

Politikområdet "Børn, unge og familier med særlige behov" er organiseret i to enheder: "Børneindsatsen" og "Sundhed for Børn og Unge".

Børneindsatsen rummer en bred vifte af opgaver, primært med afsæt i serviceloven, men også med afsæt i dagtilbudsloven (ressourcepædagoger) og i folkeskoleloven (PPR). Opgaverne omfatter såvel tidlige forebyggende indsatser som indgribende foranstaltninger, såsom anbringelse af børn uden for hjemmet. Enheden har et vedvarende fokus på at flytte og udvikle flere indsatser hen imod tidlig forebyggelse, og dermed en understøttelse af børns læring og trivsel på et tidligere tidspunkt.

Enheden Sundhed for børn og unge har ansvaret for sammenhæng og prioritering af indsatsen for og med barnet og dets familie for de allermindste børn indtil de starter i dagtilbud. Sundhedsplejen er tæt på børns og familiers hverdag, da størstedelen af sundhedsplejens arbejde foregår i familien. Tandplejen er som et alment tilbud ligeledes i dialog og kontakt med børn og familier, og arbejder også opsøgende i forhold til børn og familier i udsatte positioner. I den nye organisering skal de sundhedsfaglige kompetencer fortsat bruges og integreres i områdernes arbejde med børns læring og trivsel. Sundhed for børn og unge skal sikre et tæt samarbejde med Folkesundhed og løbende sikre kvaliteten af den sundhedsfaglige indsats.

Desuden driver Holbæk Kommune specialskolerne Hjortholm og Ladegårdsskolen, bo- og aflastningstilbuddet Kikhøj og specialbørnehaven Spiretårnet. Tilbuddene er organiseret i Børnespecialcenteret.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet¹

Aktivitet	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	16,8	13,5	14,4	14,4	14,5	14,5

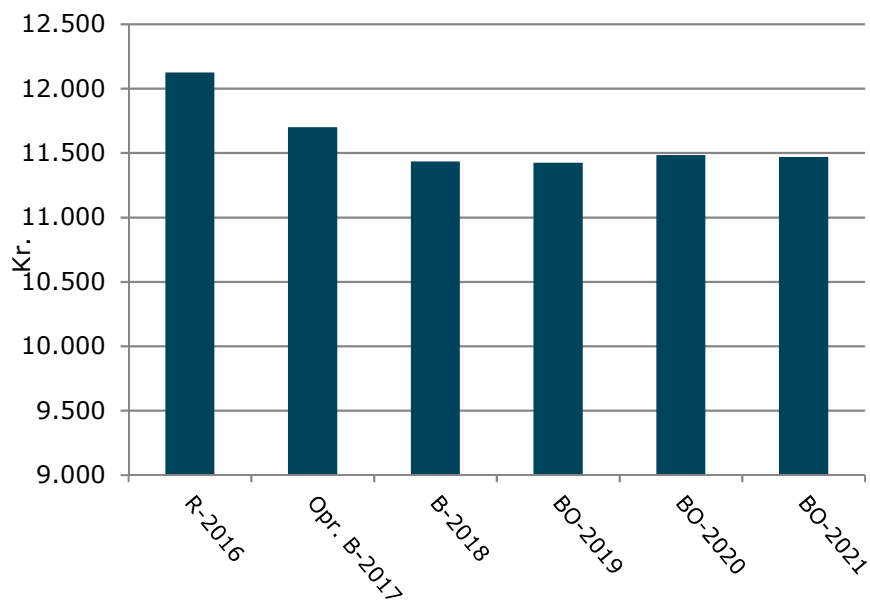
Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringe	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunal tandpleje	23,8	21,0	20,9	20,9	20,9	20,9
Kommunal sundhedstjeneste	8,4	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-3,1	-3,2	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Særlige dagtilbud 2)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Opholdssteder mv. for børn og unge	15,7	20,0	18,4	17,8	17,6	17,6
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	51,2	51,2	49,2	50,6	51,1	51,1
Plejefamilier	41,3	39,4	39,3	39,3	39,3	39,3
Døgninstitutioner for børn og unge	10,1	10,2	9,4	9,1	9,8	9,8
Særlige dagtilbud og særlige klubber 2)	5,7	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
Sociale formål	12,5	10,7	10,7	10,7	10,7	10,7
I alt	182,7	177,6	173,5	174,0	175,0	175,0

Note 1: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Note 2: Særlige dagtilbud flyttes til Særlige dagtilbud og særlige klubber.

Nedenstående figur 6 viser udgifterne pr. 0-17-årige.

Figur 6 Udgifter pr. 0-17 årig (2018-priser, kr.)

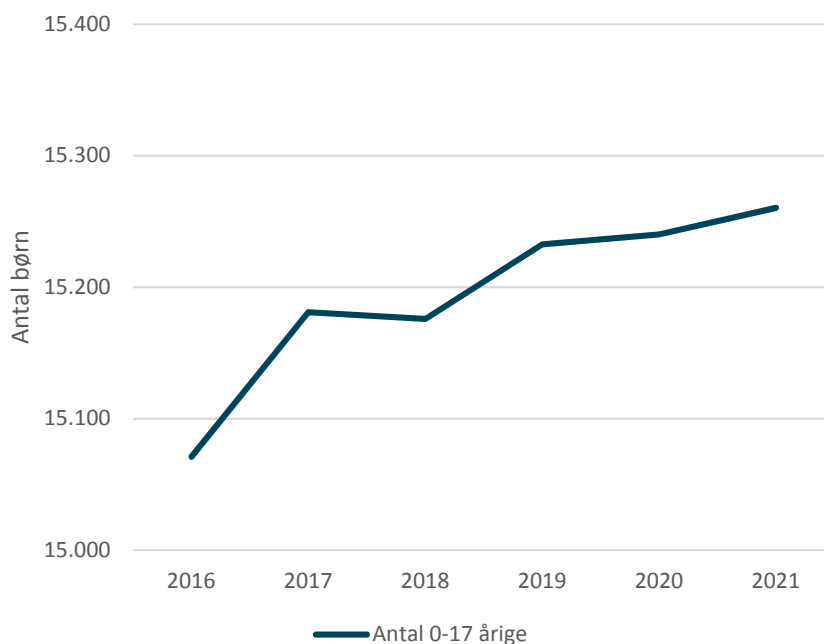

Kilde: Holbæk Kommune

Befolkningsprognose

I figur 7 ses udvikling i antallet af de 0-17-årige. Der forventes en stigning i antallet af 0-17-årige fra 2016 til 2017, hvorefter antallet vil falde lidt fra 2017 til 2018 og derefter igen stige frem mod 2021.

Figur 7 Udviklingen i antal 0-17 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose 2018-2021

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 5b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 5b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.				14,4
PPR samt tale/hørekonsulenter				14,4
Befordring af elever til specialundervisning				0,0
Center for ejendomme				0,5
Børnespecialcenter 2				-0,5
Kommunal tandpleje				20,9
Tandpleje 0-18 år (egne klinikker)	Personer	14.950,0	0,9	13,5
Tandpleje 0-18 år (øvrige)	Personer	225,0	2,1	0,5
Specialtandpleje	Personer	130,0	2,1	0,3
Omsorgstandpleje	Personer	135,0	2,8	0,4
Tandregulering 0-18 år (egne klinikker)	Personer	1.675,0	3,1	5,2
Tandregulering 0-18 år (øvrige)	Personer	2,0	47,0	0,1
Center for ejendomme				1,1
Sundhedsplejen				8,8
Sundhedsplejen				8,8
Indtægter fra den centrale refusionsordning				-3,4

Budget 2018-2021

Refusion vedr. funktion 5.28.20				-2,4
Refusion vedr. funktion 5.28.21				-0,1
Refusion vedr. funktion 5.28.23				-0,9
Opholdssteder mv. for børn og unge				18,4
Eget værelse, kollegie	Årspersoner	1,0	631,6	0,6
Opholdssteder for børn og unge	Årspersoner	20,0	798,3	16,0
Kost og efterskoler	Årspersoner	5,5	343,5	1,9
Advokatbistand og betalinger				0,2
Refusion advokatbistand				-0,3
Special fællesområde				0,0
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge				49,2
Dagskoler	Årspersoner	27,8	187,4	5,2
Aflastningsordninger (familiepleje, opholdssteder og døgninstitutioner)	Årspersoner	41,6	236,8	9,8
Øvrige tilbud				0,0
Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet				0,5
Familiebehandling				0,6
Vederlag til plejefamilier	Årspersoner	28,4	97,4	2,8
Fast kontaktperson for barnet eller den unge				1,4
Formidling af praktikophold				0,1
Anden hjælp				0,0
Økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren				0,6
Økonomisk støtte til at undgå anbringelser, fremskynde hjemgivelse og kontakt mellem forældre og barn under anbringelse				1,9
Støtteperson til forældremyndighedsindehaver				2,7
Rådgivning af afledte ydelser §11				7,0
Familiehuset				11,1
Projekt: En god start				2,3
Center for ejendomme				-0,2
Decentralisering af IT				3,4
Plejefamilier				39,3
Plejefamilier	Årspersoner	87,8	417,6	36,6
Netværksplejefamilier	Årspersoner	10,5	192,6	2,0
Socialtilsyn				0,9
Betaling §159 og §160				-0,3
Døgninstitutioner for børn og unge				9,4
Døgnpladser til personer med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	Årspersoner	2,2	1.636,3	3,6

Døgnpladser til personer med sociale adfærdsproblemer	Årspersoner	6,6	879,3	5,8
Undløse skole- og behandlingshjem				-0,4
Børnespecialcenter				-0,4
Center for ejendomme				0,9
Særlige dagtilbud				5,8
SL §32 - Børnehave	Årspersoner	17,0	283,5	4,8
Center for ejendomme				1,0
Sociale formål				10,7
Udgifter vedr. samværsret mv. med børn				0,1
Merudgiftsydelser ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne				6,6
Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste mv. ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne				14,7
Statsrefusion 50%				-10,6
I alt				173,5

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Børn, unge og familier med særlige behov

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet omfatter.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved - og underområder og tilbud	
Særlige tilbud til børn, unge og familier	
	Børneindsatsen
	<ul style="list-style-type: none"> - Træffer beslutning om visitation til de enkelte foranstaltninger og tilbud efter Serviceloven. Ydelserne leveres af en række udførere, private såvel som offentlige. Aldersgruppen er 0–14 år. (Primært fra 0 år til 9. klasse) - Vejleder og yder råd til og om udsatte børn, unge og deres familier. Ligeledes ydes der råd og vejledning til ledere og medarbejdere i kommunens børnehuse og skoler. Borgerens kontakt med Børneindsats sker primært igennem skolen, sundhedsplejen, daginstitutionen og ungdomsområdet, eller efter henvisning fra myndighedsområdet. - Familiebehandling er et tilbud til børnefamilier, som har et særligt behov for støtte, dvs. hvor der er bekymring for børnenes udvikling på kortere eller længere sigt.
	Sundhed for børn og unge
	<p><i>Tandpleje for 0-18-årige</i> Indeholder også småbørnstandpleje.</p> <p><i>Omsorgstandpleje</i> Omsorgstandpleje tilbydes borgere over 18 år, som på grund af kronisk nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan benytte det almindelige tandplejetilbud for voksne.</p> <p><i>Specialtandpleje</i> Specialtandplejen tilbyder forebyggende og behandlende tandpleje for børn og voksne, som på grund af nedsat funktionalitet har vanskeligt ved at benytte de almindelige tandplejetilbud i børne- og ungdomstandpleje, voksentandpleje eller den kommunale omsorgstandpleje.</p>

	<p><i>Sundhedspleje</i></p> <p>Sundhedsplejen er et tilbud til forældre, som har børn mellem 0 og 16 år. Sundhedsplejens mål er at fremme alle børns sundhed og trivsel. De tilbyder råd og vejledning om børn, unges og familiens sundhed og trivsel.</p> <p><i>En God Start</i></p> <p>En God Start er et forebyggende tilbud til kvinder / familier, der under graviditet, fødsel og i tiden efter fødsel har behov for en særlig indsats.</p>
	Børnespecialcenter
	Hjortholmskolen Specialskole- og fritidstilbud til børn med autisme/ADHD.
	Ladegårdsskolen Specialskole for psykisk udviklingshæmmede folkeskolelever med generelle indlæringsvanskeligheder.
	Fritidshjemmet v/Ladegårdsskolen Fritidshjem primært for Ladegårdsskolens målgruppe.
	Kikhøj Bo- og aflastningstilbud.
	Specialbørnehaven Spiretårnet Børnehave til børn med særlige behov i alderen 0-6 år.

Udvalget Aktiv Hele Livet - Sundhed og Omsorg

Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg varetager den samlede indsats for voksne, som ikke er på arbejdsmarkedet grundet alder eller nedsat funktionsevne, samt varetager den forebyggende sundhedsindsats i Holbæk Kommune. Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg (AHLI) rummer forskellige indsatser såsom bosteder til handicappede, plejeboliger, ældreboliger og hjemmepleje til ældre borgere, samt hjælpemidler, socialpsykiatri, genoptræning og sundhedsindsatser til alle borgere i Holbæk Kommune.

Indsatserne tilrettelægges ud fra princippet om, at borgeren kan leve så aktivt og selvstændigt et liv som muligt - uanset funktionsniveau. Borgeren, og borgerens netværk, er med til at finde løsninger, hvor borgeren så vidt muligt kan klare sig selv og dermed have mulighed for et selvstændigt og meningsfuldt liv sammen med andre.

Sundhedsområdet

Sundhed omfatter forebyggelse, sundhedstilbud, genoptræning og anden træning, samt kommunal medfinansiering af sygehusene.

Ældreområdet

Ældreområdet omfatter indsatser til borgere i eget hjem, plejeboliger, dag- og aktivcentre, friplejeboliger, hjemmesygeplejen, plejecentre og plejehotel.

Voksenspecialområdet

Voksenspecialområdet omfatter indsatser til voksne med særlige behov såsom botilbud, aktivitetstilbud, personlige hjælpeordninger og hjælpemidler. AHLI varetager de borgere, som har fået bevilget en førtidspension.

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

Politikområde	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018 - priser, mio. kr. -----					
Sundhedsområdet	319,9	316,7	339,7	343,2	342,7	342,7
Ældreområdet	477,4	455,8	451,1	457,6	464,9	471,9
Voksen-specialområdet	292,7	282,0	298,4	298,4	298,4	298,4
I alt	1.090,0	1.054,6	1.089,2	1.099,3	1.106,0	1.113,0

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Ovenstående tabel og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg, fordelt på de tre politikområder.

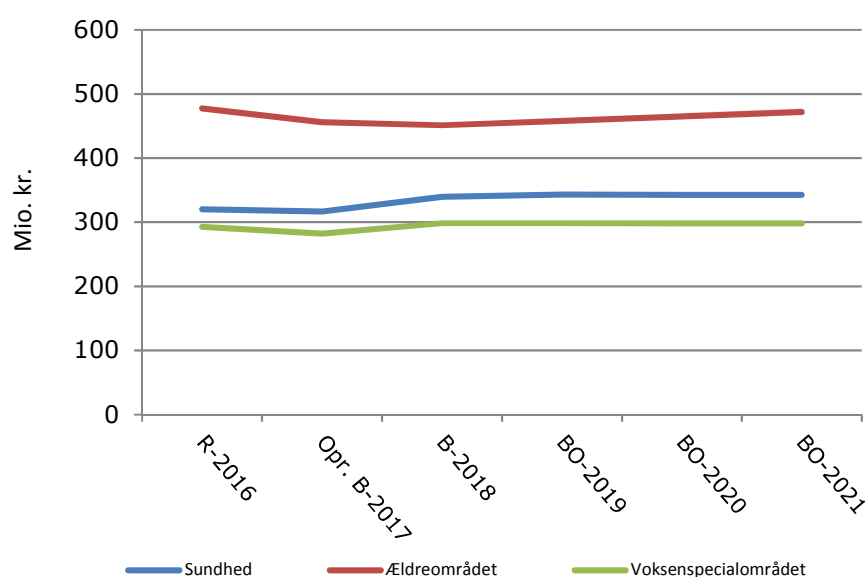
Budgettet er for 2018 tilpasset med ca. 80 mio. kr. grundet væksten af nye og tidligere års reduktioner, samt udgiftspres fra driften. Tilpasningen er både finansieret indenfor udvalgets egen ramme, og der er tilført yderligere midler til udvalget.

Udviklingen fra regnskab 2016 til budget 2018 kan opsummeres til følgende:

- Regnskab 2016 er på alle udvalgets tre politikområder større end det oprindelige budget 2017, hvilket primært skyldes politisk vedtagne reduktioner for budget 2017.
- Budget 2018 er på udvalget højere end budget 2017, hvilket primært skyldes en større korrektion på den kommunale medfinansiering (Sundhedsområdet). Udgiften kompenseres af et øget bloktilskud.
- På Ældreområdet ses et fald fra budget 2017 til budget 2018, hvilket primært skyldes politisk vedtagne reduktioner. Budgettet på ældreområdet øges igen fra 2019 og frem til 2021, idet der er afsat midler til den demografiske udvikling, hvor der forventes flere ældre.

- På voksenspecialområdet er budget 2018 øget i forhold til oprindeligt budget 2017, da aftrækket på det ændrede serviceniveau i 2017 har taget længere tid end forventet. Budgettet i 2018 er højere end regnskab 2016, idet der forventes en tilgang til området i 2018, samt der er overgået aktiviteter og budget fra udvalget Uddannelse og Job i 2017 og frem. I 2016 var der en høj indtægt (den endelige afregning) fra lukning af botilbud, som ekstraordinært har forbedret regnskabsresultatet.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2018-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger, der er truffet efter vedtagelse af budgetrammen for 2018, har betydet for budget 2018 og overslagsårene 2019, 2020 og 2021.

Tabel 2a Dannelse af budget

Udvalget Aktiv hele livet - Sundhed og Omsorg	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
Budgetramme	1.042,5	1.052,6	1.052,4	1.052,4
Almindelige budgetændringer				
Budgetdannelse				
Lovgivning				
Kræftplan IV	0,7	0,7	0,8	1,0
<i>Rehabilitering af patienter med kræft</i>				
<i>En værdig og god palliativ indsats</i>				
<i>Tilskud til rygestop til særlige grupper</i>				
Ændringer i den kommunale medfinansiering (ingen forbrugsreduktion for Holbæk - Afventer KL)				

DEL III Specielle bemærkninger Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg

<i>Regionsudskrivninger</i>	3,7	3,7	3,7	3,7
<i>Afskaffelse af medfinansiering ved genoptræning under indlæggelse</i>	3,7	3,7	3,7	3,7
Flere og bedre tilbud om fysisk træning og aktivitet	0,1	0,3		
Forløbsplaner for kronisk syge borgere (fra 2017)	0,7	0,7	0,7	0,7
Værdighedsmilliard				
Klippekort til plejehjemsbeboere				
Pris X mængde ændringer				
<u>Sundhedsområdet</u>				
Ny afregningsmodel på den kommunale medfinansiering	1,6	1,6	1,6	1,6
Vederlagsfri fysioterapi	0,9	0,9	0,9	0,9
Genoptræning inkl. befordring	0,5	0,5	0,5	0,5
Færdigbehandlede patienter inkl. Hospice	0,9	0,9	0,9	0,9
<u>Ældreområdet</u>				
Frit-valgs-området (Pris X mængde)	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Fjordstjernen (forventet øget plejetyngde i 2018+)	0,4	0,4	0,4	0,4
Fjordstjernen (BR2 - 2017)	1,5	1,5	1,5	1,5
Tysingehave	0,6	0,6	0,6	0,6
Kildehaven Sygeplejen (BR2)	0,3	0,3	0,3	0,3
Myndighedsudfordringer fra BR2 (Døende, selvansættelse, kørsel)	1,0	1,0	1,0	1,0
Køkkener	0,3	0,3	0,3	0,3
Demenshandleplanen fra 2017 er ikke mulig at fortsætte i nuværende form i 2018+	1,5	1,5	1,5	1,5
Udgifter i forhold til implementering af FSIII	0,1			
Investeringspulje	3,0	3,0	3,0	3,0
Forventet demografi på ældreområdet			7,0	14,0
<u>Voksenspecialområdet</u>				
§§85,107 og 108				
Forventet nettotilgang	7,0	7,0	7,0	7,0
Længere aftræk på handleplaner fra 2017	5,4	5,4	5,4	5,4
<u>Hjælpe midler</u>				
Fastholdelse af 2017 serviceniveau	2,2	2,2	2,2	2,2
Øgede udgifter til depotdrift	0,5	0,5	0,5	0,5
Korrektioner (decimaler)	-19,4	-19,5	-19,3	-19,5
Budget inklusive udfordringer	1.077,5	1.087,5	1.094,3	1.101,3
Løsninger så rammen overholdes	-15,2	-15,2	-15,2	-15,2
Løsninger som præsenteret i udvalget, men ikke anbefales af udvalget				
<i>Løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år</i>	3,5	3,5	3,5	3,5
Sum = Ramme (i alt budgetramme)	1.062,3	1.072,3	1.079,1	1.086,1

Direktionens anbefalinger				
Genberegning af re-visitationer/prisforhandling på voksenområdet	10,0	10,0	10,0	10,0
Regionsaftale	18,2	18,2	18,2	18,2
Sum = Ramme (Efter direktionens anbefalinger)	1.090,5	1.100,5	1.107,3	1.114,3
Omplacering				
Korrektioner	0,4	0,4	0,4	0,5
Fordeling af budgetreduktioner fra budgetaftalen 2017	2,7	2,7	2,7	2,7
Dækning af kapitaludgifterne på Tysingehave	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Omplacering fra ØU, UJU og KFFU, til at dække udfordringer fra byrådsmødet 8. marts 2017	8,0	8,0	8,0	8,0
Pris og lønfremskrivning	-7,9	-7,9	-8,0	-8,0
Udvalgets budgetforslag	1.089,2	1.099,3	1.106,0	1.113,0

Note: Det er forudsat i budgettet, at der politisk vil blive prioriteret midler fra bloktilskuddet vedrørende værdighedsmilliarden fra 2020 og frem i budgetprocessen for 2019.

Eventuelle differencer skyldes afrunding.

For Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg er der foretaget korrektioner for ca. 80 mio. kr. vedrørende år 2018 (se tabel 2a og 2b), hvilket kan opsummeres til:

- Budgetreduktioner i 2018 på i alt 22,3 mio. kr.
- Der forventes en stigning på i alt 35 mio. kr. i udgifterne til opgaveløsningen på udvalget, f.eks. til handicap og psykiatriområdet, den kommunale medfinansiering samt ændringer fra Lov og cirkulærepragrammet. En stor andel er kendte udfordringer, der er behandlet politisk ved budgetrevision 1 og 2, samt den løbende information fra administrationen til politikerne i 2017.
- Aktivitetsstigning på den kommunale medfinansiering (Sundhedsområdet) på 25 mio. kr. er en følge af økonomiaftalen mellem Danske regioner og Regeringen. Udgiften kompenseres af et øget bloktilskud.

Tabellen nedenfor viser de politisk vedtagne reduktioner, som fremadrettet vil medføre serviceændringer (se bilag for en uddybning).

Tabel 2b Løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år

Udvalget Aktiv hele livet - Sundhed og Omsorg	B2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Re-visitationer/prisforhandlinger på voksenområdet	-8,8	-8,8	-8,8	-8,8
Bedre udnyttelse af plejehotel	-4,5	-4,5	-4,5*	-4,5*
Reduktion i individuelt tilpassede forløbsplaner for borgere med kronisk sygdom	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Driftoptimering, velfærdsteknologi, ydertimer mv. på plejecentre	-2,8	-2,8	-2,8*	-2,8*

Nedsættelse af takster på handicap- og psykiatriområdet med 2,3%	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Patientsikkerhed og central opfølgning på utilsigtede hændelser	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Kommunikation af sundhedsfremme og forebyggelse - herunder understøttelse af sundhedsdag	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Sundhed i langsigtet byplanlægning	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
I alt løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år	-18,8	-18,8	-18,8	-18,8

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

* Det er forudsat i budgettet, at der politisk vil blive prioriteret midler fra bloktilskuddet vedrørende værdighedsmilliarden fra 2020 og frem i budgetprocessen for 2019.

SUNDHEDSOMRÅDET

Opgaver og organisering

Området er reguleret af sundhedsloven og varetager Holbæk Kommunes ansvar for at:

- Tilbyde konkrete forebyggelses- og sundhedstilbud: forebyggende hjemmebesøg, træning, rehabiliteringstilbud til kronisk syge og hverdagsrehabilitering
- Medfinansiering af sygehusene
- Betaling for borgere på Hospice, færdigbehandlede patienter og vederlagsfri fysioterapi
- Understøtte hele kommunen i arbejdet med at forbedre borgernes sundhed og trivsel

Sundhedsaftalen mellem Holbæk Kommune og Region Sjælland regulerer den løbende udvikling af snitfladerne mellem behandling på sygehus og sundheds- og plejeindsatsen i kommunerne.

Der er i lovgivningen opsat en række økonomiske incitamenter til, at kommunerne skal arbejde med forebyggelse:

- Kommunen betaler den fulde udgift til hospiceophold og vederlagsfri fysioterapi til stærkt handicappede og kronisk syge
- Kommunen er med til at dække regionernes udgifter til sygehusbehandling i sygehusvæsenet og til lægelig behandling. Udgiften er fra 2018 blevet differentieret i henhold til borgernes alder for at øge kommunernes incitament yderligere.
- Derudover stiger taksten for færdigbehandlingdage efter de første to dage for at sikre hurtig og fleksibel udskrivning af færdigbehandlede borgere.

Budget

Tabel 3a viser udviklingen i udgifterne fordelt på aktiviteter på Sundhedsområdet. Tabellen viser, at budget 2018 er øget i forhold til det oprindelige budget for 2017. Det skyldes primært aftalen mellem Danske regioner og Regeringen og den nye afregningsmodel på den kommunale medfinansiering.

Tabel 3a dækker over store udsving inden for aktiviteterne. Under Sundhedsfremme og forebyggelse er der sket en større reduktion i 2017 og 2018 til borgerrettet sundhedsfremme og forebyggelse, vel at mærke når reduktionen holdes op mod det samlede budget. I 2017 var indarbejdet besparelser på 2,7 mio. kr. – svarende til 23% - fordelt på 3 konsulenter samt reduktion af støtte til forebyggende aktiviteter på plejecentre og til understøttelse af ensomhed og fællesskaber.

I 2018 indgår besparelser på 2 mio. kr. – som vil indebære yderligere reduktion i konsulentunderstøttelse og støtte til sundhedsprojekter på tværs af Holbæk Kommune. Reduktionerne for 2018 er beskrevet nærmere under bilagene.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

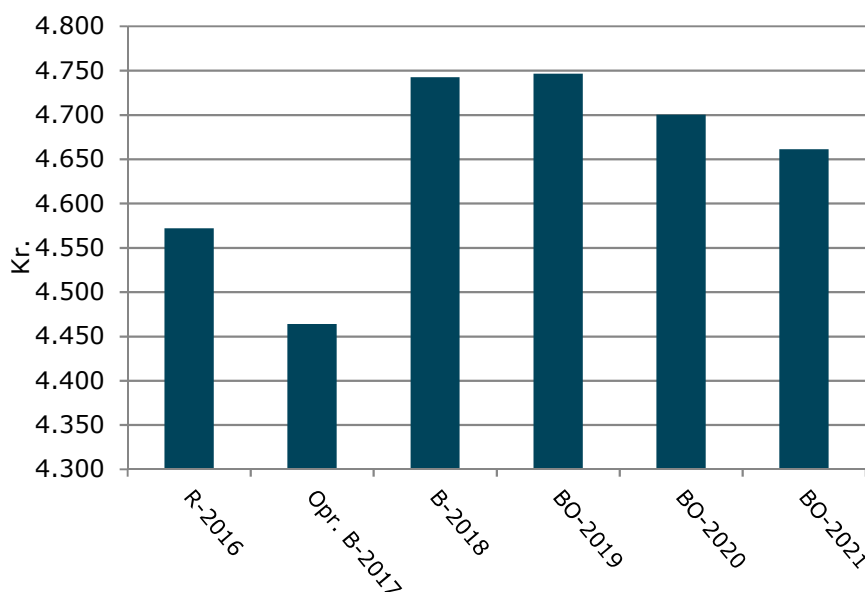
Mio. kr.	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	264,2	262,1	285,8	288,5	288,5	288,5
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	20,1	19,8	20,4	20,5	20,2	20,2
Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut	12,9	12,1	12,9	12,9	12,9	12,9
Sundhedsfremme og forebyggelse	14,2	14,2	11,7	12,3	12,0	12,0
Andre sundhedsudgifter	7,1	7,0	7,3	7,3	7,3	7,3
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Specialpædagogisk bistand til voksne	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
I alt	319,9	316,7	339,7	343,2	342,7	342,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur 2 viser den faktiske udgift i 2016, samt den forventede udgift pr. indbygger i Holbæk Kommune fra 2017 til 2021 på Sundhedsområdet. Fra regnskab 2016 til 2017 er der et fald i udgiften pr. borger i forhold til oprindeligt budget 2017.

Aftalen mellem Danske regioner og Regeringen og den nye afregningsmodel på den kommunale medfinansiering forventes fra 2018 at øge udgiften på sundhedsområdet, hvilket er årsagen til, at udgiftsniveauet stiger fra 2017 til 2018. Fra 2019 og frem falder udgiften pr. borger igen, hvilket primært skyldes, at der ikke er afsat midler til den demografiske udvikling på området.

Figur 2 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Medfinansieringen ændres i 2018, således at kommunen skal betale højere takster for ældre borgere med forebyggelige diagnoser, samt for hospitalsindlæggelse af spædbørn. Budgetlægningen på området tager udgangspunkt i KL's anbefalinger for den kommunale medfinansiering.

Den nye afregningsmodel skal give kommunerne incitament til at forbedre/målrette deres sundhedsindsats med henblik på at forebygge og minimere behandling på sygehuse. Den nye afregningsmodel forventes at øge udgifterne for Holbæk Kommune på grund af kommunens demografiske sammensætning og borgernes sundhedstilstand.

Færdigbehandlede patienter

Afregningsmodellen på færdigbehandlede patienter blev ændret i 2017, således at taksten fordobles efter 2. dagen. Kommunen kompenseres dog af staten for denne ændring, men da Holbæk kommune har forholdsmæssigt højere udgifter til færdigbehandlingsdage end de øvrige kommuner i Region Sjælland, rammes vi hårdere af ændringen.

Holbæk Kommune arbejder med en række konkrete tiltag for at nedbringe udgifterne på sundhedsområdet. Det er dog generelt vanskeligt på kort sigt, da det er regionerne, der fastlægger aktivitetsniveauet på sygehusene.

Der arbejdes fortsat med at tilpasse og forbedre kommunens forebyggende tilbud samt tilpasse kapaciteten af plejeboliger. Strukturen på plejehotellet ændres, således at det i højere grad kan håndtere, at sygehusene udskriver færdigbehandlede patienter døgnet rundt. De patienter der udskrives, er generelt mere plejekrævende og mindre selvhjulpne, hvorfor de i mange tilfælde ikke vil kunne komme til eget hjem med det samme efter sygehusindlæggelse.

Genoptræningen

Efterspørgslen på genoptræning er fortsat stigende - dels i forhold til antallet af genoptræningsplaner og dels i forhold til, at borgernes træningsbehov er mere omfattende og kræver specialiserede kompetencer. Aktivitetsstigning på genoptræningen er en økonomisk udfordring, men vil blive løst indenfor den afsatte budgetramme; bl.a. arbejdes der i højere grad med at tilrettelægge holdtræning.

Lovændringer

Regionsudskrivning

Som en del af den nye afregningsmodel for medfinansiering af sundhedsudgifterne er der fra 2017 sket den ændring, at sygehusudskrivninger erstattes af regionsudskrivninger. Udgifterne på landsplan falder dermed, og kommunernes finansiering via tilskud falder tilsvarende. Region Sjælland har dog i flere år anvendt regionsudskrivninger, så for Holbæk kommune forventes der ingen ændring i udgifterne, men kommunen vil blive reduceret i bloktilskud. Der er derfor indenfor udvalget omprioriteret budgetmidler for at kunne håndtere denne mindre indtægt i 2018 og frem.

Kræftplan IV

Nationalt er der indgået aftale om Kræftplan IV, som indeholder rehabilitering af kræftpatienter, en værdig og god palliativ indsats samt rygestop til særlige grupper. Der er i budget 2018 og frem politisk prioriteret midler til området, så indsatsen kan løftes til det politisk ønskede serviceniveau.

Faste læger på plejecentre

Der er indgået en politisk aftale mellem Praktiserende Lægers Organisation, folketinget, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening om implementering af ordningen med fast tilknyttede læger til beboere på plejecentre. Den politiske aftale skal følges op af lokale aftaler mellem parterne i praksisplanudvalget, så der tages højde for lokale forhold og behov. Midlerne tilføres kommunerne over det kommunale bloktilskud. Implementeringen af ordningen er blevet forsinket, men forventes færdig i 2018. Finansiering efter 2019 er endnu ikke afklaret.

Handlingsplan for demens – Satspulje

Den Nationale Demenshandleplan 2017-2025 opstiller tre nationale mål for demensindsatsen frem mod 2025. Målene understøttes af 23 konkrete initiativer fordelt på fem fokusområder: 1. Tidlig opsporing og kvalitet i udredning og behandling, 2. Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering, 3. Støtte til mennesker med demens og pårørende, 4. Demensvenlige boliger og samfund og 5. Øget videns- og kompetenceniveau. Midlerne udmøntes til kommunerne ved ansøgning.

Bureaukrati

Der er i forbindelse med Satspuljer og tilskudspuljer i øvrigt - såsom værdighedsmilliarden - en større administrativ byrde for kommunen til ansøgninger og implementering. Derudover stilles der ofte krav om ekstern revisorpåtegning, som igen er en udgift, der skal afholdes for at igangsætte et initiativ. Dette bureaukrati går fra borgernes direkte service, fremfor at tilføre flere midler direkte til kommunen.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tablet 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Aktivitet	Enhed	Mængde	Pris	Budget 2018
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet				285,8
0-2 årige - Somatik, stationær	ydelser	1.279	6.029	7,7
0-2 årige - Somatik, ambulans	ydelser	3.681	451	1,7
0-2 årige - Almen lægepraksis	ydelser	23.956	29	0,7
0-2 årige - Psykiatri, ambulans	ydelser	8	556	0,0
3-64 årige - Somatik, stationær	ydelser	8.801	7.467	65,7
3-64 årige - Somatik, ambulans	ydelser	109.447	593	65,0
3-64 årige - Almen lægepraksis	ydelser	579.475	24	13,7
3-64 årige - Psykiatri, stationær	ydelser	375	6.289	2,4
3-64 årige - Psykiatri, ambulans	ydelser	12.812	556	7,1
65-79 årige - Somatik, stationær	ydelser	5.124	9.138	46,8
65-79 årige - Somatik, ambulans	ydelser	51.096	701	35,8
65-79 årige - Almen lægepraksis	ydelser	245.161	26	6,4
65-79 årige - Psykiatri, stationær	ydelser	46	7.079	0,3
65-79 årige - Psykiatri, ambulans	ydelser	470	556	0,3
80+ årige - Somatik, stationær	ydelser	2.411	9.458	22,8
80+ årige - Somatik, ambulans	ydelser	11.314	645	7,3
80+ årige - Almen lægepraksis	ydelser	80.580	23	1,8
80+ årige - Psykiatri, stationær	ydelser	6	6.676	0,0
80+ årige - Psykiatri, ambulans	ydelser	381	556	0,2
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning				20,4
Administration				0,8
Genoptræningscenter				14,1
Genoptræning på specialiseret niveau (Sundhedslovens § 140)				1,4
Personbefordring				2,6
Ejendomsdrift				0,6

Projekt - Udmøntning og styrkelse af brugerråd og frivillighed				0,8
Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut				12,9
Total				12,9
Vederlagsfri fysioterapi				11,0
0-2 årige	Ydelser	39	255	0,0
3-64 årige	Ydelser	20.214	264	5,3
65-79 årige	Ydelser	16.452	246	4,1
80+ årige	Ydelser	6.940	229	1,6
Vederlagsfri fysioterapi (ride fysioterapi)				1,6
0-2 årige	Ydelser	270	109	0,0
3-64 årige	Ydelser	12.763	114	1,5
65-79 årige	Ydelser	882	117	0,1
Teddy Øfeldt (tilskud til anden behandling)				0,4
3-64 årige	Ydelser	359	1.023	0,4
Sundhedsfremme og forebyggelse				11,7
Folkesundhed				7,7
Sundhedskonsulenter				3,3
Hjernesgadeindsats				0,6
Andre sundhedsudgifter				7,3
Plejetakst for færdigbehandlede patienter				1,2
Somatiske færdigbehandlingsdage 1-2 dage				1,5
0-2 årige	Dage	0	4104	0,0
3-64 årige	Dage	36	4104	0,1
65-79 årige	Dage	162	4104	0,7
80+ årige	Dage	178	4104	0,7
Somatiske færdigbehandlingsdage 3. dag og derover				0,8
0-2 årige	Dage	0	6157	0,0
3-64 årige	Dage	12	6157	0,1
65-79 årige	Dage	55	6157	0,3
80+ årige	Dage	58	6157	0,4
Tilbageføres fra staten		502	-2141	-1,1
Hospice				2,2
0-2 årige	Dage	0	2052	0,0
3-64 årige	Dage	323	2052	0,7
65-79 årige	Dage	618	2052	1,3
80+ årige	Dage	130	2052	0,3
Efterregulering gammelt år				0,1
Befordringsgodtgørelse				0,0
Begravelseshjælp				3,7
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre				1,5
Specialpædagogisk bistand til voksne				0,2
Total – Sundhed				339,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Tabel 3c viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Folkesundhed	
	Strategisk udvikling på sundhedsområdet
	Administration af medfinansiering af regionale sundhedsudgifter
	Folkesundhed – vederlagsfri fysioterapi Denne form for fysioterapi tilbydes børn eller voksne, der enten har et svært fysisk handicap eller en funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom. Tilbuddet foregår ved privatpraktiserende fysioterapeuter.
	Genoptræningscentret Genoptræning og vedligeholdelses-træning til alle borgere i Holbæk kommune
Hjemmepleje, sygepleje og Rehabilitering	
	Sundhedsvejledere
	Forebyggende hjemmebesøg
	Hverdagsrehabilitering

ÆLDREOMRÅDET

Opgaver og organisering

Ældreområdet har rammebudget på de kommunale plejecentre. Hjemmeplejen er organiseret i en bestiller-udfører-modtager model (BUM). Visitationen varetager Myndighedsopgaven.

Visitationen:

Visitationen varetager myndighedsopgaven og visiterer borgere til hjemmepleje og sygepleje i fritvalg-ordningen samt til boliger på plejecentrene, Plejehotel, midlertidige pladser, samt andre tilbud, så som genoptræning og dagcentre. Visitationen har et tæt samarbejde med sygehusene i forbindelse med udskrivning af borgere.

Visitationen visiterer hjemmepleje til egen leverandør og private leverandører. Udbuddet af fritvalg-ordningen er udsat til 2018, hvor fritvalg-ordningen så ændres fra en godkendelsesmodel til en udbudsmodel. Der er i alt godkendt 8 private leverandører i 2017.

Hjemmeplejen:

- 11 hjemmeplejeteams med tilknyttede sygeplejersker, der drives af "Holbæk Hjemmepleje"
- Hjælpen om natten leveres i hele Holbæk Kommune af den kommunale leverandør "Holbæk Hjemmepleje"
- Rehabilitering og forebyggelse er samlet i et team, som varetager indsatserne i hele Holbæk Kommune.

Plejecentrene:

- 2 plejecentre med i alt 145 boliger, der drives af Holbæk Kommune.
- 1 plejecenter, som siden 1. maj 2013 er drevet af Forenede Care med 50 plejeboliger, hvoraf 2 er midlertidige pladser.
- 1 plejecenter, som fra 1. marts 2017 drives af Danske Diakonhjem med 65 plejeboliger.
- Plejehotellet har 27 plejehotel/akut/midlertidige boliger, hvoraf de 4 boliger finansieres fra Værdighedsmilliarden (1,8 mio. kr.), herudover er der 18 almindelige plejeboliger - i alt 45 boliger.
- 1 friplejehjem (Kildehaven), etableret i 2010 til yngre borgere med handicap. Fripeljehjemet drives af privat udbyder.
- 1 friplejehjem (Fjordstjernen), der er åbnet i starten af 2016 med 87 pladser, drives af privat udbyder.

Andre kommunale tilbud på ældreområdet:

- 1 produktionskøkken, der leverer mad til plejecentre og kommunale botilbud
- 10 caféer
- Teknisk service til blandt andet servicering af nødkald, nøgler mv.
- Dagcentertilbud og aktiviteter med frivillige
- Ældreområdet samarbejder med kommunens Ældreråd, plejecentrenes Bruger- og pårørenderåd og Brugerråd, som består af frivillig arbejdskraft.

Budget

Nedenstående tabel viser udviklingen i udgifterne fordelt på aktiviteter på Ældreområdet. Tabellen viser, at budget 2018 er reduceret i forhold til det oprindelige budget for 2017. Det skyldes primært budgetreduktioner fra budgetaftale 2017 og omprioriteringer af budgetmidler i 2018.

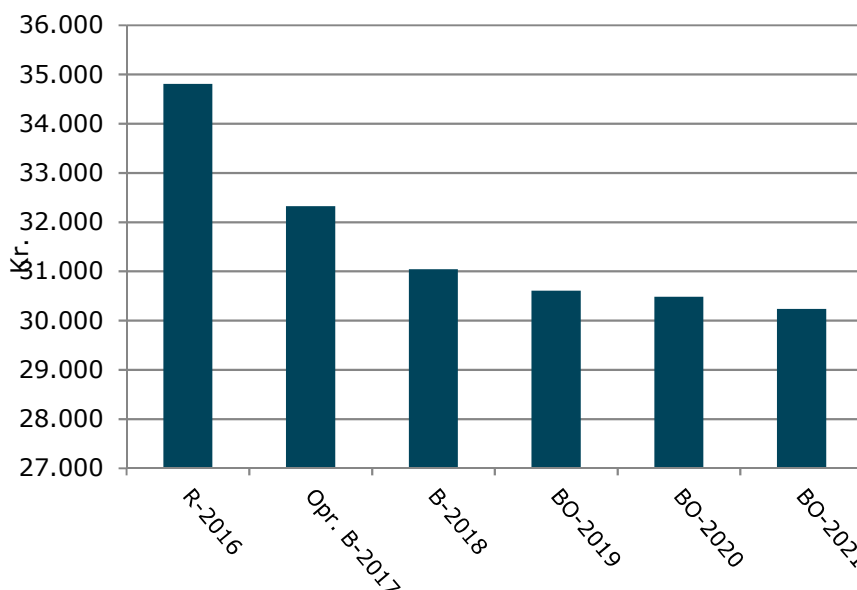
I budgettet på ældreområdet er der indlagt 7 mio. kr. i demografimidler til og med 2021, hvilket er årsagen til, at budgettet øges i overslagsårene.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktivitet

Mio. kr.	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ældreboliger	-6,0	-4,0	-11,7	-11,7	-11,7	-11,7
Personlig og praktisk hjælp og madservice	187,2	196,6	199,8	205,5	211,7	217,7
Pleje og omsorg mv. primært ældre undtaget frit valg	192,4	160,4	162,1	161,8	161,9	161,9
Hjemmesygepleje	66,8	65,2	66,3	66,4	66,4	66,4
Forbyggende indsatser samt aflastningstilbud målrettet primært ældre	12,1	12,0	8,9	8,9	8,9	8,9
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler og lign. ved pasning af døende i eget hjem	3,1	2,7	3,0	3,0	3,0	3,0
Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til personer med handicap mv.	20,5	21,8	21,5	22,6	23,6	24,7
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.	1,4	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1
I alt	477,4	455,8	451,1	457,6	464,9	471,9

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Nedenstående figur viser udgifterne pr. borger over 65-årig på ældreområdet fra 2016 til 2021. Fra regnskab 2016 til oprindeligt budget 2017 og budget 2018 ses et fald i udgiftsniveauet. Forklaringen er flere ældre borgere på 65+, samtidig med at budgetterne bliver reduceret i 2017 og 2018. Det ses, at udgiftsniveauet pr. 65+ borger fastholdes fra 2018 og frem, hvilket skyldes, at der er afsat midler til den demografiske udvikling. Eksterne midler som Værdighedsmilliarden kommer som et tilskud og derfor vil aktiviteter herunder ikke fremgå af nedenstående figur – Værdighedsmilliarden vil i 2018 svare til 900 kr. pr. borger over 65+.

Figur 3 Udgifter pr. 65-årig og derover (2018-priser, kr.)

Kilde: Holbæk kommunes befolkningsprognose 2018-2021 samt egne beregninger

Udvikling på ældreområdet

Der er i 2017 godkendt nye kvalitetsstandarder for ældreområdet, som betyder, at alle borgere skal re-visiteres.

Fællessprog III og Aktivt samspil

Fællessprog III (FSIII) er en faglig metode, der samler processerne for sagsbehandling, visitation mv. I praksis er der tale om, at de digitale arbejdsgange effektiviseres, og at der kommer en mere struktureret tværsektoriel kommunikation. På den lange bane vil der således være en effektivisering ved brugen af FSIII. FSIII skal være implementeret i alle kommuner inden udgangen af 2018. Det er besluttet, at Holbæk kommune implementerer den tekniske del af FSIII med udgangen af 2018 og udskyder den organisatoriske implementering til 2019. Det skyldes, at organisationen er udfordret som følge af serviceændringer og implementering af IT-systemet Nexus. Derudover skal alle borgere re-visiteres i forbindelse med overgangen til visitation i enkeltindsatser.

Inden effektiviseringsgevinsterne kan høstes, vil der dog være en række udgifter forbundet med FSIII for kommunerne. Som en del af implementeringen skal det sikres, at det elektroniske omsorgssystem understøtter FSIII. Derudover skal der allokeres ressourcer til den organisatoriske implementering i forhold til uddannelse, undervisning og projektledelse. Der er ikke afsat midler til implementeringen i 2019.

I Holbæk kommune er der som en del af omstillingsprojektet "Aktivt samspil" arbejdet med metoderne i FSIII.

Hjemmeplejen

Omstillingsgruppen "Aktivt Hele Livet" har lavet en række anbefalinger, der fortsat arbejdes efter, og som er i tråd med formålet med FSIII:

- Forebyggelse – undgå eller mindske borgerens behov for hjælp

- Visitation – borgerens behov ses i flere perspektiver
- Kerneopgaven – større fokus på borgerens situation
- Koordineret indsats – koordineret sagsbehandling - én indgang
- Rehabilitering – hjælp til selvhjælp. Alle kan udvikle og optræne funktionsevner.

Borgere skal hurtigt i kontakt med den hjemmeplejegruppe, der skal hjælpe. Et tværfagligt team fra hjemmeplejegruppen tilrettelægger indsatsen sammen med borgeren med fokus på rehabilitering.

I 2017 ændrede såvel visitationen og hjemmeplejen praksis fra at visitere enkeltindsatser i minutter til at visitere i pakker. Dette har dog vist sig vanskeligt i et økonomisk og styringsmæssigt perspektiv, hvorfor vi medio 2017 igen er overgået til at visitere enkeltindsatser i minutter. Det ændrer dog ikke på, at der fortsat arbejdes med perspektiverne i "Aktivt samspil".

Friplejeboliger

Det forudsættes, at niveauet på borgernes plejetyngde på Fjordstjernen svarer til det kendte niveau medio 2017. Det medfører, at der har været behov for at omprioritere flere budgetmidler til området i 2018 og frem. Holbæk Kommune oplever ansøgninger fra Fjordstjernen på støtte, som umiddelbart overstiger kommunens serviceniveau og på støttemuligheder, som ikke benyttes på de kommunale plejehjem. Eksempelvis søges der særskilt om socialpædagogisk støtte jf. Servicelovens § 85, som har til formål at bevare eller forbedre de psykiske, fysiske eller sociale funktioner for personer med nedsat funktionsevne. Der søges ligeledes om SEL §86 genoptræning og vedligeholdende træning, samt ledsageordninger efter SEL § 97.

Boligstrategi

Som følge af boligstrategien på ældreområdet er der i 2017 sket en udvidelse på i alt 17 plejeboliger på henholdsvis Samsøvej og Elmelunden, og det privatdrevne Tysingehave. Til trods for den kraftige stigning i antallet af plejeboliger med opførelse af Fjordstjernens i alt 87 friplejeboliger, er der fortsat behov for flere plejeboliger i Holbæk by. Det foreslås derfor at stoppe udfasningen og fastholde Stenhusbakken som plejecenter med 18 plejeboliger, som drives af Holbæk kommune som en del af plejehotellet.

Demografi og befolkning

Ældreområdet er udfordret med hensyn til, hvordan befolkningens sammensætning udvikler sig. Udfordringerne er en stigning i antallet af de +80-årige. Borgere med demenssygdomme og kroniske lidelser kræver særlig pleje og rammer primært borgere over 80 år. Dermed er antallet af borgere med disse udfordringer stigende.

Benchmark

Ved sammenligning med andre kommuner, som bygger på tal fra 2015 fra Danmarks Statistik, er Holbæk kommune med 40,5% af borgerne over 80 år, der får hjemmehjælp, den kommune, der ligger anden højest i landet, og samtidig er vi også blandt de kommuner, der visiterer flest timer til +80-årige.

Gennemsnitsalderen for ny-visiterede er markant lavere end landsgennemsnittet, hvilket forventes at kunne ændres via arbejdet med forebyggende tilbud og øget rehabilitering. Også i forhold til omfanget af hjemmehjælp til borgere under 80 år ligger vi højt.

For at håndtere det fremtidige udgiftspres er det derfor afgørende, at det nuværende serviceniveau tilpasses. De samlede nettodriftsudgifter pr. borger over 65 år er dog middel i forhold til landets øvrige kommuner, hvilket kan forklares med en effektiv hjemmepleje, der bl.a. viser sig ved en lav timepris på frit valgs-området i forhold til andre kommuner.

Der er for budget 2018 politisk prioriteret budgetmidler til den demografiske udvikling, så det kendte serviceniveau i 2017 forventes at kunne fastholdes i 2018.

Plejehotel

I takt med at hospitalerne effektiviserer, glider flere opgaver ud til det kommunale plejeområde. Flere borgere udskrives med andre udfordringer end alderdom. For at imødegå opgaveglidningen fra hospitalerne samt et stigende antal demente og kroniske syge ældre, oprettede Holbæk Kommune i 2014 et Plejehotel. Plejehotellet er placeret på Stenhusbakken og har udover plejehotelpladser også almindelige og midlertidige plejeboliger. Plejehotellet giver mulighed for at sikre de borgere, der på grund af sygdom eller afsluttet hospitalsbehandling ikke er i stand til at være i eget hjem. På plejehotellet sikres den nødvendige pleje, og samtidig har personalet mulighed for at vurdere det fremtidige behov for hjælp til borgeren. Med de stigende udgifter til færdigbehandlede borgere er det økonomisk set fornuftigt at oprette yderligere plejehotelpladser.

Tomgangsleje

I 2017 er plejecentret Tysingehave taget i brug, og samtlige lejere på Møllevang og Tølløse plejecentre er flyttet hertil. Der forventes et samlet fald i udgifterne til ældre- og plejeboliger på 3,4 mio. kr., som anvendes til dækning af kapitaludgifterne for Tysingehave.

Lovgivning

Den ældre medicinske patient (DÆMP)

Den nationale handlingsplan for den ældre medicinske patient prioriterer bl.a. styrkede kommunale akutfunktioner og kompetenceløft i hjemmesygeplejen. De kommunale akutfunktioner samles i 2018 primært på Plejehotellet.

Klippekortordning (Plejecentre)

Der er fra 2018 indført klippekortordning for plejehjemsbeboere. Ordningen indebærer, at alle plejehjemsbeboerne kan få det, der svarer til ca. en halv times ekstra hjælp og støtte om ugen. Klippekortet bruges på ekstra hjælp, som den ældre selv kan være med til at bestemme, hvad skal gå til. Midlerne udmøntes pr. bolig. Ordningen bliver fra 2019 en del af bloktilskuddet og en videreførelse af klippekortets aktiviteter vil være en del af budget 2019.

Værdighedsmilliarden

Som en del af finansloven for 2016 blev der bevilget 1 mia. kr. til kommunerne, svarende til ca. 13,1 mio. kr. for Holbæk Kommune. Kommunerne skal hver især udarbejde en Værdighedspolitik.

Hvis der vælges en omprioritering af Værdighedsmilliarden i 2018, bør det ske på baggrund af et besluttet sænket serviceniveau. Der er politisk vedtagne reduktioner for 3,8 mio. kr., som vil kunne indgå i en omprioritering af Værdighedsmilliarden.

En omprioritering af Værdighedsmilliarden kan ske under forudsætning af en godkendelse fra ministeriet. Fra 2020 overgår Værdighedsmilliarden til bloktilskuddet og en videreførelse af aktiviteter under Værdighedsmilliarden forudsætter, at der politisk prioriteres midler i forbindelse med budget 2019.

Indsatser på ældremilliarden	2018	2019	2020	2021
Livskvalitet	1,2	1,2		
Selvbestemmelse	1,5	1,5		
Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen	4,7	4,7		
Mad og ernæring	4,7	4,7		
En værdig død	1,0	1,0		
I alt	13,1	13,1	0,0	0,0

Puljer

Der bliver i forbindelse med Budget 2018 oprettet en mindre risikostyringspulje på udvalget, f.eks. til at investere i at optimere driften ved køb af sengesensorer.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 4b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Pris	Budget 2018
Indtægter fra den centrale refusionsordning				0,0
Ældreboliger				-11,7
Personlig og praktisk hjælp og madservice				199,8
Puljer mv.				10,3
Ejendomsdrift, forsikringer mv.				15,3
Koncernservice (Social- og Sundhedselever, IT mv)				24,2
Ledelse, teknisk service, Administration, udvikling mv.				12,5
Decentral ledelse (N4)				1,6
Økonomi og administration				6,9
Teknisk service				3,0
Effekt og faglig udvikling				0,9
Madservice				0,0
Mellemkommunale betalinger - Hjemmepleje				-2,2
Til andre kommuner	ÅP	25	0,178	4,4
Fra andre kommuner	ÅP	18	-0,379	-6,7
Hjemmepleje - Myndighed				120,5
<i>Demografi</i>				
67 år og derover				4,9
<i>Kommunal leverandør</i>				
67 år og derover				95,2
<i>Private leverandører</i>				
67 år og derover				20,4
Dagligvare				2,2
Kommunal hjemmepleje				17,0
Almindelig hjemmepleje				0,0
Rehabilitering (Mit liv min hverdag)				4,7
Biler				0,0
Indtægter				-3,0
Udgifter	Antal	59	0,051	3,0
NAT				7,6
Orø				4,6
Hjemmesygepleje				66,3
Hjemmesygepleje				24,3
Delegerede sundhedslovsydelser				30,5
Sygeplejeledelse				3,1
Sygeplejebiler	Antal	47	0,051	2,4
Specialister				3,4

Budget 2018-2021

AKUT				2,6
Pleje og omsorg mv., primært ældre undtaget frit valg				162,1
Cafeer og rengøring				8,3
Køkkener				-1,5
Plejecentre og Friplejeboliger				149,5
Kommunale plejeboliger og plejehotel				67,7
Elmelunden	Boliger	70	0,352	24,6
Samsøvej	Boliger	75	0,352	26,4
Stenhusvej				16,7
Almindelige boliger	Boliger	18	0,352	6,3
Midlertidige /Akut/Plejehotel pladser	Boliger	23	0,451	10,4
Friplejeboliger og private plejeboliger				81,8
Fjordstjernen				27,2
Servicelov	ÅP	50,0	0,481	24,1
Pakke 1	ÅP	3,0	0,175	0,5
Pakke 2	ÅP	34,0	0,399	13,6
Pakke 3	ÅP	13,0	0,784	10,2
Sundhedslov	ÅP	87	0,037	3,2
Kildehaven				7,3
Servicelov				7,0
Sundhedslov				0,3
Kastanjely		50	0,401	20,1
Servicelov	Boliger	50	0,410	20,5
Borger betaling	Boliger	50	-0,009	-0,4
Tysingehave				27,2
Udgift til mad udover egenbetaling				0,6
Dagcenterydelser				1,8
Incitamentsbetaling				0,2
Udviklingssamarbejde				0,2
Alm. og midlertidige pladser	Boliger	65	0,375	24,4
Plejeboliger				5,0
Fra andre kommuner	ÅP	38	-0,550	-20,9
Til andre kommuner	ÅP	45	0,575	25,9
Ejendomsdrift				0,7
Forbyggende indsatser samt aflastningstilbud målrettet primært ældre				8,9
Befordring til dags- og Aktive centre				3,9
Kommunale dags- og Aktive centre				5,0
Område Midt				2,7
Område Øst/Vest				2,3
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler og lign. ved pasning af døende i eget hjem				3,0
Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til personer med handicap mv.				21,5
Respiratorordning §94				0,4
Hjemmepleje - Myndighed				21,1
<i>Demografi</i>				

66 år og derunder				0,9
Kommunal leverandør				
66 år og derunder				16,7
Private leverandører				
66 år og derunder				3,6
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.				
Selvansættelse				1,1
Total - Ældre				451,1

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding.

Tabel 4c viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Myndighed	
Visitation	
	Visitation varetager bevilling af ydelser til personlig og praktisk hjælp
Udførende enheder	
Hjemmepleje og plejecentre	
	Holbæk kommune råder over et antal ældre- og plejeboliger - til ældre, unge og ældre pensionister
Ældreboliger	
	Byparken Elmebjergcentret, Nytorv, Rosenvænget, Elmelunden, Lersøparken, Mårsø områdecenter, Tuse lokalcenter, Åhaven og Åvang
Beskyttede boliger	
	Chr. Hansens Vej, Hesseløvej, Østergaardsvej og Åvang
Plejecentre samsøvej	
Plejecentre Elmelunden	
Sygeplejersker og specialister	
	Sygeplejersker og specialister løser sygeplejefaglige opgaver i hele Holbæk Kommune
Hjemmeplejen Kommunal leverandør	
Hjemmeplejen Privat leverandør	
Private plejecentre	
	Tysinge have drives af Danske Diakonhjem
	Kastanjely drives af Forenede Care
Friplejeboliger	
	Fjordstjernen
	Kildehaven (Handicappede)
Caféer	
	Aktivitetshuset Tølløse, Byparken Svinninge, Elisabethcenteret, Mårsø områdecenter, Rosenvænget Mørkøv, Stenhusbakken Holbæk, Tuse Lokalcenter, Åvang Regstrup, Lersøparken Vipperød og Elmelunden Jyderup
Dagcentre – Træning og forebyggelse	
	Træning og forebyggelse i dagcentertilbud: Samsøvej, Rosenvænget, Tølløse Aktivitetshus, Byparken-Svinninge
Aktive centre – Træning og forebyggelse	
	Aktiviteter ved frivillige foregår på de 13 Aktive centre:

Stenhusbakken, Rosenvænget, Tølløse Aktivitetshus, Byparken, Elnebjergcentret, Elmelunden, Lersøcenteret, Møllevang, Mårsø områdecenter, Åvang, Elisabethcentret, Østergården og Tuse Lokalcenter

VOKSENSPECIALOMRÅDET

Opgaver og organisering

Voksenspecialområdet løser opgaver, som vedrører voksne, der har nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, samt voksne der har alvorlige sociale problemer, og som er bevilget en førtidspension.

Nedenstående liste viser forskellige tilbud på Voksenspecialområdet:

- Botilbud for personer med særlige sociale problemer
- Botilbud, både længerevarende og midlertidige samt friplejeboliger
- Personlige hjælpeordninger, herunder kontaktperson- og ledsagerordning
- Aflastning med socialpædagogisk sigte
- Beskyttet beskæftigelse, samt aktivitets- og samværstilbud
- Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til borgere med særlige behov
- Andre merudgifter til voksne med særlige behov, f.eks. særlig dyr medicin
- Boligydelse til pensionister og boligsikring
- Frivillighed på det sociale område (§ 18-midler)

I 2017 har Holbæk Byråd vedtaget kvalitetsstandarder for de støttemuligheder – Serviceloven § 85 og 107, hvor myndighedsfunktionen ligger delt i "Uddannelse til alle", "Alle kan bidrage", samt "Aktiv hele livet". Derudover er der godkendt nye kvalitetsstandarder for Serviceloven § 103, 104 og 108, som kun gælder for "Aktiv hele livet". Der vil i løbet af 2018 blive fremlagt forslag til kvalitetsstandarder på personlige hjælpeordninger, hjælp til døende, merudgifter m.v.

Kvalitetsstandarderne er udarbejdet via Taskforce for de sociale indsatser og har været i høring hos Handicaprådet, medarbejdere og egne udførere. I 2017 er arbejdet med at re-visitere alle omfattede borgere i henhold til de nye kvalitetsstandarder påbegyndt, hvilket dog først vil få fuld effekt i 2018.

Budget

Tabel 5a viser udviklingen i udgifterne fordelt på aktiviteter på Voksenspecialområdet. Tabellen viser, at budget 2018 er højere end regnskab 2016. Den primære forklaring er en flytning af aktiviteter og budget fra Uddannelse og Job til Udvalget Aktiv Hele Livet i 2017 og frem. Derudover forventes der en tilgang på 7 mio. kr. (forventet tilgang af borgere), samt et længere aftræk på de udarbejdede handleplaner i 2017. Det oprindelige budget 2017 afspejler ikke det reelle forbrug/korrigeret budget i 2017 og derfor er budgettet i 2017 lavere end budget 2018.

Budgettet på Voksenspecialområdet er for 2018 og frem konstant, hvilket betyder, at nettotilgangen på området fremrettet er forudsat at skulle holdes indenfor rammen.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

Mio. kr.	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Specialpædagogisk bistand til voksne	0,7	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-9,5	-9,6	-9,2	-9,2	-9,2	-9,2
Botilbudslignende tilbud (omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om Socialtilsyn)	62,5	58,3	73,8	73,8	73,8	73,8
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. (§§ 85, 95-96, 102 og 118)	59,8	59,8	66,5	66,5	66,5	66,5

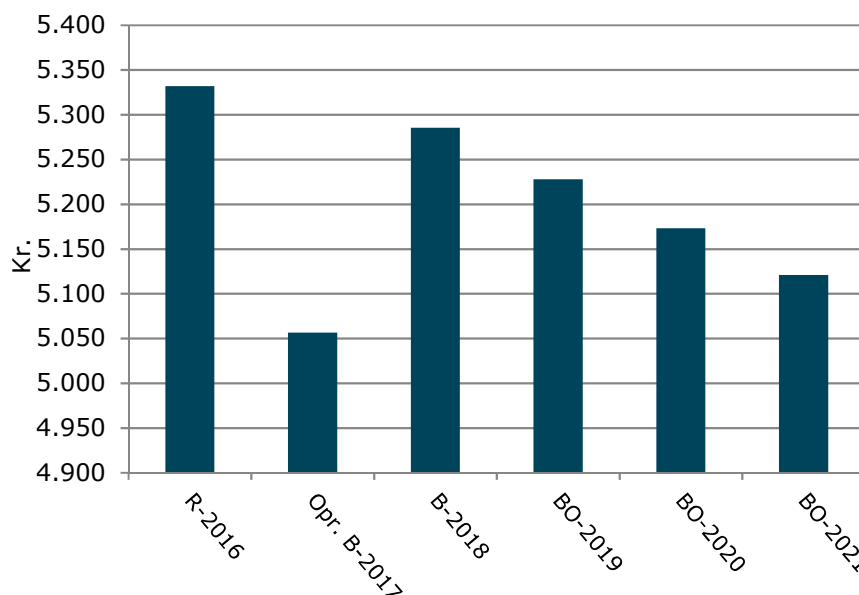
DEL III Specielle bemærkninger Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg

Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør	5,4	4,4	5,2	5,2	5,2	5,2
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	2,7	2,2	2,5	2,5	2,5	2,5
Hjælpebidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre	19,5	17,6	17,8	17,8	17,8	17,8
Hjælpebidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til personer med handicap	32,6	29,5	29,9	29,9	29,9	29,9
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	4,9	5,9	4,9	4,9	4,9	4,9
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§109-110)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens § 141)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	25,6	26,4	21,6	21,6	21,6	21,6
Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	42,4	41,1	38,8	38,8	38,8	38,8
Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45,97-99)	2,5	5,2	4,9	4,9	4,9	4,9
Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	12,9	11,2	12,7	12,7	12,7	12,7
Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	26,6	24,6	24,8	24,8	24,8	24,8
Sociale formål	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Boligyldelse til pensionister - kommunal medfinansiering	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Boligsikring - kommunal medfinansiering	-0,3	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Øvrige sociale formål	2,9	3,9	2,8	2,8	2,7	2,7
I alt	292,7	282,0	298,4	298,4	298,4	298,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur viser udgifterne pr. 18-årige og derover på voksenspecialområdet fra 2016 til 2021. Fra regnskab 2016 til oprindeligt budget 2017 ses et fald i udgiftsniveauet. Forklaringen er flere borgere på 18+, samtidig med at budgetterne bliver reduceret i 2017. De forventede udgifter fra 2017 til 2018 øges, på grund af et længere aftræk på serviceændringerne end forventet. Det ses, at udgiftsniveauet pr. 18+ borger falder fra 2018 og frem, hvilket skyldes en stigende befolkningsudvikling i Holbæk Kommune.

Figur 4 Udgifter pr. 18 årig og derover (2018-priser, kr.)

Kilde: Holbæk kommunes befolkningsprognose 2018-2021 samt egne beregninger

Udviklingen på området

Hjælpemidler

Serviceniveauet på området tilpasses, så budgettet overholdes i 2018. Der arbejdes på, at der i højere grad bliver genbrugt hjælpemidler. Nogle hjælpemidler som koster under 500 kr., vil ikke længere blive bevilget, så borgeren skal selv betale ved anskaffelse, samt at udbud på nye produkter implementeres, således at nye produkter anvendes i stedet for allerede kendte.

Botilbud (§§ 85, 107 og 108)

Budget 2017 er reduceret, men det har vist sig vanskeligt at nedbringe forbruget tilsvarende, da der fortsat er tilgang til området, ligesom borgere med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne bliver ældre i lighed med resten af befolkningen. Afgangen er ganske lille, da borgerne i AHLI alle er på førtidspension eller alderspension, dvs. er vurderet til at have en permanent psykisk, fysisk eller social funktionsnedsættelse. Derved kan der ikke forventes en udvikling i borgernes funktionsniveau, og mange borgere har behov for livslang støtte i én eller anden grad.

Stigningen i socialpædagogisk støtte jf. § 85 er også udtryk for, at vi i 2017 har erfaret, at handleplanerne på området har længere aftræk end forventet, hvorfor den økonomiske effekt først vil kunne ses fuldt ud i 2018. Dermed er udgangspunktet for 2018 forringet i forhold til forventningerne ved budget 2017. Faldet fra 2018 på botilbud skyldes som udgangspunkt ikke, at der forventes at være færre foranstaltninger, men at flere og flere botilbud oprettes efter Almenboligloven og Serviceloven § 85, hvorfor faldet på §§ 107 og 108 modsvarer af en stigning på § 85.

Der arbejdes på faldende gennemsnitspriser pr. borger for derigennem at overholde budgettet, men der er ikke en forventning til, at antallet af borgere er for nedadgående. Det skal også påpeges, at det er vanskeligt at reducere forbruget i den takt, som budgettet tilskriver. Området presses på mange fronter, bl.a. af de hurtige udskrivelser af borgere fra psykiatriske afdelinger. Langt flere borgere har vanskeligt

ved at klare sig i eget hjem ved udskrivelse og dermed presses Holbæk Kommune til at bevilge midlertidige botilbud.

Tidssvarende

bosteder

Befolkningen bliver ældre, også de psykisk- og fysisk udviklingshæmmede. Dette betyder, at forløbene bliver længere. Samtidig sker der hele tiden en udvikling i, hvilke bosteder der er behov for, og hvordan vi skaber de bedste og billigste tilbud. Holbæk Kommune arbejder konstant på at tilpasse egne bosteder. Eksempelvis via et tæt samarbejde mellem botilbud og aktivitetstilbud, hvor medarbejdere møder ind i bo-gruppen om morgenen og følger med beboerne over i aktivitetstilbuddet. Eller for eksempel en udvidet nattevagt som møder ind 10 timer i stedet for 8 timer, hvilket sparer en del aften- og morgen-vagter, og bo-grupper med borgere som typisk ikke har behov for hjælp om natten, tilbydes i stedet mulighed for hjælp via IT-medier.

Nye tilbud

Myndighed og udførere samarbejder desuden tæt omkring udvikling af nye tilbud, som kan være relevante for forskellige målgrupper, og som på sigt kan give en besparelse. Det handler bl.a. om etablering af skæve boliger, som henvender sig til de borgere, der vanskeligt kan rummes i de mere traditionelle socialtilbud, boliger i nær tilknytning til bosteder, så hjælp om natten og akut hjælp kan udgå fra bostedet, og særlige tilbud til ældre, som efter det 65. år måske kun skal tilbydes omsorg og pleje, men ikke længere socialpædagogisk støtte. Kobling af hjælp efter §83 og §85 til borgere i egen bolig, så der kun kommer én medarbejder, etablering af gruppeforløb jf. de nye servicedeclarationer, hjemtagning af borgere til billigere tilbud, bofællesskaber hvor personalebasen lukkes og tilbuddet her efter overgår til almindelig §85 støtte, og samtidig etableres bofællesskaber med større dækning, herunder måske nat dækning, som alternativ til botilbud.

Takstudvikling

På kommunens tilbud arbejdes der konstant med at optimere arbejdsgange og nytænke driften, således at borgernes behov opfyldes bedre og/eller billigere. I 2018 forventer egne tilbud således samlet set at nedsætte taksten med pris- og lønfremskrivningen på 1,7%.

Taksterne på Voksen Specialområdet fastsættes hvert år på baggrund af de faktiske forventede udgifter. Nedsættelse af taksterne med 1,7% indeholder de 1,6 mio., som driften skal finde på baggrund af potentialeafklaring på udbud af botilbud.

Cirka halvdelen af kommunens pladser anvendes af borgere fra andre kommuner, og derfor vil ændringen betyde en mindre indtægt fra andre kommuner. Derfor skal Holbæk Kommunes driftstilbud i praksis finde besparelser for 2,9 mio. kr., for at opnå den samlede netto besparelse for Holbæk Kommune på de 1,6 mio. kr. Dette forslag effektueres gennem en lang række handleplaner, som koordineres i tæt samarbejde med Holbæk Kommunes myndighedsafdeling, for at finde løsninger, som så vidt muligt tilgodeser de behov Holbæk kommunes borgere har, og dermed muligheden for at få flest mulige besparelser målrettet Holbæk Kommunes myndighedsbudget.

Projekter med fokus på styring af det sociale område

Der er iværksat en lang række projekter, hvis formål er at sikre understøttelse af kommunernes styringsindsats og herunder en effektivisering af arbejdet. Holbæk deltager via KL i disse projekter, hvorfra der forventes at få inspiration til bl.a. optimering af driften af bosteder samt styring af myndighedsdelen. Tiltag som følge af dette vil blive implementeret løbende.

Der arbejdes fortsat på at udvikle ledelsesinformation på området, for derigennem at få endnu bedre styring.

Politiske puljer

Støtte til frivilligt socialt arbejde

Puljen "Støtte til frivilligt socialt arbejde" anvendes til at støtte frivilligt socialt arbejde efter servicelovens § 18. Den uddeles efter ansøgning til organisationer, foreninger, grupperinger samt andre, der understøtter den frivillige indsats.

I 2017 er det politisk besluttet at indgå en treårig partnerskabsaftale med foreningen Medusa om rådgivning og støtte af voldsramte kvinder, som bl.a. finansieres via puljen til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Støtte til brugerråd

Puljen "Støtte til brugerråd" understøtter brugerrådernes arbejde og fordeles til brugerrådene efter en fordelingsnøgle.

Handicaprådet

Handicaprådet har en pulje på 0,2 mio. kr., der anvendes til uddeling af en årlig Handicappris, til drifts- og kørselstilskud til Dansk Handicap Forbunds organisationer, samt tilskud til handicapaktiviteter i de lokale handicaporganisationer.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 5b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Aktivitet	Enhed	Mængde	Pris	Budget 2018
Specialpædagogisk bistand til voksne				0,1
Indtægter fra den centrale refusionsordning				-9,2
Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.				66,5
Myndighed				63,6
Forventet nettotilgang				2,4
§96 - BPA - Personlig hjælper	ÅP	18	1,36	24,4
§85 - Støtte-kontakt-person	ÅP	294	0,11	33,7
Timepris	ÅP	273	0,11	28,8
Døgn/måned	ÅP	21	0,24	4,9
§ 102 - Hjerneskode	ÅP	4	0,81	3,1
Kommunal leverandør				2,9
Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør				5,2
Friplejeboliger				
§85 - Støtte-kontakt-person	ÅP	16	0,30	4,8
§86 - Genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse	ÅP	2	0,03	0,1
§97 - Ledsagelse	ÅP	10	0,04	0,4
Forebyggende indsats for ældre og handicappede				73,8
Myndighed				
Forventet nettotilgang				4,6
§85 - Støtte-kontakt-person	ÅP	93	0,69	63,8
Kommunal leverandør				5,4

Afløsning og aflastning samt tilbud om midlertidigt ophold (Serviceloven § 84)	ÅP	12	0,21	2,5
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre				17,8
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til personer med handicap				29,9
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner				4,9
Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)				21,6
§ 108 - længerevarende ophold	ÅP	27	0,80	21,6
Kommunal leverandør – takstinstitutioner				-0,0
Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)				38,8
§ 107 - midlertidigt ophold	ÅP	56	0,69	38,8
Kommunal leverandør - takstinstitutioner				-0,0
Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45,97-99)				4,9
§ 97 Ledsagelse	ÅP	111	0,02	2,3
Socialpsykiatri (Akutteam)				2,6
Beskyttet beskæftigelse (§ 103)				12,7
§ 103 - Beskyttet beskæftigelse	ÅP	121	0,11	12,7
Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)				24,8
§ 104 - Aktivitets- og samværstilbud	ÅP	117	0,20	23,5
Kommunal leverandør – med udlagt rammebudget				1,3
Sociale formål (SEL §100)				1,3
Boligyldelse til pensionister - kommunal medfinansiering				0,1
Boligsikring - kommunal medfinansiering				-0,1
Øvrige sociale formål				2,8
Total - Voksenspecialområdet - uden for arbejdsmarkedet				298,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 5c viser organiseringen på Voksenspecialområdet og de primære tilbud, og giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet henvender sig til.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Myndighed	
	Psykiatri og handicap
	Bevilger foranstaltninger efter Serviceloven, Sundhedsloven og lov om Voksenspecialundervisningen
	Hjælpe midler
	Hjælpe midler varetager bevilling og administration af hjælpemiddelområdet
Udførende enheder	
	Handicap og psykiatri udbyder og driver tilbud for såvel Holbækborgere som borgere fra andre kommuner
	Tilbuddene henvender sig til voksne, som har en fysisk eller mental funktionsnedsættelse og som har brug for støtte i hverdagen. I Aktiv hele livet er der følgende udfører-tilbud:
	Søbæk Have

Søbæk Have ligger i Jyderup og er taget i brug i 2016. Målrettet udviklingshæmmede borgere, som har brug for moderat til omfattende støtte. Der er plads til 40 borgere, der visiteres efter Almenboliglovens §105 og Servicelovens §108. Der er etableret et aktivitetscenter efter Servicelovens §104 med plads til 35 brugere med behov for moderat til omfattende støtte.
Tåstrup Have og Tåstrup Stræde
Tåstrup Have er et bosted målrettet voksne, mentalt udviklingshæmmede. Der er plads til 23 beboere; der visiteres efter Almenboliglovens §105 og Servicelovens §85
Tåstrup Stræde er et bosted for voksne med mental udviklingshæmning, der har forskellige former for handicap. Der er plads til 12 borgere; der visiteres efter Almenboliglovens §105 og Servicelovens §85
Bo og Støtte
Bo og støtte består af socialpædagogisk uddannede hjemmevejledere, som arbejder ud fra de tre opgangsbofællesskaber i Holbæk by samt i Jyderup. Bevilling af støtte udmøntes i timer efter Serviceloven §85
Solgården og Kig Ind
Solgården er et aktivitets- og samværstilbud beliggende i Holbæk by, primært rettet mod udviklingshæmmede, som har fået tilkendt førtidspension. Der er plads til 58 brugere i aldersgruppen 17-75 år. Alle er visiteret efter Servicelovens §104.
Kig Ind er et klubtilbud efter Servicelovens §104, målrettet voksne udviklingshæmmede. Holbæks borgere kan anvende Kig Ind uden forudgående visitation, hvorimod andre kommuners borgere skal visiteres.
Psykiatrisk tilbud
Her ydes social- og omsorgsmæssig støtte til borgere med en sindslidelse eller andre alvorlige psykiske problematikker: <ul style="list-style-type: none">• Botilbud med døgndækning• Opgangsbofællesskaber• Støtte- og kontaktpersonsordning• Socialpædagogisk støtte• Værestedstilbud• Akut-boliger• Akut-team

Udvalget ”Uddannelse og Job”

Udvalget ”Uddannelse og Job” har ansvar for fire politikområder og varetager opgaver inden for uddannelse og beskæftigelse:

Skoler

10. klasse, 10 Plus, ungdomsklasse, modtagelsesklasse for unge samt ungdomsskole og fritidsaktiviteter.

Børn, unge og familier med særlige behov

Unge med særlige behov som har afsluttet grundskolen (9.klasse) men endnu ikke er fyldt 18 år, der får hjælp efter Lov om Social Service (Serviceloven). Endvidere omfatter området SSP-konsulenter, som er koordinerende bindeled mellem skole, sociale myndigheder og politi.

Voksenspecialområdet

Voksenspecialområdet omfatter opgaver som vedrører borgere mellem 18 og 64 år, som forventes at kunne tilegne sig en kompetencegivende uddannelse eller bidrage på arbejdsmarkedet, men med nedsat fysisk, psykisk funktionsevne og/eller med alvorlige sociale problemer. Området omfatter også Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU) samt udgifter til forsorgsindsats, kvindekrisecentre og misbrugsbehandling.

Uddannelse og beskæftigelse

Området omfatter udgifter til forsørgelse af borgere, herunder flygtninge, som forventes at kunne bidrage på arbejdsmarkedet, samt udgifter til aktivering og førtidspension. Endvidere omfatter området ungdomsuddannelse for personer under 30 år på Erhvervsskolernes Grunduddannelse (EGU), på produktionsskoler samt indsatsen i Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU).

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Skole og ungdomsskole	22,6	20,6	19,7	19,7	19,7	19,7
Børn med særlige behov	80,3	52,1	48,1	47,9	47,9	47,9
Voksne med særlige behov	204,8	186,0	184,6	186,6	186,6	186,6
Uddannelse og beskæftigelse	968,5	890,9	950,3	930,6	914,3	914,3
I alt	1.276,2	1.149,6	1.202,7	1.184,8	1.168,4	1.168,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne inden for udvalgets ansvarsområde fordelt på de fire politikområder. Det forventes, at udgifterne kan reduceres i de kommende år.

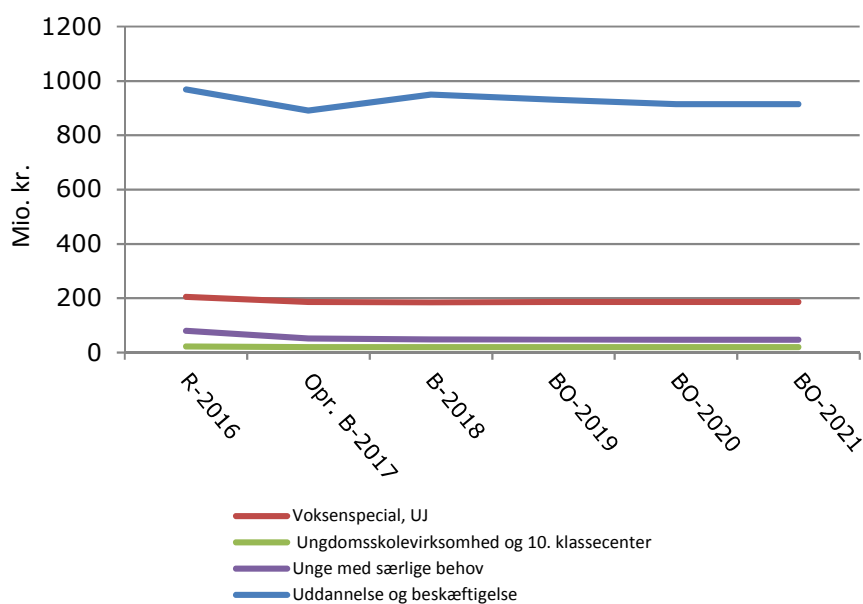
På politikområdet Børn, unge og familier med særlige behov samt på voksenspecialområdet, er der et fald, der dels skyldes yderligere budgetreduktioner i 2018, dels deling af budget mellem udvalget ”Læring og Trivsel” og udvalget ”Uddannelse og Job”. Delingen slår fuldt igennem i 2018 og skyldes, at målgruppen Udsatte Unge er blevet mindre, da de unge først overgår til Udvalget ”Uddannelse og Job” efter afslutningen af 9. klasse, hvor den unge tidligere overgik når de fyldte 15 år. Indfasningen er løbet fra 1. august 2016, og er fuldt implementeret august 2018.

Derudover har Deloitte (Revisions- og rådgivningsfirma) været inde over beskæftigelsesområdet og har udarbejdet en budgetlægningsmetode, som er blevet indarbejdet i budgettet. Det betyder, at budgettet

øges i 2018 og herefter reduceres over en periode på 3 år. Herefter skal Holbæk Kommune på alle typer af forsørgelsesudgifter ligge i den bedste tredjedel i forhold til klyngen af sammenlignelige kommuner¹.

Figur 1 viser driftsudgifterne pr. bevillingsområde på udvalget for "Uddannelse og Job".

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2018-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger der er truffet efter vedtagelse af budgetrammen for 2018, har betydet for budget 2018 og overslagsårene 2019, 2020 og 2021.

Tabel 2a Dannelse af budget

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Budgetramme	1.131,7	1.125,9	1.124,6	1.124,6
Almindelige budgetændringer				
Budgetrevision I				
Voksenspecialområdet budgetreduktion fra 2017*	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Budgetdannelse				
Lovændringer				
Pris X mængde ændringer Uddannelse til Alle	10,7	10,7	10,7	10,7
Pris X mængde ændringer Alle kan Bidrage	28,4	44,3	58,4	58,4

¹ Klyngen: Sammenlignelige kommuner indenfor den pågældende forsørgelsestype

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
Flytning borgerservice/boligsikring og ydelse til andre udvalg	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Reberegning af forsørgelse - realistisk, men ambitiøst budget Uddannelse til Alle	1,4	0,5	-0,4	-0,4
Reberegning af forsørgelse - realistisk, men ambitiøst budget Alle kan bidrage	46,0	30,3	16,1	16,1
Nye refusionsregler på beskæftigelsesområdet	19,1	19,1	19,1	19,1
Nulstilling af konti	0,0	1,2	1,2	1,2
SUM	1.235,8	1.230,5	1.228,2	1.228,2
Løsninger så rammen overholdes	-33,2	-46,0	-60,2	-60,2
Nedbringe uddannelseshjælp fra 512 til 448 HP	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Nedbringe ressourceforløb fra 108 til 92 HP	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Nedjustering af beskæftigelsesindsatsen	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Nedbringe anbringelser	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Nedbringe antal på dagtilbud og nedjustering af forebyggelse	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Nedbringe STU	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Ny løsning	-0,5			
Nedbringe kontanthjælp med 33 personer (Deloitte)	-3,8	-7,5	-11,7	-11,7
Nedbringe førtidspension med 69 personer (Deloitte)	-7,2	-12,8	-18,4	-18,4
Nedbringe ressourceforløb over 30 år med 39 personer (Deloitte)	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Nedbringe ledighedsydelse med 21 personer (Deloitte)	-3,3	-7,7	-12,1	-12,1
Nedbringe revalidering med 18 personer (Deloitte)	-3,1	-5,3	-5,3	-5,3
Nedbringe fleksjob med 70 personer (Deloitte)	-6,1	-6,1	-6,1	-6,1
Besparelse på danskuddannelse	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Annullerede besparelser	3,8	6,4	6,4	6,4
Ingen demografi-fremskrivning i 10. klasse - Annulleret ved 2. behandling	0,7	0,7	0,7	0,7
Sum = Ramme (i alt budgetramme)	1.202,6	1.184,5	1.168,0	1.168,0
Direktions anbefalinger				
Tilretning af fleksjob	8,0	8,0	8,0	8,0
Tilretning af ledighedsydelse	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
Annullering: Udbud af opholdssteder til unge mellem 15-23 år	3,0	3,0	3,0	3,0
Sum = Ramme (Efter direktions anbefalinger)	1.209,4	1.191,3	1.174,8	1.174,8
Omplaceringer				
Reduceret uddannelsesvejledning til unge over 25 år	0,3	0,5	0,5	0,5
Omplacering til Vækst og Bæredygtighed	0,1	0,1	0,1	0,1

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
Voksenspecialområde budgetreduktion fra 2017*	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Omplacering fra Kultur	0,1	0,1	0,1	0,1
Det specialiserede voksenområde - takstenheder	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Tilretning af Pris- og lønfremskrivning for Alle kan bidrage	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Omplaceringer samlet	-2,6	-2,4	-2,4	-2,4
Pris- og lønfremskrivning	-4,1	-4,1	-4,0	-4,0
Udvalgets budgetforslag	1.202,7	1.184,8	1.168,4	1.168,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

*I forbindelse med budgetaftalen for 2017, blev aftalt en yderligere besparelse på voksenspecialområdet. Beløbet er udvalgets andel af denne besparelse.

Tabel 2b Løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Nedbringe med 1,6 HP på midlertidige botilbud til unge	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Prisforhandling med private leverandører	-1,9	-1,7	-1,7	-1,7
Reducere udviklingspulje	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Omlægning og nedjustering af tilbud	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Reducere uddannelsesvejledning til unge over 25 år	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5
Fjerne ekstra tilskud til produktionsskole	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Takst-regulering: ingen pris- og lønfremskrivning i 2018 (Center for Specialundervisning)	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
Ny løsning	-0,2			
Besparelse på kvindekrisecentre og forsorgshjem (myndighed)	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
I alt løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år	-7,4	-7,4	-7,4	-7,4

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

SKOLER

10. klasse, specialskoletilbud og ungdomsskole fortsætter med samme niveau som 2017.

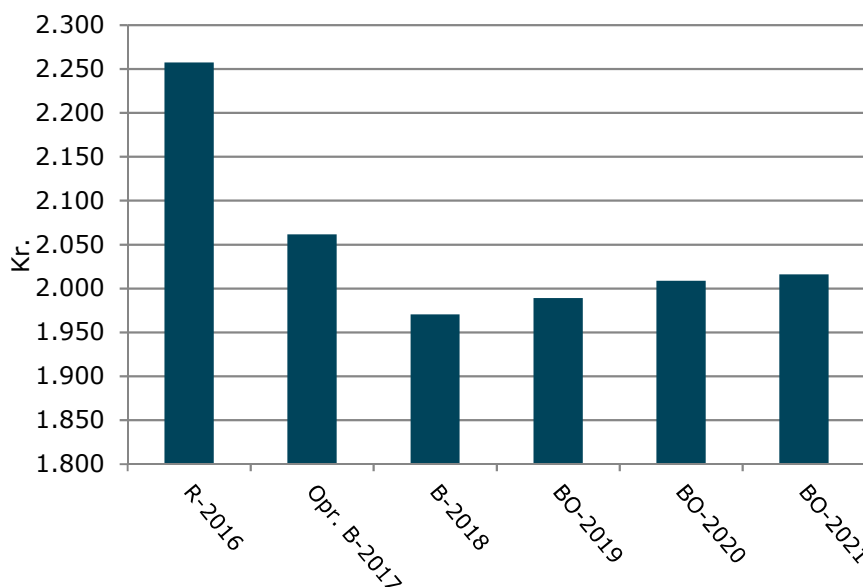
Tabel 3a Udgifter fordelt på aktiviteter

Område	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
10. klasse	9,9	10,0	10,5	10,5	10,5	10,5
Ungdomsskolevirksomhed	12,3	10,7	9,2	9,2	9,2	9,2
Holbæk Uddannelses- og Studieceter – pulje/projekt	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	22,6	20,6	19,7	19,7	19,7	19,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur 2 viser det forventede udgiftsniveau.

Figur 2 Udgifter pr. 0-16 årige (2018-priser, kr.)

Kilde i forhold til 0-16 årige: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Udvikling på området

Der har været en stigning i tilgangen af elever til 10. klassecentret i Holbæk Kommune for skoleåret 2017-2018. Derudover er der gennemført en tilpasning og udvikling af heltidsundervisning, så flere elever med faglige, personlige og/eller sociale udfordringer kan rummes og få gavn af undervisningen i regi af et nyt tilbud kaldet "10 Plus".

Byrådet har givet en projektbevilling på 3,3 mio. kr. fra 2016 – 2018, svarende til 1,1 mio. kr. årligt, til at udvikle HUSC, Holbæk Uddannelses- og Studiecenter på den tidligere Østre Skole, i tilknytning til de tilflyttende statslige arbejdspladser. Budgettet fremgår ikke af pris*mængde skemaet (tabel 3b), da det er en pulje, som blev givet ved opstarten af projektet, og som kommer via en overførsel, hvorfor budgettet står anført som 0 kr. (tabel 3a)

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Folkeskoleområdet	Elever		10,5
10. klasse	175,0	55	9,7
10+ - Udgifter	23,0	143	3,4

	10+ Indtægter	23,0	-143	-3,3
	Ungdomsklasse – Udgifter	31,0	109	3,4
	Ungdomsklasse – indtægter	31,0	-109	-3,4
	Modtagelsesklasse – Udgifter	12,2	54	0,7
	Modtagelsesklasse – Indtægter	12,2	-54	-0,7
	Holbæk Uddannelses og Studiecenter			0,0
	Cirkus Kæphøj			0,8
	Ungdomsskolevirksomhed			9,1
	Ungdomsvirksomhed			9,1
I alt				19,7

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Skoler

Politikområdet Skoler omfatter:

- Kommunens skole (10. klasse, modtagelsesklasse for unge, 10+ og ungdomsklasse), der indeholder aktiviteter i relation til folkeskoleloven
- Ungdomsskolevirksomhed, der tilbyder klub- og fritidsaktiviteter for unge fra 7. klasse til og med 18 år, samt heltidsundervisning

Tabel 3c nedenfor viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Dagundervisning	
	10. klasse
	Modtagelsesklasse – indslusningsklasse for unge flygtninge og indvandrere
	10+, Ungdomsklasse – skoletilbud specialklasser
Fritid og forebyggelse	
	Ungdomsskolevirksomhed
	Cirkus Kæphøj
Holbæk Uddannelses- og Studiecenter	
	Til og med medio 2019

BØRN, UNGE OG FAMILIER MED SÆRLIGE BEHOV

De kommende år forventes det, at Holbæk Kommune kan reducere omkostningerne til børn og unge med særlige behov.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktiviteter

Område	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Særlig dyre refusionsordning	-3,9	-1,7	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Opholdssteder mv.	34,9	17,8	16,6	16,6	16,6	16,6
Forebyggende foranstaltninger	25,9	20,2	19,3	18,4	18,4	18,4
Plejefamilier	6,5	6,1	4,9	5,5	5,5	5,5
Døgnanbringelse	8,0	5,5	1,6	1,6	1,6	1,6
Domsanbragte unge	8,7	4,0	7,6	7,6	7,6	7,6

Sociale formål - kontante ydelser	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	80,3	52,1	48,1	47,9	47,9	47,9

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Udvikling på området

På området er der flere unge med komplekse sociale og personlige udfordringer, som står i vejen for de unges start på og gennemførelse af uddannelse. Dette på trods af stor fokus på den unges skolegang og ungdomsuddannelse, hvor arbejdet med den unges sociale handleplan altid følges af en opdateret uddannelsesplan.

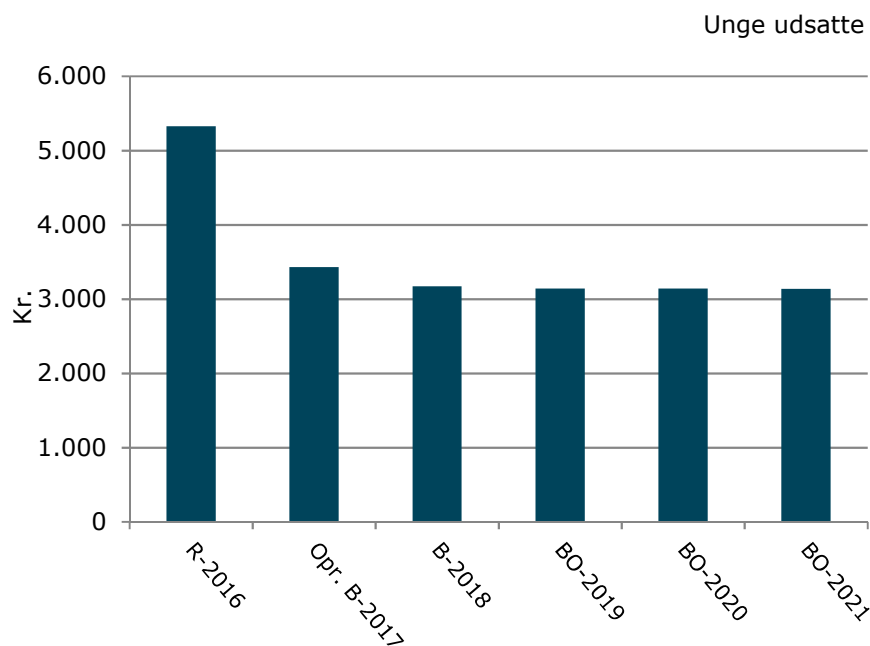
I oktober 2017 er der indgået politisk aftale blandt Folketingets partier om en større reform af de forberedende tilbud til unge, med nye krav til den kommunale ungeindsats og med en ny Forberedende Grunduddannelse, som træder i kraft pr. august 2019. Undervisningen i den nye Forberedende Grunduddannelse skal være praksisfaglig og ruste unge under 25 år, som hverken har job eller uddannelse, så de fagligt, personligt og socialt kan gennemføre en ungdomsuddannelse eller få en varig tilknytning til arbejdsmarkedet. En ny 100-procents uddannelsespolitisk målsætning skal afløse den gældende 95-procentmålsætning. Den nye målsætning er, at alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse. Det betyder, at: i 2030 skal mindst 90 procent af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse, og at i 2030 skal andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, være halveret. Endvidere skal alle unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse, have ret til at få en uddannelsesplan og skal - gennem en opsøgende og opfølgende indsats - tilbydes vejledning om mulighederne for at øge deres formelle kompetencer på kort og på længere sigt. De økonomiske konsekvenser af reformen forventes først kendt i 2018, og arbejdet med at forberede implementeringen vil være en betydelig opgave i 2018.

I forhold til unge med behov for anbringelse er strategien at anvende netværksplejefamilier, hvor det er muligt, og dermed færre plejefamilier og eksterne bo- og opholdssteder. Hvor det ud fra en såvel faglig som økonomisk vurdering er hensigtsmæssigt anvendes egne studieboliger, f.eks. udslusningsboligerne til unge i Åvang og lejlighederne på Hesseløvej som alternativ til eksterne anbringelser, og dermed mindre indgribende foranstaltninger. Det bemærkes, at der fortsat i Holbæk Kommune er mangel på almindelige billige boliger til unge tæt på uddannelsessteder, og at flere sådanne boliger ville kunne hjælpe flere unge til at gennemføre deres uddannelse.

I budget 2017 vedtog man ikke at pris- og lønfremskrive på tjenesteydelser. Her køber vi foranstaltninger for udsatte unge. Desværre er det ikke den udvikling de private opholdssteder har fulgt, tværtimod er priserne steget, og det har givet Holbæk Kommune en udfordring i 2017. Et løsningsforslag for 2018 er at fortsætte forhandlinger om priser med de private opholdssteder, da de fleste af foranstaltningerne købes hos private.

Nedenstående figur viser et forventet fald i udgifterne, som følge af budgetreduktionerne.

Figur 3 Udgifter pr. 0-17 årig (2018-priser, kr.)

Kilde i forhold til antal 0-17 årige: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Indtægter fra den centrale refusionsordning			-2,0
Opholdssteder mv. for børn og unge			17,3
Opholdssteder for børn og unge	18,9	783	14,8
Kost- og efterskoler	2,2	120	0,3
Eget værelse, kollegier mv.	6,9	218	1,5
Advokat mv.			0,1
Pulje			0,7
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge			18,6
Praktisk/pædagogisk støtte			0,2
Dagbehandling	12,9	189	2,4
Familiebehandling			1,0
Aflastning	9,3	208	1,9
Kontaktperson			4,0
Rådgivning - En Indgang			1,6
Praktikophold			0,0
Andet hjælp end rådgivning			0,1

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Økonomisk støtte til forældre			1,0
Støtte til forældreindehaver			0,5
Rådgivning			1,1
SSP			3,2
Projekt Agervang, integrationsprojekt			1,6
Plejefamilier			4,9
Plejefamilier	14,7	334	4,9
Døgninstitutioner for børn og unge			1,6
Døgnpladser til personer med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	1	1.634	1,6
Sikrede døgninstitutioner for børn og unge			7,6
Sikrede domsanbragte unge	3,5	1.364	4,8
Objektiv finansiering			2,8
I ALT			48,1

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Børn, unge og familier med særlige behov

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Særlige tilbud til børn, unge og familier	
	Børnemyndighed
	Ungeindsatsen Træffer beslutning om visitation til de enkelte foranstaltninger og tilbud efter serviceloven. Ydelserne leveres af en række leverandører, private såvel som offentlige. Aldersgruppen er fra afslutning af grundskolens 9. klasse til og med det 17 år.
	SSP som er koordinerende bindeled mellem skole, sociale myndigheder og politi.
	Transitten
	Støttekontaktperson i alderen 15 - 29 år
	Boligerne i Åvang og Hesseløvej - Ungdomsbolig med tilknyttet social vicevært

VOKSENSPECIALOMRÅDET

På voksenspecialområdet har der været lagt store budgetreduktioner ind de foregående år, men det har ikke været muligt i fuldt omfang at hente alle budgetreduktionerne. I 2018 kommer der yderligere budgetreduktioner på det specialiserede voksenområde, som stammer fra budgetaften i 2017. Der arbejdes på løsninger via udbud og forhandlinger samt fortsat implementering af de nye serviceniveauer, som blev politisk besluttet i 2017.

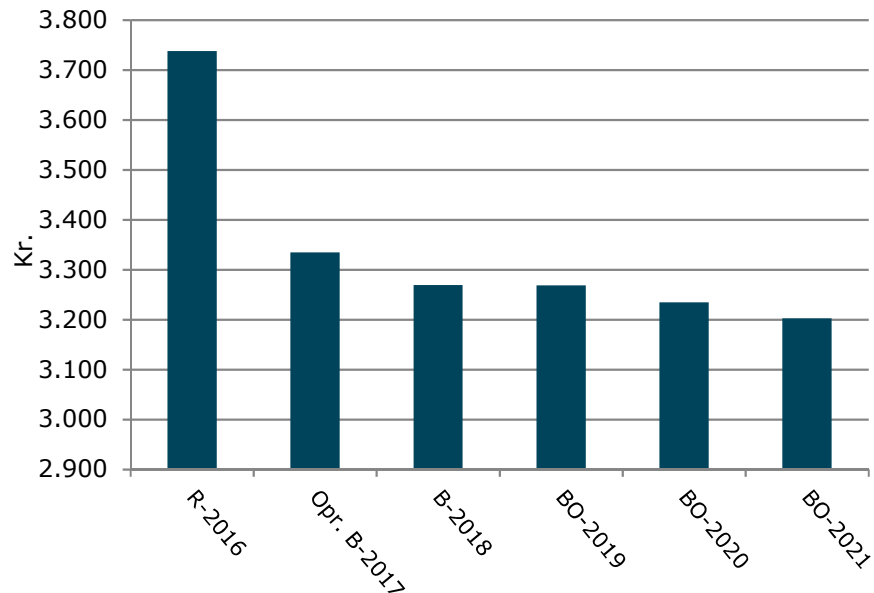
Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

Område	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Specialpædagogisk bistand til voksne	8,1	8,1	7,8	7,8	7,8	7,8
Ungdomsuddannelser for unge med særlige behov	21,2	21,8	20,0	20,0	20,0	20,0
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Opholdssteder (efterværn 18-23årige)	12,9	8,7	6,2	6,2	6,2	6,2
Forebyggende foranstaltninger (efterværn 18-23årige)	5,2	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Plejefamilier (efterværn 18-23årige)	2,6	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Døgninstitutioner (efterværn 18-23årige)	0,9	2,0	0,3	0,3	0,3	0,3
Forebyggende foranstaltning - støtte til voksne med specialbehov	25,5	12,4	16,9	17,9	17,9	17,9
Rådgivere og rådgivningsinstitutioner	1,1	1,1	0,6	0,6	0,6	0,6
Botilbud for personer med særlige sociale problemer	5,9	7,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Alkoholbehandling	7,5	7,1	6,7	6,7	6,7	6,7
Behandling af stofmisbrugere	9,9	9,9	10,1	10,1	10,1	10,1
Midlertidige botilbud	30,3	24,3	28,3	29,2	29,2	29,2
Kontaktperson- og ledsagerordning	3,6	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Beskyttet beskæftigelse	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktivitets- og samværstilbud	6,6	6,5	6,3	6,3	6,3	6,3
Boligyldelse til pensionister	32,6	32,7	34,0	34,0	34,0	34,0
Boligsikring	30,7	31,8	30,7	30,7	30,7	30,7
Øvrige sociale formål	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
I alt	204,8	186,0	184,6	186,6	186,6	186,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur viser det forventede fald i udgifterne som følge af budgetreduktionerne.

Figur 4 Udgifter pr. 18-årig – 64 årige (2018-priser, kr.)

Kilde i forhold til 18-64 årige: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Udvikling på området

Der er et stigende udgiftspres på foranstaltninger til de unge 18-29årige, og det giver udfordringer med at holde budgettet inden for det nuværende serviceniveau. Antallet af borgere og gennemsnitspriserne på foranstaltninger ikke er faldet til det forventede niveau. Der arbejdes på at nedbringe udfordringen. De konkrete handlinger er: Forhandling af priser samt anvendelse af støtte i eget hjem fremfor anbringelse på midlertidige botilbud.

Der har været en stigning i antallet af elever, der er visiteret til Særlig Tilrettelagt Uddannelse (STU). Den nye Forberedende Grunduddannelse vil formentlig også få indflydelse på hvem der hører til i de enkelte tilbud fremadrettet. Der arbejdes på en fortsat stram visitering til STU for at nedbringe udgifterne til området.

For de unge mellem 18-29 år er der fokus på ungdomsuddannelse, og en social handleplan som bliver fulgt af en opdateret uddannelsesplan. Strategien for unge med særlige behov er fortsat at sammensætte individuelle tilbud, der både hjælper borgeren i uddannelse og samtidig er billigere. Vi fokuserer f.eks. på at flytte borgere til ungeboliger med støtte i stedet for at bruge opholdssteder, tilbyde gruppeforløb i stedet for individuel mentor, minimere efterværn samt kontinuerligt at forhandle priser, vederlag mv.

Igen i år vil der være en takstreduktion på Center for Specialundervisning (CSU). Reduktionen betyder lavere udgifter til foranstaltninger efter Serviceloven og lov om Særligt Tilrettelagt Uddannelse for unge, samt en omlægning og effektivisering af aktiviteter på de takstfinansierede områder.

For målgruppen over 30 år er der fokus på fremme mulighederne for at den enkelte kan mestre sit eget liv, fx gennem mentorordninger, for at kunne bidrage på arbejdsmarkedet og dermed reducere udgifterne til understøttende sociale foranstaltninger såsom socialpædagogisk støtte og midlertidige botilbud.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter, som er blevet fordelt på de to kerneopgaver Uddannelse til Alle og Alle kan bidrage.

Tabel 5b Pris x mængde

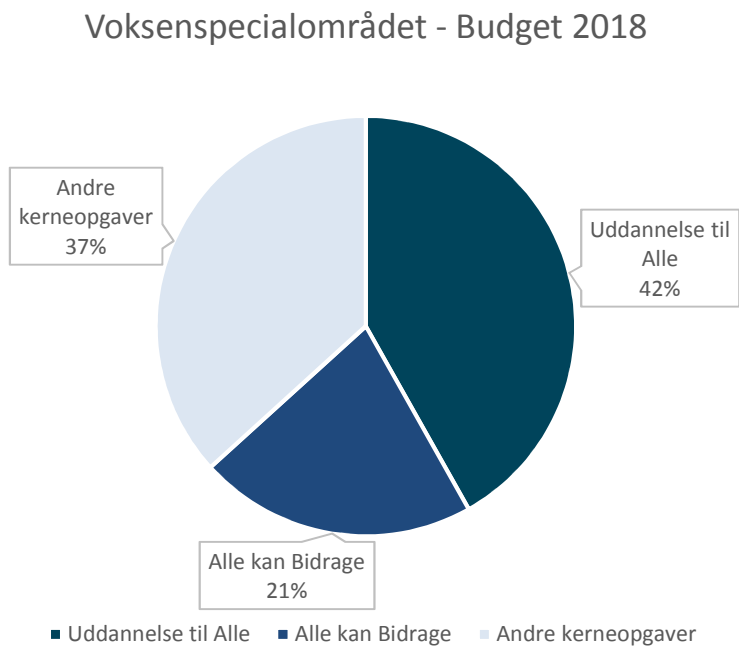
Aktivitet	Mængde (helårs pers.)	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Specialpædagogisk bistand til voksne			7,8
Ungdomsuddannelse for unge m. særlige behov			20,0
Særlig tilrettelagt uddannelse	79,9	250	20,0
CSU - Center for specialundervisning			0,0
Indtægter fra den centrale refusionsordning			-0,2
Efterværn			16,9
Støtte med socialpædagogisk sigte			16,9
UAUN Tilbud, døgn/månedsafregning	44,3	169	7,5
UAUN Tilbud, timeafregning	24,1	83	2,0
AKBI Tilbud, døgn/månedsafregning	24,4	244	6,0
AKBI Tilbud, timeafregning	14,0	105	1,5
Rådgivning - En indgang			0,6
Botilbud for personer med særlige sociale problemer			5,9
Alkoholbehandling			6,7
Behandling af stofmisbrugere			10,1
Midlertidige botilbud			28,3
UAUN Tilbud eks. Særlig dyre sager	38,2	580	22,1
UAUN Særlig dyre midlertidige botilbud	1	1.555	1,6
AKBI Tilbud eks. Særlig dyre sager	6,0	762	4,6
Kontaktpersoner- og ledsagerordninger			0,0
Beskyttet beskæftigelse			0,0
Aktivitets- og samværstilbud			6,3
Boligydelse			34,0
Boligsikring			30,7
Frivilligt socialt arbejde			0,5
I alt			184,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Voksenspecialområdet

Opgaver med voksne med særlige behov er for udvalget "Uddannelse og Job" fordelt mellem kerneopgaverne Uddannelse til Alle unge (grøn) og Alle kan bidrage (blå) og derudover har Kultur/Borgerservice samt Center for Ejendomme (lys blå) også en delmængde af budgettet. Figur 5 illustrerer fordelingen af budgettet.

Figur 5 Fordeling af budget 2018 på kerneopgaver

Kilde: Holbæk Kommune – Prisme 26-06-2017

Udvalget "Uddannelse og Job" har opgaver, som vedrører voksne med særlige behov. Nedenstående liste viser i hovedtræk de ydelser/hjælp, som tilbydes:

- Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)
- Specialpædagogisk bistand til voksne
- Efterværn for de 18-23-årige
- Botilbud for personer med særlige sociale problemer
- Behandling af misbrug – stof og alkohol
- Forsorgsindsats og ophold på kvindekrisecentre
- Boligydelse til pensionister og boligsikring
- Frivillighed på det sociale område

Området er blandt andet reguleret af Serviceloven. Det betyder, at borgeren har krav på bestemte ydelser/hjælp, som kommunen kan fastsætte bl.a. ud fra et individuelt skøn over borgerens behov.

Tabel 5c viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud og giver en kort beskrivelse af, hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Myndighed	
Bevilger foranstaltninger efter serviceloven, sundhedsloven og lov om voksenspecialundervisning	
	Uddannelse til alle unge - Ungeindsatsen
	Hjælp til særligt udsatte mellem 18-29 år med uddannelsespotentialer
	Alle kan bidrage
	Hjælp til socialt udsatte mellem 30-64 år med arbejdsmarkedspotentialer

Hoved- og underområder og tilbud	
	<p>Kultur/borgerservice Boligsikring og boligydelse som administreres af ATP, og hvor kommunerne er med til at finansiere udgifterne</p>
Udfører	
Udbyder og driver tilbud	
	<p>Uddannelse til alle unge</p>
	<p>Center for specialundervisning (CSU) CSU tilbyder specialundervisning og andre specialpædagogiske ydelser til unge og voksne Herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationscenter: tale, hjerneskade, informations- og kommunikationsteknologi, samt læseteknisk undervisning • Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU) • Fritidsklub – socialpædagogisk tilbud • Bo-afdeling/Studiegården – borgere kan leje et værelse med bo-træning, støtte mv. • Mentorordning
	<p>Alle kan bidrage</p>
	<p>Job- og socialrehabilitering Indsatser til socialt udsatte borgere i alderen 30–64 år, dog ikke når borgeren er på efterløn eller førtidspension De primære tilbud er følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støttekontaktperson • Værestedstilbud (Multihuset) • Beskyttet beskæftigelse (Jobbasen) til borgere, der er psykisk eller fysisk udviklingshæmmede (førtidspensionister)
	<p>Misbrug og forsorgsindsats Hjælper borgere med misbrugsproblemer i behandling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsrådgivning samt ambulant behandling og dagtilbud • Sofiehuset – behandling mod afhængighed af alkohol og stoffer • Forsorghjem (Karlsvognen), modtager hjemløse, der selv henvender sig, uanset kommunalt tilhørsforhold

UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE

Der forventes en stigning i udgifterne på uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Stigningen bunder i udarbejdelsen af et realistisk budgetforslag baseret på Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn fra maj 2017 for udviklingen i antallet af borgere på offentlig forsørgelse fra 2016 til 2018.

I budgettet er der samtidig indlagt en ambition om, at Holbæk Kommune inden for alle forsørgelsesområder skal ligge blandt den bedste tredjedel af sammenlignelige kommuner (klyngekommuner) inden for 3 år.

Det forventes, at Holbæk Kommune kan indfri disse ambitioner gennem en mere differentieret uddannelses- og beskæftigelsesindsats afhængig af varigheden af borgernes ledighedsforløb (refusionstrappen) og en mere målrettet opfølgning på resultaterne gennem ugentlig opfølgning på afdelings- og medarbejderniveau.

For kerneopgaven "Uddannelse til alle unge" er der i budgettet indarbejdet væsentlige reduktioner til beskæftigelses- og uddannelsesindsatsen for de 18-29-årige uden uddannelse. Denne gruppe borgere skal først og fremmest klædes på til at kunne påbegynde og fuldføre en kompetencegivende uddannelse, og det kræver for mange borgere en ressourcekrævende indsats. Ifølge STAR's seneste opgørelse er Holbæk den 3. bedste kommune i klyngen til at få unge i uddannelse – og den 14. bedste i hele landet. Dette

resultat skyldes bl.a. investeringer i Ungeguide og karrierestart. Aktiviteter, der ikke kan videreføres i nuværende form med budget 2018.

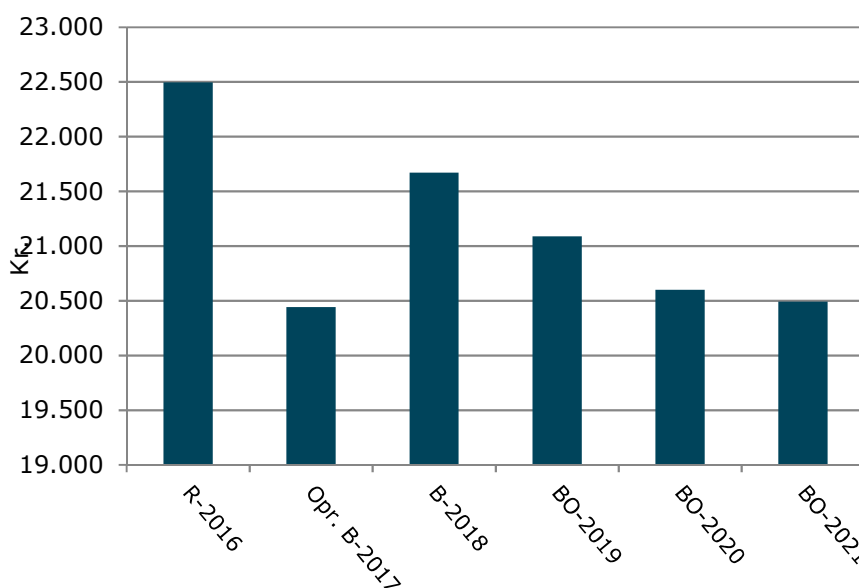
Tabel 6a viser udgifterne fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Ungdommens Uddannelsesvejledning	9,3	8,9	8,1	8,2	8,2	8,2
Produktionsskoler	6,0	7,0	6,5	6,5	6,5	6,5
Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	1,6	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Kommunale tilskud til statsligt	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Integrationsprogram	-3,0	-4,3	19,3	19,3	19,3	19,3
Kontanthjælp til udlændinge omfattet	26,8	27,9	22,7	22,7	22,7	22,7
Førtidspension tilkendt efter 1. juli	31,3	35,1	58,7	68,4	78,1	87,8
Personlige tillæg m.v.	7,6	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9
Førtidspension tilkendt før 1. juli	267,1	245,5	226,9	211,6	196,3	186,6
Sygedagpenge	103,7	83,6	97,0	97,0	97,0	97,0
Sociale formål	2,9	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4
Kontant- og uddannelseshjælp	180,7	163,8	166,0	158,9	152,9	152,9
Kontanthjælp vedrørende visse grupper	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Afløb og tilbagebetalinger mv.	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dagpenge til forsikrede ledige	104,8	90,1	99,3	99,3	99,3	99,3
Midlertidig arbejdsmarkedsydelsesordning	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Revalidering	12,1	11,4	7,6	5,5	5,5	5,5
Fleksjob	62,2	51,6	79,8	79,8	79,8	79,8
Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	54,2	60,8	63,9	63,9	63,9	63,9
Ledighedsydelse	38,4	39,5	32,3	28,0	23,6	23,6
Driftsudgifter til den kommunale indsats	40,3	36,9	30,8	30,1	29,8	29,8
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	6,2	6,7	6,9	6,9	6,9	6,9
Løn til forsikrede ledige og personer	1,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Seniorjob for personer over 55 år	5,0	7,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Beskæftigelsesordninger	3,3	4,1	5,0	5,0	5,0	5,0
I ALT	968,5	890,9	950,3	930,6	914,2	914,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur viser udgifterne i kr. pr. indbygger for de 16-64 årige.

Figur 6 Udgifter pr. 18-64 årig (2018-priser, kr.)

Kilde i forhold til antal 18-64årige: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Udviklingen på området

Ny Forberedende Grunduddannelse

Et bredt flertal af Folketingets partier indgik i oktober 2017 "Aftale om bedre veje til uddannelse og job". Aftalen betyder blandt andet, at der etableres en helt ny Forberedende Grunduddannelse fra august 2019, som erstatter en række af de nuværende forberedende tilbud. Det drejer sig om produktionsskoletilbud, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, som integreres i den nye uddannelse. Derudover drejer det sig om almen voksenuddannelse, ordblindeundervisning for voksne samt forberedende voksenundervisning, som ligeledes integreres i den nye uddannelse for de unge i målgruppen. EN FGU kan vare op til to år og skal gøre unge under 25 år klar til fagligt, personligt og socialt at gennemføre enten en erhvervsuddannelse eller en anden ungdomsuddannelse eller få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet. FGU'en forankres i statsligt selvejende institutioner, hvor kommunerne bidrager til finansieringen. Aftalen stiller endvidere nye krav til den kommunale ungeindsats, herunder krav om at alle unge med behov skal have én kontaktperson som kan følge den unge allerede fra 8. klasse, ligesom aftalen stiller nye krav til virksomhedsindsatser for unge og giver nye muligheder for hvordan uddannelsesvejledningsopgaver (opgaver under Ungdommens Uddannelsesvejledning) organiseres. De samlede økonomiske konsekvenser for kommunen af den nye aftale kendes først i 2018.

A-dagpenge

Der forventes et fortsat fald i antallet af forsikrede ledige. Herudover forventer kerneområdet et fald i antallet af langtidsledige gennem en forstærket indsats for denne målgruppe.

Kontanthjælp og uddannelseshjælp

Der forventes et mindre fald i antallet af jobparate kontanthjælpsmodtagere bl.a. gennem en skærpet rådighedsafprøvning ved hjælp af nytteindsats og styrket personlig jobformidling. Derudover forventer kerneområdet, at antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere kan nedbringes gennem en målretning af en del af virksomhedsindsatsen i forhold til personlig jobformidling. Der forventes ligeledes

et fald på Uddannelseshjælp, hvor der de kommende år særligt arbejdes på at få reduceret varigheden på ydelsen ved at gøre de unge hurtigere klar til at starte uddannelse og en fortsat indsats for at minimere frafaldet, gennem samarbejde med ungdomsuddannelserne i regi af den fælles Elevtjeneste.

Ressourceforløb og jobafklaringsforløb

Der forventes en fortsat stigende tilgang til jobafklaringsforløb, men også at afgang af ressourceforløb vil begynde at tage til. Det forventes, at varigheden på ressourceforløb for borgere under 30 år kan reduceres via kortere varighed, og dermed reducere antallet af helårspersoner allerede i 2018.

Revalidering

Forslaget forudsætter en fortsat begrænset tilgang til ordningen. De lediges behov for opkvalificering efter arbejdsmarkedets behov skal i så fald ske gennem andre ordninger.

Sygedagpenge

Kerneområdet forventer et fald i antallet af sygedagpengemodtagere som følge af skærpet fokus på, om målgruppen reelt er uarbejdsdygtig pga. sygdom.

Førtidspension

Der forventes et fald i antallet af førtidspensionister. Faldet skyldes primært en naturlig afgang fra ordningen pga. alder, men også en forudsætning om en mindre tilgang til ordningen end tidligere. For at nå ambitionen om at ligge blandt den bedste tredjedel af sammenlignelige kommuner skal tilgangen til ordningen nedringes fra 130 forløb til årligt 100 forløb.

Integrationsydelse

Der forventes et fald i antallet af modtagere af integrationsydelse som følge af, at færre flygtninge visiteres til kommunerne og et skærpet beskæftigelsesfokus i indsatsen.

Ledighedsydelse og fleksjob

Kerneområdet forventer et mindre fald i antallet af modtagere af ledighedsydelse, hvis den virksomhedsrettede indsats for målgruppen styrkes med fokus på personlig jobformidling. Budgetforslaget forudsætter dog også, at der visiteres færre til ordningen end tidligere. Faldet modsvares af en øget tilgang til fleksjobordningen.

Beskæftigelsesindsatsen

Der forventes færre udgifter til aktivering i form af mentorbistand og vejlednings- og opkvalificeringsforløb som følge af en forventning om færre modtagere af offentlig forsørgelse. Niveauet pr. helårsperson fastholdes dog alt andet lige i forhold til niveauet for 2016. Beskæftigelsesindsatsen på uddannelseshjælp reduceres væsentlig, varigheden på forløb skal nedbringes og antallet af beskæftigelsestilbud reduceres. Det forventes, at man kan reducere antallet på forsørgelse yderligere med færre ressourcer.

Herudover forventes der færre udgifter til seniorjob-ordningen som følge af en mindre tilgang.

Integrationsindsatsen

Nettoudgifterne til integrationsindsatsen forventes at stige som følge af ny lovgivning som indebærer, at grundtilskuddet fremover omfattes af bloktilskuddet, og at statens refusion af udgifterne til danskuddannelse reduceres.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 6b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Sundhedsprojekt			0,7
Ungdommens Uddannelsesvejledning			7,3
Produktionsskoler			6,5
1½ Grundtilskud			0,3
Ordinære elever under 18 år	32,4	34,0	1,1
Ordinære elever over 18 år	90,2	60,0	5,4
Indtægter, andre kommuner			-0,3
EGU			2,1
Skoleydelse under 18 år	1,0	27,0	0,0
Skoleydelse over 18 år	30,0	59,0	1,7
Undervisningsudgifter			0,2
Supplerende tilskud			0,3
Befordring af midlertidigt syge til ungdomsuddannelser			0,1
Introduktionsprogram (integrationsindsats)			19,2
Tolkeprogram			0,1
Kontanthjælp/integrationsydelse - omfattet af integrationslovgivningen			22,7
Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014			58,7
Personlige tillæg			7,9
Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014			226,9
Sygedagpenge	865,0	112,2	97,0
0 – 4 uger nettoudgift	114,9	35,5	4,1
5 – 26 uger nettoudgift	300,6	106,6	32,1
27 – 52 uger nettoudgift	168,7	124,4	21,0
Over 52 uger nettoudgift	280,8	142,2	39,9
Sociale formål			2,4
Kontanthjælp og uddannelseshjælp	1.604,4	103,4	166,0
Kontanthjælp	1.156,0	117,0	135,3
0 – 4 uger nettoudgift	9,2	29,9	0,3
5 – 26 uger nettoudgift	44,8	89,7	4,0
27 – 52 uger nettoudgift	52,8	104,6	5,5
Over 52 uger nettoudgift	1049,2	119,6	125,4
Uddannelseshjælp	448,4	68,5	30,7
0 – 4 uger nettoudgift	69,4	15,8	1,1
5 – 26 uger nettoudgift	98,1	54,0	5,3
27 – 52 uger nettoudgift	96,9	72,2	7,0
Over 52 uger nettoudgift	184,0	94,1	17,3
Hjælp til uledsagede flygtningebørn			-0,1
Medfinansiering af A-dagpenge	771,0	128,8	99,3
0 – 4 uger nettoudgift	64,9	39,4	2,6
5 – 26 uger nettoudgift	267,3	118,2	31,6
27 – 52 uger nettoudgift	204,0	137,9	28,1
Over 52 uger nettoudgift	234,8	157,6	37,0

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Revalidering	44,0	173,1	7,6
0 – 4 uger nettoudgift	0,0	0,0	0,0
5 – 26 uger nettoudgift	0,0	0,0	0,0
27 – 52 uger nettoudgift	0,0	0,0	0,0
Over 52 uger nettoudgift	44,0	173,1	7,6
Fleksjob	850,0	93,9	79,8
Nyt refusionssystem	545,0	113,8	62,0
Gammelt refusionssystem	305,0	58,4	17,8
Ressourceforløb	276,0	121,7	33,6
Under 30 år	92,0	126,7	11,7
0 – 4 uger nettoudgift	0,0	0,0	0,0
5 – 26 uger nettoudgift	0,0	0,0	0,0
27 – 52 uger nettoudgift	0,0	0,0	0,0
Over 52 uger nettoudgift	92,0	126,7	11,7
Over 30 år	184,0	119,2	21,9
0 – 4 uger nettoudgift	0,5	30,1	0,0
5 – 26 uger nettoudgift	3,0	90,2	0,3
27 – 52 uger nettoudgift	3,7	105,2	0,4
Over 52 uger nettoudgift	176,7	120,2	21,2
Jobafklaringsforløb	186,0	162,9	30,3
0 – 4 uger nettoudgift	0,0	0,0	0,0
5 – 26 uger nettoudgift	1,7	124,9	0,2
27 – 52 uger nettoudgift	28,5	145,7	4,2
Over 52 uger nettoudgift	155,8	166,5	25,9
Ledighedsydelse	204,0	158,5	32,3
0 – 4 uger nettoudgift	1,2	38,9	0,0
5 – 26 uger nettoudgift	4,6	116,6	0,5
27 – 52 uger nettoudgift	1,7	136,0	0,2
Over 52 uger nettoudgift	62,3	155,5	9,7
Personer ikke omfattet af refusionsomlægningen	134,2	162,7	21,8
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	2426,0	12,7	30,8
Under 30 år	449,0	15,4	6,9
Over 30 år	1977,0	12,1	23,9
Øvrig beskæftigelsesindsats forsikrede ledige			6,9
Løntilskud forsikrede ledige ansat i løntilskud i kommunen			2,4
Seniorjob			4,6
Beskæftigelsesordninger			5,0
I ALT			950,3

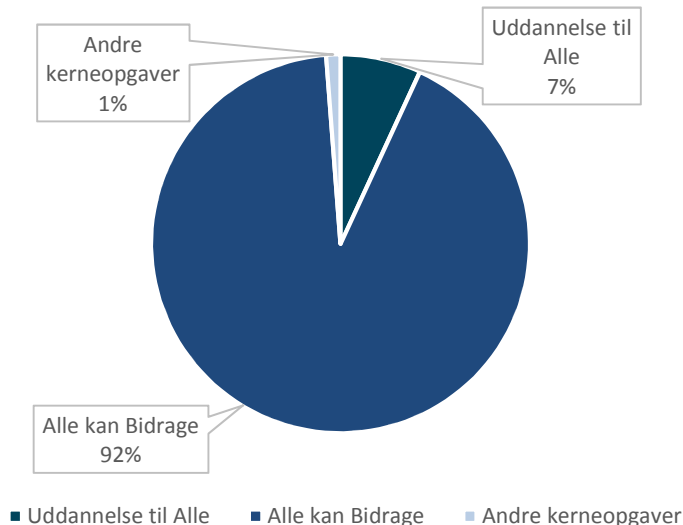
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Note: Gennemsnitspris (i 1.000 kr.) er beregnet som vægtet gennemsnit

Beskrivelse af Uddannelse og beskæftigelse

Figur 7 illustrerer fordelingen af budgettet, som er delt mellem kerneopgaverne. Tabel 6c viser organiseringen på området mellem de to kerneopgaver.

Figur 7 Fordeling af udgifter på kerneopgaver

Tabel 6c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Kerneopgaven: Alle kan bidrage	
Job og virksomhedsservice	
	I job og uddannelse Afdelingen varetager indsatsen for jobklare ledige på kontanthjælp eller a-dagpenge.
	Fra sygdom til job Afdelingen varetager indsatsen for sygemeldte på sygedagpenge og i jobafklaring.
	Integration Afdelingen varetager indsatsen for modtagere af integrationsydelse og indvandrere, herunder modtagelsen af flygtninge
	Virksomhedsservice Afdelingen varetager virksomhedskontakten, herunder jobformidling og rekruttering. Afdelingen varetager også indsatsen for ledige med begrænsninger i arbejdsevnen. (ledighedsydelse og fleksjob)
Job- og socialrehabilitering	
	Beskyttet beskæftigelse Afdelingen varetager indsatsen for borgere i beskyttet beskæftigelse og Job-Basen
	Fra plan til job Afdelingen varetager indsatsen for aktivitetsparate ledige på kontanthjælp eller i ressourceforløb
	Fra støtte til job Afdelingen udfører den understøttende sociale indsats for aktivitetsparate ledige på kontanthjælp eller i ressourceforløb
Stab og ydelsesservice	
	Ydelsesservice

Hoved- og underområder og tilbud	
	Enheden udbetaler kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge, revalideringsydelse, ledighedsydelse, enkeltydelser og befordringsgodtgørelse.
	Stab Varetager sekretariatsbetjeningen i kerneområdet, herunder økonomiopfølgning, juridisk bistand, leverandørstyring, udvalgsbetjening, resultatopfølgning og kvalitetsudvikling
Kerneopgaven: Uddannelse til alle unge	
	Ungeindsatsen Afdelingen varetager myndighedsopgaver for borgere under 30 år på uddannelseshjælp, EGU og produktionsskoler, ressourceforløb samt egne aktiverings- og mentortilbud.
	UU - Ungdommens Uddannelsesvejledning UU-Holbæk er forankret i Ungeindsatsen og varetager de lovbundne vejledningsopgaver i såvel grundskole som for unge under 25 år.

Udvalget for Klima og Miljø

Udvalget for Klima og Miljø varetager opgaver inden for tre politikområder:

- Miljø og planer
- Ejendomme
- Kommunale veje og trafik

Miljø og planer

Miljø og planer varetager opgaver inden for vandløbsområdet, miljøtilsyn, byfornyelse, naturbeskyttelse, byggesagsbehandling og lokalplaner mv.

Ejendomme

Ejendomme varetager opgaver inden for drift og vedligeholdelse af kommunale bygninger og arealer, huslejeopkrævninger mv.

Kommunale veje og trafik

Kommunale veje og trafik varetager opgaver inden for drift og vedligeholdelse af veje, vintertjeneste, kollektiv trafik og havnedrift mv.

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

Politikområde	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Miljø og planer	11,2	11,7	9,6	9,6	9,6	9,6
Ejendomme	14,1	24,2	16,3	16,3	16,3	16,3
Kommunale veje og trafik	108,8	114,2	111,5	111,5	111,3	111,3
I alt	134,1	150,1	137,4	137,4	137,2	137,2

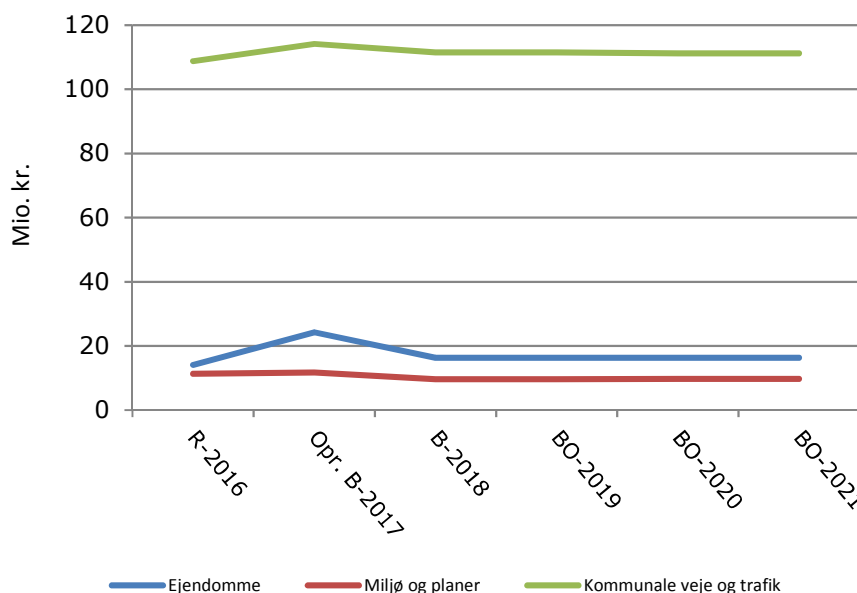
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på Udvalget for Klima og Miljø. Den blå kurve i figuren (Ejendomme) har en top i 2017, fordi budgetmidler i 2017 på 6 mio. kr. teknisk blev placeret på ejendomsdrift, men senere flyttet tilbage til anlæg.

Budget 2018 i Udvalget for Klima og Miljø er faldet med 12,7 mio. kr. set i forhold til budget 2017, hvilket kan forklares ved den tekniske placering af anlægsmidler i 2017 på 6 mio. kr., som skal lægges sammen med en reduktion i budgetrammen på 6,7 mio. kr. for 2018 og i overslagsårene.

Der er foretaget en ændring i Vej og Park, idet de ikke længere skal "sælge" deres ydelser inden for kerneområdet Vækst og Bæredygtighed. Det vil sige, at der ikke længere laves interne faktureringer, hvilket giver en effektivisering.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2018-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger der er truffet efter vedtagelse af budgetrammen for 2018, har betydet for budget 2018 og overslagsårene 2019, 2020 og 2021.

Tabel 2a Dannelse af budget

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Budgetramme	139,0	139,0	138,8	138,8
Almindelige budgetændringer				
Budgetrevision I				
Budgetrevision II				
Budgetdannelse				
Kompensation for reduceret prisfremskrivning	1,0	1,0	1,0	1,0
Omplaceringer				
Omplacering af midler til Læring og Trivsel samt Aktiv hele livet	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Landsbyfornyelse flyttes til anlæg (teknik)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Kantinemidler flyttes til ældreområdet (teknik)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Budget inklusive udfordringer	138,4	138,4	138,2	138,2
Direktionens anbefalinger				
Sum = Ramme (Efter direktionens anbefalinger)	138,4	138,4	138,2	138,2
Pris og lønfremskrivning	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Udvalgets budgetforslag	137,4	137,4	137,2	137,2

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 2b Løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Konsulent ved Miljø og planer	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Synergi mellem Vej og Park og Teknisk Service	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Havnen	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Optimering af ejendomsdrift	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Vandløbsadministration	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
I alt løsninger på budgetreduktioner fra tidligere år	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

God effekt af bl.a. personaleomlægning løser udfordringer med budgetreduktioner

Vækst og Bæredygtighed – som i store træk består af Udvalget for Klima og Miljø, samt øvrig ejendomsdrift og dele af konto 6 (politikområde Administration) – har de seneste år arbejdet koncentreret med at effektivisere og nedbringe udgifterne. Effekten af stram økonomistyring, løbende effektivisering og omlægning af arbejdsgange har betydet, at budgetterne holdes. Løsninger på udfordringer i 2018 på ca. 4,5 mio. kr. findes ved en række mindre tiltag, hvoraf enkelte kan medføre mindre serviceforringelser.

MILJØ OG PLANER

Tabel 3a er opdelt på aktivitet og viser regnskab, budget og budgetoverslag for perioden 2016 til 2021.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Byfornyelse	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
Naturforvaltningsprojekter	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Skove	0,6	0,7	0,4	0,4	0,4	0,4
Vandløbsvæsen, fælles formål	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vedligeholdelse af vandløb	5,6	5,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Fælles formål	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Jordforurening	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Bærbare batterier	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Miljøtilsyn - virksomheder	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	2,5	2,5	2,7	2,7	2,7	2,7
Fælles Formål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skadedyrsbekæmpelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diverse udgifter og indtægter	0,3	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2
Transport, fælles formål	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3
I alt	11,2	11,7	9,6	9,6	9,6	9,6

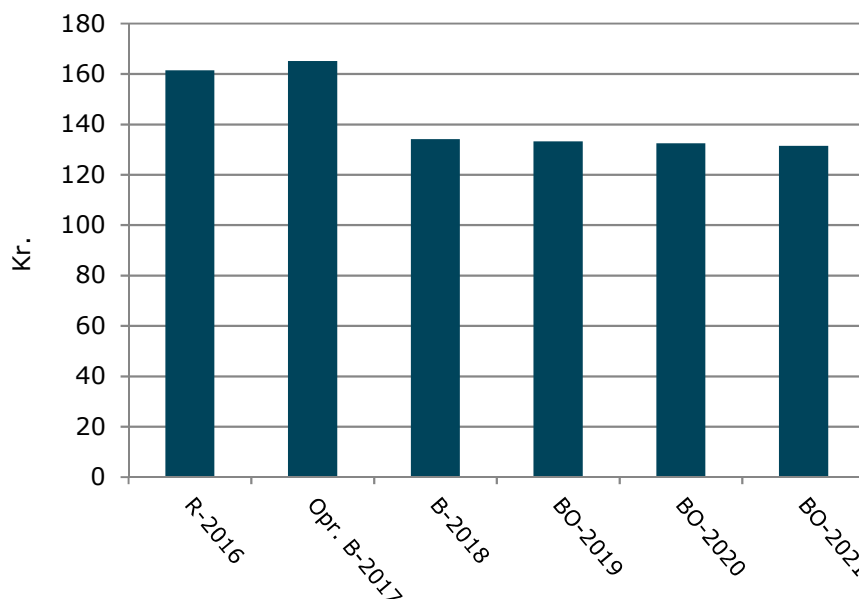
Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Af ovenstående tabel fremgår det, at der er et fald på 2,1 mio. kr. fra budget 2017 til budget 2018 og frem, hvilket primært skyldes et fald i udgifterne til vedligeholdelse af vandløb i forbindelse med hjemtagelse af denne opgave.

Øvrige ændringer skyldes primært omlægning af økonomistrukturen hos Vej og Park.

Nedenstående figur viser udgifterne pr. indbygger.

Figur 2 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Planer for fremtiden

En væsentlig opgave i de kommende år er at implementere statens vand- og naturplaner, herunder at harmonisere disse med en række sektorplaner for spildevand, vandforsyning, affald, klima, varmforsyning mv.

Dertil kommer en række sektorplaner, som skal færdiggøres/gennemføres. Blandt andet:

- Revision af spildevandsplan
- Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse samt nye indvindingstilladelser
- Udarbejdelse nye vandløbsregulativer

Gennemførelsen af sektorplanerne forventes at medføre øgede anlægsudgifter, samt i visse tilfælde øgede driftsudgifter. Derudover skal der fortsat arbejdes med at opnå kommuneplanens målsætning om en reduktion af CO₂ udslippet med 3 pct. pr. år.

Revision af spildevandsplan

Vandplanerne er vedtaget med nye krav og retningslinjer, og disse skal integreres i spildevandsplanen.

Beskrivelse af Miljø og planer

Politikområdet Miljø og planer varetager opgaver inden for følgende områder:

- Forurenende virksomheder, husdyrbrug og landzonebestemmelser
- Naturbeskyttelse, vandindvinding og grundvandsbeskyttelse
- Vedligeholdelse af vandløb og forurening generelt
- Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr
- Jordflytning og jordforurening
- Håndtering af affald
- Fysisk planlægning
- Byfornyelse
- Byggesagsbehandling

- Beredskabsopgaver, der ikke varetages af Vestsjællands Brandvæsen

Tabel 3b viser organiseringen på Miljø og Planer og de primære myndighedsopgaver, enhederne udfører.

Tabel 3b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Afdelingen for Byg (Vej og Trafik er en del af politikområde Kommunale veje og trafik) Byggesagsbehandling efter byggelovgivningen m.v. Sagsbehandling vedr. skimmelsvamp
Afdelingen for Virksomhed og Miljø Spildevandsområdet Sagsbehandling i forbindelse med vandindvinding og grundvandsbeskyttelse Vedligehold af vandløb (Myndighed)
Miljøopsagsbehandling vedr. husdyrbrug og forurenende virksomheder Sagsbehandling vedr. håndtering af affald Sagsbehandling i forbindelse med jordflytning og jordforurening
Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr Skorstensfejerområdet Vandløbsområdet (drift)
Afdelingen for Plan og Åben Land Fysisk planlægning, dvs. lokalplaner, kommuneplantillæg og kommuneplan Tværgående planer som f.eks. klimaplan og varmeplan Landzoneforvaltning, naturforvaltning og naturpleje

EJENDOMME

Tabel 4a er opdelt på aktivitet og viser regnskab, budget og budgetoverslag for perioden 2016 til 2021.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktivitet

	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Ubestemte formål	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Fælles formål	0,7	13,9	7,0	7,0	7,0	7,0
Beboelse	6,4	6,7	6,5	6,5	6,5	6,5
Andre faste ejendomme	0,3	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3
Driftssikring af boligbyggeri	1,1	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6
Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelser	0,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Specialpædagogisk bistand til voksne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Døgninstitutioner for børn og unge	0,1	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Særlige dagtilbud og særlige klubber	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§109-110)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45,97-99)	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

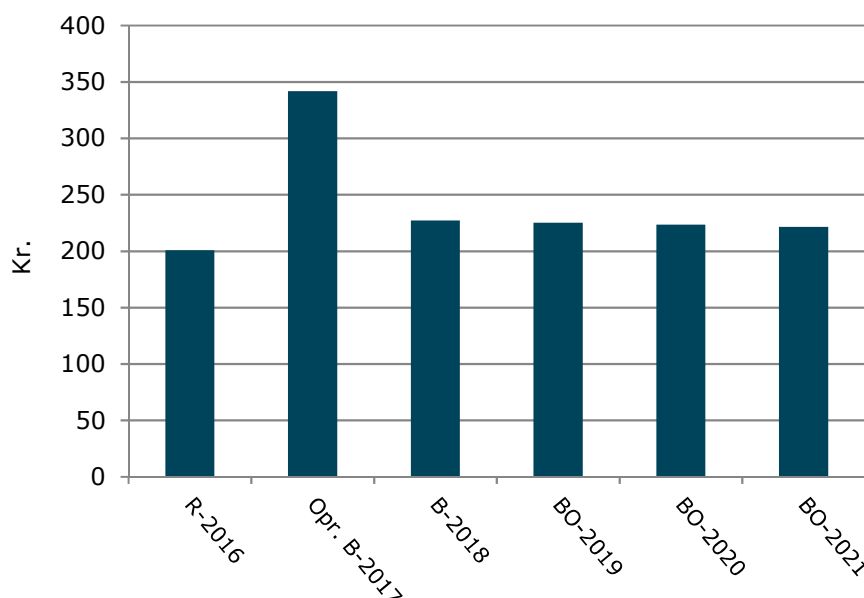
Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Administrationsbygninger	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Erhvervsservice og iværksætter	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3
Øvrigt forbrug på pol 11, fordelt på ca. 25 funktioner	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	14,1	24,2	16,3	16,3	16,3	16,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Af ovenstående tabel fremgår det, at der er sket et fald på knap 8 mio. kr. fra budget 2017 til budget 2018. De 6 mio. kr. skyldes en teknisk placering af anlægsmidler i 2017. Dertil kommer en reduktion i budgetrammen på 1,9 mio. kr. for 2018 og i overslagsårene.

Nedenstående figur viser udgifterne pr. indbygger.

Figur 3 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Fokusområder

Nedenfor ses de væsentligste fokusområder inden for Ejendomme.

Vedligeholdelsestilstand på ejendomme, arealer og pladser

Der er fokus på at udnytte de kommunale arealer og bygninger optimalt, samt at prioritere indsats og ressourcer på bygningsvedligeholdelse.

Arealoptimering

I årene 2016-19 skal kommunen reducere driftsbudgettet. I den forbindelse er arealoptimering fortsat relevant, dvs. at optimere måden vi anvender og driver kommunes arealer og bygninger. Der er opsat to mål:

1. Høj grad af bygnings- og lokaleudnyttelse

2. Effektiv ejendomsdrift (administration, drift og vedligehold)

Billigere boliger

Holbæk Kommune har fokus på at øge muligheden for at flere borgere får mulighed for at bo i kommunen, og for at udnytte kapaciteten mest hensigtsmæssigt i forhold til borgernes behov.

Beskrivelse af Ejendomme

Politikområdet Ejendomme varetager opgaver inden for følgende områder:

- Drift og vedligeholdelse af kommunale bygninger og arealer, herunder energioptimering
- Administration – herunder huslejeopkrævning – af de kommunale beboelsesejendomme og andre faste ejendomme med undtagelse af ældre- og plejeboliger

Nedenstående tabel viser organiseringen på Ejendomme og de primære drifts- og vedligeholdelsesopgaver, som enhederne udfører.

Tabel 4b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud

Afdelingen for Teknisk service

Drift af kommunens ejendomme, tekniske installationer og udearealer, samt servicering af brugerne med undtagelse af det specialiserede børne- og voksenområde

Afdelingen for Ejendomme og Risiko

Administration af ejendomme og arealer herunder forpagtning og udlejning.

Arealoptimering samt køb, salg og leje af ejendomme og arealer. Håndtering af relevante forsikringer og risikovurderinger

Afdelingen for Driftsbestiller

Håndtering af kommunens interne og eksterne leverandører i forhold til styring og administration af drifts- og vedligeholdelsesopgaver på kommunens ejendomme og arealer. Afdelingen placerer en stor del af sine bestillinger internt hos Vej og Park

Afdelingen for Kommunalt Anlæg

Styring af anlægs- og energirenoveringsprojekter

KOMMUNALE VEJE OG TRAFIK

Tabel 5a er opdelt på aktivitet og viser regnskab, budget og budgetoverslag for perioden 2016-2021.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Fælles formål	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Redningsberedskab	17,2	14,9	15,2	15,2	15,2	15,2
Fælles formål	-9,8	-0,1	21,8	21,7	21,5	21,5
Arbejder for fremmed regning	0,0	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Driftsbygninger og -pladser	2,1	2,1	1,5	1,5	1,5	1,5
Parkering	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Vejvedligeholdelse m.v.	48,0	49,8	36,8	36,8	36,8	36,8
Vintertjeneste	10,5	8,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Busdrift	34,5	32,0	29,7	29,7	29,7	29,7

Færgedrift	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
Havne	0,3	1,8	0,8	0,8	0,8	0,8
I alt	108,8	114,2	111,5	111,5	111,3	111,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

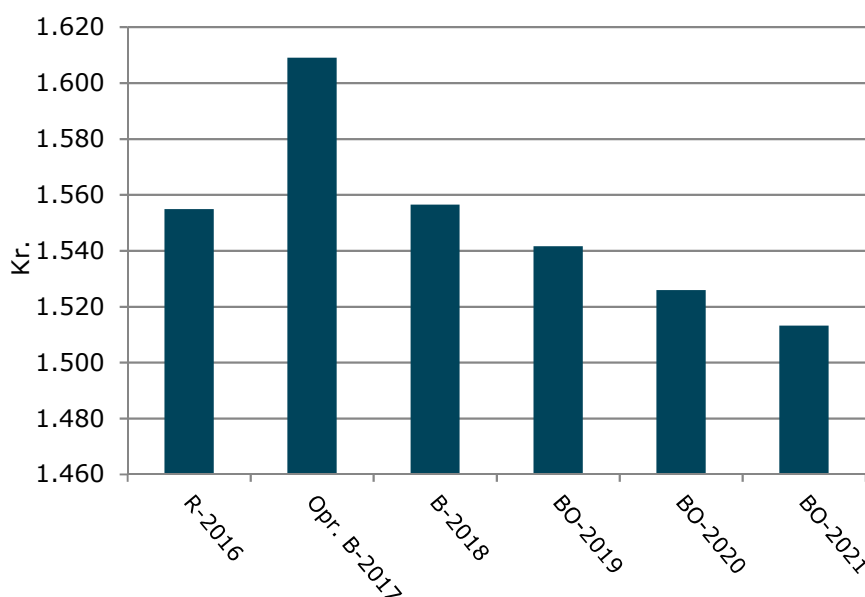
Der er sket et fald i budget 2018 på 2,7 mio. kr. set i forhold til budget 2017. Dette skyldes primært et fald i de forventede udgifter til busdrift med 2,3 mio. kr. Det forventes, at den kollektive trafik vil være 1,5 mio. kr. billigere end i budget 2017 og samtidig vil tilbagereguleringen / tilbagebetalingen for 2016 udgøre 1,5 mio. kr., hvilket er 0,8 mio. kr. mere end den regulering, som var indregnet i budget 2017. Der er bestilt samme volumen trafik som i 2017.

Som følge af et øget tilskud fra staten nedsættes de samlede takster for persontransport med Orøfærgen i 2018 med gennemsnitligt 40%. Der gives fremover gratis adgang for cykler i forbindelse med almindelig persontransport med Orøfærgen. Initiativet finansieres fuld ud ved en tilsvarende mindre nedsættelse af taksterne på befordring af personbiler.

Der arbejdes henimod en udfasning af roundup. Der er i budget 2018 ikke afsat midler specielt til dette.

Nedenstående figur viser udgifterne pr. indbygger.

Figur 4 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Fokusområder

Nedenfor er de væsentligste fokusområder oplyst.

Vedligeholdelsestilstand på veje, fortove og stier

Der er fokus på at nedbringe vedligeholdelseefterslæbet på dele af kommunens aktiviteter – veje, fortove og stier.

Redningsberedskabet

Redningsberedskabet (Holbæk Brandvæsen) blev 1. januar 2016 sammenlagt med beredskaberne i fem nabokommuner til Vestsjællands Brandvæsen (Kalundborg, Odsherred, Lejre, Slagelse, Sorø). Ved sammenlægningen har Holbæk Kommune fået øgede udgifter til redningsberedskabet, men er samtidig blevet del af et mere robust og fremtidssikret beredskab.

Kollektiv trafik

Der er fokus på en effektiv og brugervenlig organisering af kommunens kollektive trafik, inkl. Flextrafik.

Beskrivelse af Kommunale veje og trafik

Politikområdet Kommunale veje og trafik varetager opgaver inden for følgende områder:

- Drift og vedligehold af veje – herunder parkeringskontrol
- Vintertjeneste og kollektiv trafik – herunder busdrift, handicapbefordring og Orø-færgen
- Havnedrift – herunder skibsafgifter og pladsleje
- Redningsberedskabet

Nedenstående tabel viser organiseringen på Kommunale veje og trafik og de primære drifts- og anlægsopgaver, enhederne udfører.

Tabel 5b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Afdelingen for Byg, Vej og Trafik (Byg er en del af politikområdet Miljø og planer) Administration af vejlovgivning på offentlige veje og på private fællesveje. Råden over vejareal. Parkeringsservice.
Afdelingen for Vej og park Entreprenørvirksomhed, som har været i udbud på tre områder. Kontrakt med Kommunal Drift (pasning af grønne arealer, parker, idrætsanlæg og vandløb). Drift og vedligehold af vejarealer og fortove. Drift og vedligehold af Orøfærgen.
Afdelingen for Driftsbestiller Håndtering af kommunens interne og eksterne leverandører i forhold til styring og administration af drifts- og vedligeholdelsesopgaver på kommunens veje og arealer. Derudover håndteres kollektiv trafik, udbud af visiteret befordring samt flextrafik. Anlæg af veje, stier og fortove. Belysning og trafiksikkerhed. Administration af beredskabsområdet (de opgaver, som Vestsjællands Brandvæsen ikke varetager) samt den overordnede koordinering af samarbejdet mellem Holbæk Kommune og Vestsjællands Brandvæsen.

Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab

Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab varetager opgaver inden for kultur og fritid, f.eks. biblioteker, idrætsfaciliteter og grønne områder, folkeoplysningsområdet, musikskole og lystbådehavne.

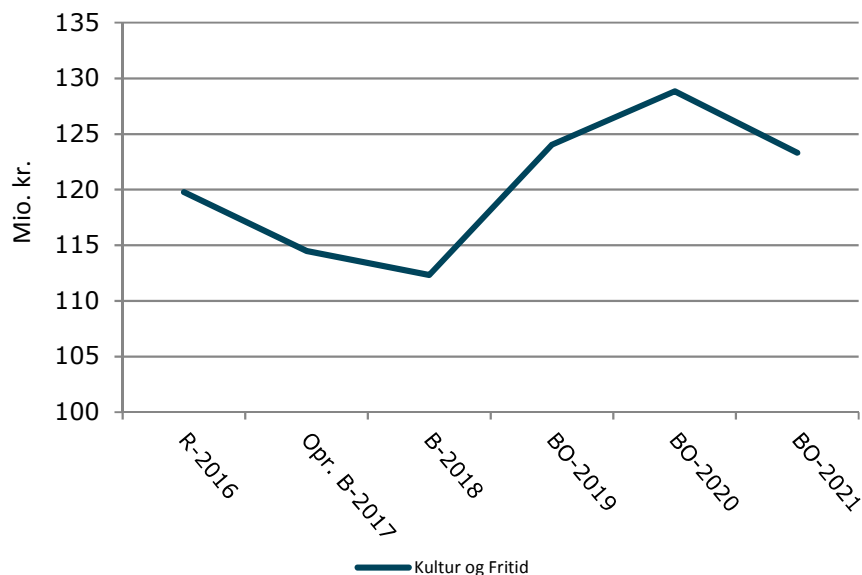
Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
15. Kultur og Fritid	119,8	114,5	112,3	124,0	128,8	123,3
I alt	119,8	114,5	112,3	124,0	128,8	123,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne. De mest markante ændringer på området skyldes, at der er indarbejdet driftsudgifter til idrætsanlæg i Holbæk by fra 2016. Budgettet for Holbæk Sportsby er midlertidigt omfordelt i 2017 og 2018, men ligger igen under Kultur, Fritid og Fællesskabs budget i 2019 og 2020. At beløbene i budgettet stiger og falder skyldes tekniske omplaceringer af f.eks. Vej og Park og Holbæk Sportsby. En Teaterfestival i 2020 på godt 5 mio. kr. er illustreret ved en top i 2020.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2018-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger der er truffet efter vedtagelse af budgetrammen for 2018, har betydet for budget 2018 og overslagsårene 2019, 2020 og 2021.

Tabel 2a Dannelse af budget

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Budgetramme	113,2	123,5	128,6	128,6
Almindelige budgetændringer				
Budgetrevision I				
Budgetrevision II				
Budgetdannelse				
Omplaceringer				
Omplacering af midler til Læring og Trivsel samt Aktiv hele livet	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Omplaceringer videreført fra 2017	0,3	0,4	0,4	0,4
Teaterfestival slut i 2021				-5,4
SKVULP i Pinsen		1,5	1,3	1,1
Reduktion på fritidstilbud, som supplerer børneområdet (Viften)	0,2	0,2	0,2	0,2
Budget inklusive udfordringer	113,4	125,3	130,2	124,6
Pris og lønfremskrivning	-1,1	-1,3	-1,4	-1,3
Udvalgets budgetforslag	112,3	124,0	128,8	123,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 2b Løsninger på budgetreduktioner, som stammer fra dannelse af budgetrammen i 2018

	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----			
Løsninger som forelagt udvalget				
Optimering af kontrakter	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Reduktion af fritidstilbud, som supplerer børneområdet (Viften)	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Rammebesparelse på politiske puljer	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Regulering af lokaleleje - privatskoler	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Reduktion på aftenskoleområdet	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Reduktion på biblioteksområdet	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
I alt løsninger på indarbejdede budgetreduktioner	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

KULTUR OG FRITID

Tabel 3a er opdelt på aktiviteter og viser regnskab, budget og budgetoverslag for perioden 2016 til 2021.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

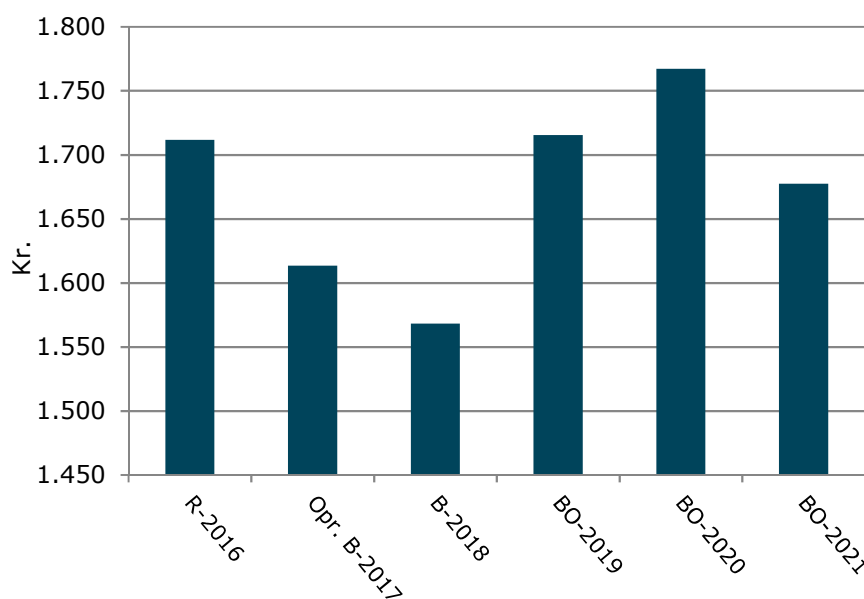
	R 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	----- i 2018-priser, mio. kr. -----					
Grønne områder og naturpladser	5,8	5,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Stadion og idrætsanlæg	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Andre fritidsfaciliteter	1,4	1,4	1,2	1,2	1,2	1,2
Vej og Park	0,0	0,0	9,0	9,0	9,0	9,0

Lystbådehavne m.v.	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Idrætsfaciliteter for børn og unge	32,2	25,4	24,0	33,9	33,9	33,9
Folkebiblioteker	27,1	29,1	27,0	27,0	27,0	27,0
Museer	8,8	8,9	7,9	7,9	7,9	7,9
Teatre	5,2	5,6	5,6	5,9	10,9	5,6
Musikarrangementer	8,6	7,9	7,5	7,5	7,5	7,5
Andre kulturelle opgaver	17,4	14,7	14,0	15,5	15,3	15,1
Fælles formål	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Folkeoplysende voksenundervisning	3,7	3,7	3,8	3,8	3,7	3,7
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	5,1	6,2	6,3	6,3	6,3	6,3
Lokaletilskud	3,0	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Ungdomsskolevirksomhed	0,0	0,9	0,4	0,4	0,4	0,4
I alt	119,8	114,5	112,3	124,0	128,8	123,3

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur viser udgifterne pr. indbygger.

Figur 2 Udgifter pr. indbygger (2018-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Fundraising

Holbæk Kommune anvender færre udgifter pr. indbygger sammenlignet med øvrige kommuner i landet. Kultur og Fritid arbejder derfor på at fundraise midler til projekter f.eks. Brorfelde Observatorium, Værftet, kunstprojekter, Kunstbro, kunstgræsbaner, kystlivscenter på havnen mm.

Tabel 4 Fundraising

	2014	2015	2016	2017*
Fundraising af midler til projekter				
Fundraising af midler til projekter	5,4	2,3	6,8	1,7
I alt	5,4	2,3	6,8	1,7

* Opgjort pr. 20. juni 2017

Den øgede konkurrence mellem kommunerne bevirker, at der er øget fokus på planlægning og udførelse af events. Såvel de helt store, såsom Holbæk i Pinsen, som mindre events der kommer til løbende, f.eks. TV Øst – Kend din region mm.

Beskrivelse af Kultur og fritid

Politikområdet Kultur og fritid dækker følgende aktiviteter:

- Fritidsfaciliteter
- Folkebibliotek / biblioteksvæsen
- Museum
- Kulturskole
- Andre kulturelle opgaver (herunder uddannelse, dannelse og formidling)
- Folkeoplysning
- Brorfelde Observatorium
- Idrætsanlæg og haller
- Teater og kunst
- Kultur- og forsamlingshuse
- Grønne arealer herunder parker, kolonihaver og fortidsminder
- Naturpleje og naturvejledning
- Lystbådehavne

20 idrætshaller, 19 idrætsanlæg samt Fælledens baner, ni tennisanlæg, to svømmehaller og ét friluftsbad, Musikhuset Elværket og Kulturkasernen modtager kommunalt driftstilskud.

Herudover gives der tilskud til Andelslandsbyen Nyvang, de to egnsteatre Holbæk Teater og Teatret Fairplay (herunder Holbæk Dramacollege), samt til aktiviteter i regi af foreningen Sidesporet (Skøjtebane, Tyrkisk bad, Blå flag, musikklub m.v.), samt en række øvrige foreninger. Hertil kommer drift og vedligeholdelse af kommunens parker, grønne områder, strande og skove mv.

Biblioteksområdet er organiseret med et hovedbibliotek og tre filialer, samt Stadsarkiv/lokalhistoriske arkiver. Biblioteket er den eneste lovpligtige kulturinstitution i kommunen og har til formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed.

Holbæk Museum er fusioneret med de øvrige statsanerkendte kulturhistoriske museer i seks kommuner og er en selvejende institution – Museum Vestsjælland, der delvist drives på grundlag af kommunale tilskud. Et statsanerkendt museum skal foretage indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

Der er en kulturskole i Holbæk Kommune med brugerbestyrelse. Det samme gør sig gældende for Kulturkasernen, som nu er en del af kulturskolen. Andre kulturelle opgaver omfatter deltagelse i Kulturregion Midt- og Vestsjælland (kulturaftalen), kulturelle aktiviteter, de frie kulturmidler og børneteater. Der arbejdes også tæt sammen med Holbæk Erhvervsforum omkring udvikling af turisme – bl.a. gennem koordinering og en stigende professionalisering af eventhåndtering.

Brorfelde Observatorium er kulturområdets yngste organisation, og arbejder med formidling og oplevelser inden for natur og naturvidenskaber. Folkeoplysningsområdet omfatter 16 aftenskoler og ca. 450 foreninger.

Tabel 3b viser organiseringen på politikområdet, samt de opgaver enhederne udfører.

Tabel 3b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder	
Kultur- og Fritidssekretariatet	
Varetager administration og udvikling af kultur- og fritidsområdet (læring og dannelse, understøttelse af kultur- og fritidstilbud og events til kommunens borgere, brugere, turister og erhvervsliv/detailhandel). Administrationen – herunder udbetaling af tilskud – for følgende sports- og fritidstilbud er også placeret i Kultur- og Fritidssekretariatet:	
	10 kommunale idrætshaller
	10 selvejende idrætshaller (modtager tilskud)
	19 idrætsanlæg samt Fælledens baner
	9 tennisanlæg
	2 svømmehaller – hvoraf 1 er selvejende og modtager tilskud, og 1 friluftsbad
Biblioteket	
Har til formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed, såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder internet og multimedier.	
	Holbæk Bibliotek
	Jyderup Bibliotek
	Svinninge Bibliotek
	Tølløse Bibliotek
	Stadsarkiv/lokalhistoriske arkiver
Kulturskolen	
Tilbyder undervisning i musik og billedkunst. Kulturskolen har til formål at udvikle og fremme elevernes musikalske og billedkunstneriske evner og kundskaber gennem sine undervisningstilbud samt at virke til fremme af det lokale musik- og billedkunstmiljø.	
Kulturkasernen	
Skaber de fysiske rammer med henblik på, at mange foreninger kan udvikle og arbejde med deres interesser (billedkunst, musik, teater, madklubber m.v.).	
Brorfelde Observatorium	
Brorfeldes opgaver er at involvere og skabe interesse for den nære natur, det uendelige rum og for de videnskaber, der søger at forklare, hvordan verden hænger sammen. Med utraditionelle og nytænkende formidlingsmetoder vil Brorfelde udfordre alle sanser hos mennesker i alle aldre. Målet er at skabe læring gennem oplevelser, inspiration og engagement.	

Læsevejledning til totaloversigten og budgettet

Nedenfor giver vi en gennemgang af totaloversigten og budgettet.

Ønsker du at læse mere om baggrunden for totaloversigten, kan du gå ind på Økonomi- og indenrigsministeriets (ØIM) hjemmeside og læse "*Budget- og regnskabssystemet for kommuner*": <http://budregn.oim.dk/budget-og-regnskabssystem-for-kommuner.aspx>.

TOTALOVERSIGTEN

En totaloversigt giver et overordnet sammendrag af kommunens økonomi. Den giver et overblik over kommunens indtægter og udgifter, og viser om kommunen har over- eller underskud. Principielt skal udgifter være lig med indtægter. Et eventuelt over- eller underskud betyder, at kommunen enten lægger penge i kassen eller trækker penge op af kassen.

Indtægter står med minus (÷) og udgifter med plus (+). Det betyder, at hvis "resultat i alt" står med plus, har kommunen underskud, og trækker penge op af kassen. Omvendt, står "resultat i alt" med minus, har kommunen overskud, og lægger penge i kassen.

Principskitse over totaloversigten

	Emne
1	÷ Indtægter
2	+ Driftsudgifter
3	+ Renter
4=1+2+3	= Resultat af primære drift
5	+ Anlægsudgifter
6	+ Forsyning
7	+ Pris- og lønfremskrivning (PL)
8=4+5+6+7	= Resultat
9	+ Finansiering
	÷ Optagelse af lån
	+ Afdrag på lån
	+ Finansforskydninger
10=8+9	= Resultat i alt (over-(÷)/underskud(+))
11=÷10	= Ændring af kassebeholdning (forøgelse(+)/forbrug(÷))

Beskrivelse af totaloversigten følger nummereringen i den venstre kolonne i tabellen ovenfor.

Indtægter

Indtægter består af *skatter* (kommunal indkomstskat, grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat mv.) samt *tilskud* (statstilskud, beskæftigelsestilskud og andre særtilskud) og *udligning* (kommunal udligning og udligning vedr. udlændinge, udligning vedr. selskabsskat).

Tilskud og udligning udgør et sammenhængende system, hvor der dels omfordeles penge imellem kommunerne, og dels overføres penge fra staten til kommunerne. Tilskud er den finansiering som kommunerne ikke selv står for, det er penge som kommer fra staten. Udligning er omfordeling af penge mellem kommunerne. Udligning sigter mod at jævne de forskelle i kommunernes økonomiske muligheder, som skyldes forskelle i skattegrundlag, forskelle i alderssammensætning og forskelle i den sociale struktur.

Driftsudgifter

Driftsudgifter er udgifter til den daglige drift i kommunen. Driftsudgifter består af 3 grupper af udgifter:

- a) *serviceudgifter* for borgere og virksomheder, eksempelvis undervisning i folkeskolen, pasning af børn i børnehaven, vedligeholdelse af veje og behandling af byggetilladelser. Serviceudgifterne omfatter blandt andet løn, der udbetales til ansatte, og til indkøb af varer og tjenesteydelser.
- b) *forsørgelsesudgifter* dækker over kontante (penge) ydelser, vi giver direkte til borgerne, f.eks. sygedagpenge, førtidspension og kontanthjælp, samt overførsler til folk i aktivering og fleksjob m.m.
- c) *Aktivitetsbestemt medfinansiering af sygehuse* består af to dele. Den første er aktivitetsbestemt, hvor der betales et beløb per ydelse, som det regionale sundhedsvæsen leverer til borgerne i Holbæk Kommune. Dette omfatter ydelser leveret fra hospitalsvæsenet, psykiatrien samt privatpraktiserende sundhedspersonale dækket af sygesikringen f.eks. fysioterapi og kiropraktor. Den anden er et generelt grundbidrag pr. borger til at løse regionernes sundhedsopgaver.

Serviceudgifter udgør i budget 2018 69 pct. af de samlede driftsudgifter, forsørgelsesudgifter udgør 22 pct. og medfinansiering af sygehusene udgør 9 pct.

Renter

Kommunen har både renteudgifter og renteindtægter. Renteudgifter løber på de lån kommunen optager, for eksempel lån til anlægsinvesteringer. Renteindtægter vedrører hovedsageligt renter på indeståender i banken.

Resultat af den primære drift

Resultat af den primære drift kaldes også "Den strukturelle balance". Resultatet viser forholdet mellem driftsudgifter og -indtægter fra skat, tilskud og udligning og renteudgifter og -indtægter. Ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriet skal der være overskud på den primære drift. Formålet er at sikre sund økonomisk styring, så vi ikke bruger af kassebeholdningen, og der er penge til at finansiere udgifter til anlæg.

Anlægsudgifter

Anlægsudgifter er investeringer i nybyggeri og renoveringsarbejder herunder køb- og salg af jord og fast ejendom (bygninger). Det kan for eksempel være opførelse af en børnehave, renovering af en skole, køb af en færge eller renovering af en bro. Almindelig vedligeholdelse indgår under "Driftsudgifter".

Forsyning

Forsyning dækker over udgifter til affald (dagrenovation og genbrug), vand, spildevand og varme. Forsyningsvirksomhederne må ikke have overskud på lang sigt. På kort sigt må virksomhederne sætte penge til side til investeringer.

Forsyningsvirksomhederne i Holbæk Kommune er private selskaber og har derfor egne regnskaber. Mellemværende med Holbæk Affald A/S fremgår dog som en undtagelse i kommunens budget og regnskab. Dette har ikke betydning for "Resultat i alt", da det blot er et midlertidigt mellemværende mellem kunden og forsyningsselskabet.

Pris- og lønregulering (PL)

PL er et skøn over udviklingen i priser og lønninger i overslagsårene. PL udskilles i totaloversigten fra resten af budgettet, for at kunne identificere, om en given stigning i udgifterne skyldes ændring i service/ydelser, eller blot er et udtryk for prisstigning.

Priser og lønninger fremskrives på både drift og anlæg. Størstedelen af PL-fremskrivningerne hører til driftsudgifterne, da det er her de fleste udgifter er.

Resultat

Resultat viser overskuddet eller underskuddet af den primære drift suppleret, dels med udgifter til investeringer i anlæg, herunder køb- og salg af jord og fast ejendom, dels med udgifter til forsyningsvirksomhed dvs. renovation og vand m.m. Derudover er der taget højde for udviklingen i priser- og lønninger (PL) i overslagsårene.

Lånoptagelse

Kommunerne kan som hovedregel ikke optage lån. Der er dog visse undtagelser. For eksempel kan kommunerne optage lån til energibesparende foranstaltninger. Derudover bliver der hvert år indgået en aftale mellem KL og regeringen, der blandt andet fastlægger, hvilke lånepuljer kommunerne kan søge. Kommunen modtager herefter eventuelt dispensationer til lånoptagelse f.eks. til opførelse af børnehaver, til at fremme offentlige-private samarbejdsprojekter (OPP/OPS), og til investeringer i effektiviseringspotentialer. Størstedelen af lånene i Holbæk Kommune optages igennem KommuneKredit.

Afdrag på lån

Når kommunen har optaget lån, nedbringes gælden igen, enten ved løbende afdrag, eller (undtagelsesvist) ved at afvikle lånet på en gang.

Finansforskydninger

Finansforskydninger er ændringer i vores midlertidige mellemværende – tilgodehavender, udeståender/kortfristet gæld – med private og offentlige institutioner, både det mellemværende vi har med andre, men også det mellemværende andre har med os.

En gang i mellem er der store ændringer i finansforskydningerne. Det sker, når et almennyttigt boligselskab opføres, og Holbæk Kommune indbetaler en andel af byggeomkostningerne til Landsbyggefonden. Landsbyggefonden er en solidarisk fond for alle almene boligorganisationer.

Resultat i alt

Resultat i alt (over-/underskud) viser kommunens samlede over- eller underskud efter optag af nye lån, afdrag på gamle lån, og med finansforskydninger inkluderet.

Ændring af kassebeholdning

Ændring af kassebeholdning fremkommer ved, at der enten lægges penge i kassen eller trækkes penge op af kassen for at dække overskud eller underskud. Det vil sige, at "Resultat i alt" er lig med "Ændring af kassebeholdning" med modsat fortegn.